N:o 8.

Ank. till Riksd. kansli den 21 mars 1889, kl. 8 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel, innefattande anslagen till kongl. finansdepartementet.

(2:a U. A.)

Ordinarie anslag.

Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli.

Ang. ifrågasatt höjning af anslaget till departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli.

1:o) Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte å staten för finansdepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli för en bankinspektör uppföra lön 3,200 kronor och tjenstgöringspenningar 1,800 kronor med enahanda ålderstillägg, som vore bestämda för kanslisekreterare, och i sammanhang härmed förklara, att den nu tillförordnade tjensteinnehafvaren, om han å befattningen erhölle fullmagt, egde att i och för ålderstillägg få räkna sig till godo den tid, han innehaft förordnande att bestrida befattningen, äfvensom, för beredande af godtgörelse åt amanuens och tillfälliga biträden å finansdepartementets bankbyrå, höja det nu å departementets stat uppförda anslag till amanuenser, vikariatsersättning, renskrifning m. m., 9,000 kronor, med 2,000 kronor till 11,000 kronor. Härigenom skulle anslaget till departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli komma att ökas med 7,000 kronor eller från 62,400 kronor till 69,400 kronor. [1.]

Kongl. Maj:ts förevarande framställning sammanhänger med en annan,

af Kongl. Maj:t under anslagstiteln: »för kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter» gjord framställning, att, under förutsättning att å staten för finansdepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli blefve uppförd aflöning för en bankinspektör samt erforderliga medel anvisade för amanuens och tillfälliga biträden åt honom, förslagsanslaget för kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter å högst 12,000 kronor måtte nedsättas med 3,000 kronor eller till högst 9,000 kronor, deraf 4,000 kronor att användas till arfvode för en assistent åt bankinspektören. Utskottet anser sig för den skull böra här på en gång redogöra för båda dessa framställningar.

Från förslagsanslaget för kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter, hvilket i riksstaten för innevarande år blifvit fastställdt till högst 12,000 kronor, utgå för närvarande *dels* de 7,000 kronor, som nu äro anvisade till arfvoden åt dem, hvilka inom finansdepartementet biträda med berörda kontroll och med handläggning af ärenden rörande enskilda banker och kreditanstalter, och *dels* de 5,000 kronor, hvilka äro anvisade till arfvoden åt ombud vid enskilda banker och kreditanstalter. Då nu ofvannämnda 7,000 kronor skulle öfverföras till anslaget till departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli, men deremot en ny post af 4,000 kronor till arfvode för en assistent åt bankinspektören uppföras å berörda förslagsanslag för kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter samt de till arfvoden åt ombud afsedda 5,000 kronor under samma anslag bibehållas, har den af Kongl. Maj:t för anslaget föreslagna slutsumman blifvit 9,000 kronor.

Förslaget att anställa en assistent hos bankinspektören har, enligt hvad det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 januari 1889 gifver vid handen, föranledts af ett uttalande i ämnet, som förekom i Riksdagens skrifvelse den 15 maj 1888 angående reglering af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel. I den till senaste Riksdag aflåtna statsverkspropositionen hade nemligen Kongl. Maj:t, med anledning deraf att det från och med år 1889 åläge hvarje enskild sedelutgifvande bank att godtgöra kostnaden för det ombud, Kongl. Maj:ts befallningshafvande egde hos banken anställa, föreslagit, att förslagsanslaget för kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter, som i riksstaten för år 1888 blifvit fastställdt till högst 16,000 kronor, måtte nedsättas till högst 12,000 kronor. Af enskild motionär hade deremot hemstälts, att ett förslagsanslag af 50,000 kronor årligen måtte anvisas till aflöning åt bankinspektörer i hvarje län, som skulle hafva till skyldighet att minst en gång hvarannan månad inspektera hvarje sedelutgifvande bank eller aktiebank eller sparbank inom länet

samt om dessa inspektioner lemna fullständiga rapporter till bankinspektionsbyrån i finansdepartementet, uppstälda efter en förut bestämd plan, och detaljerade. I sin omförmälda skrifvelse anförde nu Riksdagen med afseende å berörda framställningar, att, då den kontroll, som åläge ombuden hos de enskilda bankinrättningarne, icke syntes tillräckligt omfattande för att kunna förebygga möjliga oregelbundenheter i bankverksamheten, samt den mångfald af löpande göromål, bankinspektören hade att förvalta, ej lemnade honom tid att annat än undantagsvis företaga sådana inspektioner, som kräfde längre uppehåll å något ställe, det enligt Riksdagens mening ville synas, som borde anslaget för ifrågavarande ändamål snarare ökas än minskas, helst behofvet af ökad kontroll påvisades genom ständigt återkommande beklagliga tilldragelser; och ju större understöd staten lemnade åt dylik kontroll, desto större möjlighet blefve staten beredd att, åtminstone i vidsträcktare mån, än nu vore fallet, tillse, att bankverksamheten vore ordnad och bedrefves på ett sätt, som motsvarade allmänhetens förtroende; men Riksdagen hade emellertid icke ansett sig, på enskild motionärs yrkande och utan närmare, af Kongl. Maj:t verkställd utredning om sättet för anordnande af en mera omfattande inspektion, böra förorda ett högre anslag, än det Kongl. Maj:t pröfvat kunna vara för ändamålet tillfyllestgörande; utan hade Riksdagen, med afslag å nyss omförmälda motion, bifallit hvad Kongl. Maj:t i ämnet föreslagit.

Efter att hafva anmärkt, att detta Riksdagens uttalande uppenbarligen syftade på behöfligheten af en förstärkning af den personal, som stode till chefens för finansdepartementet förfogande vid utöfvandet af den honom åliggande kontroll öfver bankinrättningarne, har departementschefen på sid. 85—86 i statsrådsprotokollet angifvit de omständigheter, hvilka, enligt departementschefens åsigt, ådagalade önskvärdheten af att bankinspektionerna verkställdes oftare än under nuvarande förhållanden kunde ske. Sedan departementschefen vidare (sid. 86) utvecklat, hvarför departementschefen för sin del icke kunde biträda förut omförmälda, inom Riksdagen väckta förslag om anställande af inspektörer i hvarje län, har departementschefen anfört, att saken syntes honom lämpligast kunna ordnas så, att tills vidare *en* person anställdes med särskildt uppdrag att inspektera bankerna i landsorten, under det att bankerna i Stockholm inspekterades af bankinspektören, som jemväl borde kunna medhinna att under sommaren, då tjenstgöringen i departementet vore lindrig, äfvensom i särskilda fall äfven eljest verkställa några inspektioner i landsorten. Förenämnda af chefen för finansdepartementet till *assistent* åt bankinspektören förordnade person skulle åter till bankbyrån

afgifva sin inspektionsberättelse, hvilken endast skulle i korthet angifva de faktiska förhållanden, som vid inspektionen utrönts; och med bifogande af denna berättelse skulle bankinspektören till departementschefen afgifva ett memorial, innehållande de erinringar, hvartill de genom inspektionen ådagalagda förhållanden kunde föranleda. Det vore detta memorial, som, der så pröfvades lämpligt, skulle delgifvas vederbörande bankstyrelse.

Departementschefen ansåge sig beträffande den ifrågavarande nya befattningen äfven böra fästa uppmärksamheten derpå, att anställandet inom finansdepartementets bankbyrå af en person med insigt i och vana vid bokföraregöromål äfven i annat afseende borde komma att ländа verksamheten inom departementet till nytta. Saknaden af ett biträde med speciel insigt i nyssnämnda slag af göromål hade nemligen ofta gjort sig känbar vid handläggningen af de ofta synnerligen vidlyftiga beskattningsmålen, för hvilkas pröfning erfordrats genomgåendet af räkenskaper med en stundom mycket invecklad uppställning. I dylika fall borde den nye tjenstemannen under sina uppehåll i Stockholm kunna lemna ett värderikt biträde åt departementschefen.

Ehuru juridisk eller annan akademisk bildning icke borde uppställas såsom kompetensvilkor för assistentbefattningen, borde den dock, såsom både besvärlig och magtpåliggande samt särskildt med afseende å önskvärdheten deraf, att täta ombyten undvekes, aflönas temligen väl och helst så, att den utgående resekostnadsersättningen kunde beräknas lemna något öfverskott. Ett arfvode af 4,000 kronor årligen jemte rese- och traktamentsersättning i tredje klass af gällande resereglemente syntes departementschefen vara en lämplig godtgörelse.

I sammanhang härmed och då väl erfarenheten numera kunde anses hafva visat, att *bankinspektörs*-befattningen icke kunde undvaras, liksom det icke kunde bestridas, att denna befattning, om förestående förslag vunne afseende, erhölle större utsträckning och betydelse, borde — anför departementschefen vidare — bankinspektörsbefattningen öfverföras på ordinarie stat, och bankinspektören derigenom beredas förmånerna af semester, ålderstillägg och pension. Departementschefen förmenade, att ett talande skäl för en sådan anordning låge deri, att denna befattning mera än de flesta kräfde kontinuitet, enär den icke kunde skötas fullt tillfredsställande, förr än genom flerårig erfarenhet kännedom vunnits om sak- och personförhållanden inom de många bankinrättningar, hvaröfver det tillkomme bankinspektören att hafva tillsyn. Men kontinuitet uti en befattning, som tillsattes på förordnande och med arfvode å extra stat, kunde knappast vara att förvänta.

I öfverensstämmelse med den af departementschefen sålunda uttalade åsigt har Kongl. Maj:t jemväl, såsom af det ofvanstående synes, gjort framställning om att bankinspektörsbefattningen måtte under nu förevarande anslagstitel »departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli» uppföras med aflöning å ordinarie stat äfvensom att den andel, 2,000 kronor, af anslaget till kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter, som hittills disponerats till godtgörelse åt amanuens och tillfälliga biträden å bankbyrån, måtte sammanföras med det å finansdepartementets stat uppförda anslag till amanuenser, vikariatsersättning, renskrifning m. m.

Beträffande de aflöningsförmåner, hvilka i sammanhang med bankinspektörsbefattningens uppförande å ordinarie stat borde för befattningen fastställas, har departementschefen (sid. 2 i statsrådsprotokollet) på anförda skäl uttalat den uppfattning, att det nuvarande arfvodet 5,000 kronor vore väl knappt tilltaget samt att den förbättring, som måste anses behöflig, lämpligen kunde beredas sålunda att, med bibehållande af den nuvarande aflöningen 5,000 kronor, hvilken borde fördelas i lön 3,200 kronor och tjenstgöringspenningar 1,800 kronor, bankinspektören tillades förmånen af två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, att tillträdas det ena efter fem och det andra efter tio års tjenstgöring, på sätt för kanslisekreterare vore bestämdt. Då i öfrigt genom bankinspektörsbefattningens uppförande å finansdepartementets stat å denna befattning komme att varda tillämpliga de genom kungörelsen den 12 juli 1878 stadgade vilkor för åtnjutande af de nya löneförmånerna för, bland andra embetsverk, bemälda departement, komme bankinspektören äfven att beredas förmånerna af pension till lönens belopp samt af semester.

Billigheten fordrade jemväl, enligt departementschefens förmenande, att, i enlighet med hvad i likartade fall förut medgifvits, den nu tillförordnade tjensteinnehafvaren, som erhållit förordnande å befattningen den 19 mars 1888, finge, i händelse han erhölle fullmagt å samma befattning, räkna sig till godo den tid, han innehaft nyssberörda förordnande.

Med anslutning till den uppfattning, Riksdagen förlidet år i frågan uttalade, anser utskottet högeligen önskligt, att kontrollen vid de enskilda bankinrättningarne erhåller en ökad utsträckning. Lika med departementschefen håller utskottet emellertid före, att denna ökning icke bör, såsom i den vid senaste riksdag i ämnet väckta motionen föreslogs, åstadkommas på det sätt, att särskilda bankinspektörer anställas i de olika länen. En sådan anordning skulle nemligen, såsom departementschefen jemväl erinrat, förutom det, att den komme att medföra dryga kostnader, äfven i andra afseenden, särskildt i fråga om det önsk-

värda åstadkommandet och tillämpandet af likartade och objektiva grunder vid kontrollen, vålla stora olägenheter. Deremot synes den af Kongl. Maj:t nu föreslagna åtgärden att anställa en assistent hos bankinspektören vara ändamålsenlig, och utskottet kommer för den skull vid punkten 7:o här nedan att förorda anvisande af det belopp, Kongl. Maj:t för ändamålet äskat, med allenast den afvikelse från hvad Kongl. Maj:t föreslagit, att beloppet af skäl, som vid nämnda punkt närmare angifves, af utskottet föreslås till uppförande å *extra* stat.

Om utskottet alltså erkänner behöfligheten af att bankinspektören erhåller ett biträde vid utöfningen af den honom åliggande kontrollen öfver de enskilda bankinrättningarne, har utskottet deremot icke genom hvad till statsrådsprotokollet derom anförts öfvertygats om lämpligheten af att hans tjenst uppföres på departementets ordinarie stat. Sjelfva den grannlaga beskaffenheten af ifrågavarande befattning, som af dess innehafvare fortfarande kräfver en synnerlig skicklighet och oförminskad arbetsförmåga, synes utskottet tvärt om gifva vid handen, att dess innehafvare icke bör erhålla den fasta ställning, som ett uppförande på ordinarie stat skulle medföra. I öfrigt anser utskottet någon förbättring i de löneförmåner, bankinspektören nu åtnjuter, icke vara af behofvet påkallad, innan sig visat, hvilken större omfattning bankinspektörens verksamhet må komma att erhålla i följd af assistentens anställande och den dermed afsedda utsträckning af kontrollen.

Då bankinspektörsbefattningen alltså, enligt utskottets förmenande, bör bibehållas vid dess nuvarande beskaffenhet och lönevilkor, lärer anledning icke förefinnas vare sig att anvisa det bankinspektören tillkommande arfvode att utgå under förevarande anslagstitel eller att sammanföra den del af anslaget till kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter, som för närvarande disponeras till aflöning af amanuens och tillfälliga biträden å bankbyrån, med det å finansdepartementets stat uppförda anslag till amanuenser, vikariatsersättning, renskrifning m. m. Utskottet, som vid punkten 7:o här nedan kommer att föreslå bibehållande under anslagstiteln »för kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter» af det belopp å tillhopa 7,000 kronor, som nu användas till arfvoden åt bankinspektören samt åt amanuens och tillfälliga biträden å bankbyrån, får för den skull hemställa,

att Riksdagen, med afslag å Kongl. Maj:ts förevarande framställning, må fastställa det under anslagstiteln »finansdepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli» uppförda anslag att utgå med oförändradt belopp 62,400 kronor.

Kostnader för allmänna bevillningens uttaxering.

2:o) Enär å förslagsanslaget till kostnader för allmänna bevillningens uttaxering, i riksstaten för innevarande år uppfördt med 75,000 kronor, utgifterna uppgått, år 1885 till 138,953 kronor 30 öre, år 1886 till 133,163 kronor 64 öre, och år 1887 till 140,084 kronor 76 öre, och då de under denna rubrik utgående utgifter icke vore af beskaffenhet att kunna nedbringas, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att höja berörda anslag med 65,000 kronor till 140,000 kronor. *Ang. höjning i anslaget till kostnader för allmänna bevillningens uttaxering.* [2.]

Utskottet hemställer,

att förslagsanslaget till kostnader för allmänna bevillningens uttaxering, 75,000 kronor, må höjas till 140,000 kronor eller med 65,000 kronor.

Postverket.

3:o) Under denna anslagstitel har Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen, *dels* med beviljande af årliga pensioner för förre eldaren och maskinisten Per Conrad Landergren å 400 kronor, för förre matrosen och långlotsen Daniel August Jansson å 300 kronor samt för postföraren Alban Anderssons enka Carolina Falk och postföraren Carl August Widmarks enka Anna Stina Agulin å 100 kronor till hvardera, att utgå så länge bemälda enkor lefde ogifta, äfvensom af årliga understöd för postföraren Anderssons minderåriga barn, sonen Albert Julius samt döttrarna Olivia Maria och Anna Sofia å 50 kronor till hvardera, att utgå till fylda femton år, med rätt för samtliga dessa personer att uppbära de föreslagna pensionerna och understöden från och med innevarande år, *dels ock* med godkännande af öfriga enligt statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 12 januari 1889 tillstyrkta ändringar i postverkets stater äfvensom af de bestämmelser, som i fråga om upphörande af särskildt hushyresbidrag till vissa postbetjente samt om postbetjentes pensionering enligt samma protokoll föreslagits, måtte för år 1890 bestämma postverkets anslag, förslagsvis beräknadt, till 6,720,000 kronor, att utgå direkt af postmedlen, hvarigenom postverkets utgiftsstater skulle ökas med 315,000 kronor. *Ang. anslag till postverket.* [3.]

Slutsummorna af de för år 1889 fastställda staterna, jemförda med de för år 1890 föreslagna, äro följande:

	1889.	1890.
aflöningsstaten	kr. 2,563,200: —	kr. 2,655,900: —
öfvergångsstaten	» 8,400: —	» 7,400: —
indragningsstaten	» 7,540: —	» 6,440: —
pensionsstaten	» 79,415: —	» 80,840: —
omkostnadsstaten	» 3,620,500: —	» 3,843,500: —
oförutsedda utgifter	» 83,000: —	» 90,000: —
afkortningar och restitutioner m. m.	» 42,945: —	» 35,920: —
Summa	kr. 6,405,000: —	kr. 6,720,000: —

Af den i statsrådsprotokollet (sid. 4—16) lemnade utredning inhemtas, att de särskilda förändringarne i förestående stater afse

I. Ökning.

A. Aflöningsstaten:

i aflöningsanslaget till generalpoststyrelsen, för förhöjning af anslaget till vikariatsersättning samt arfvoden åt extra biträden m. m. med	kr. 5,000: —	
i anslaget till vaktbetjente, för beredande af lön till en vaktbetjent, som komme att ersätta 1 indragen vaktmästare, med	» 500: —	
i dito till ålderstillägg med	» 75,400: —	
i dito till arfvoden åt extra vaktbetjente och till hushyresbidrag för en del betjente med	» 12,500: —	93,400: —

B. Pensionsstaten:

af Kongl. Maj:t beviljade nya pensioner	kr. 5,150: —	
föreslagna understöd för förre eldaren Landergren, förre matrosen Jansson, enkan Andersson med tre barn samt enkan Widmark, tillhopa	» 1,050: —	6,200: —
	Transport kr.	99,600: —

C. Omkostnadsstaten:

	Transport kr.	99,600: —
i anslaget till uppbörds- och frimärkesprovision med	kr. 10,000: —	
i dito till förhyrande af de för postverket erforderliga lägenheter samt till bestridande af utgifterna för posthusens underhåll m. m. med	» 10,000: —	
i dito till expensutgifter med	» 25,000: —	
i dito till traktamenten för tjenstemän i jernvägspostkupé med	» 15,000: —	
i dito till postbetjentes beklädnad och beväring med	» 5,000: —	
i dito till postföringskostnad vid befordran å jernväg med	» 150,000: —	
i dito till postföringskostnad vid befordran å landsväg och inom postanstalternas områden samt för landtbrefbäring med	» 10,000: —	
i dito för sjöpostföringen mellan Sverige och England med	» 1,000: —	
i dito för godtgörelse till främmande postverk med	» 30,000: —	256,000: —

D. Oförutsedda utgifter:

ökning med	kr.	7,000: —
	Summa ökning kr.	362,600: —

II. Minskning.

A. Aflöningsstaten:

genom uteslutande ur staten af 1 vaktmästarebefattning med lön af		700: —
	Transport kr.	700: —

B. Öfvergångsstaten:

Transport	kr.	700: —
genom indragning af det derunder uppförda belopp till aflöning åt postmästaren å Drottningholm med	»	1,000: —

C. Indragningsstaten:

i det å denna stat uppförda belopp till aflöning åt postiljoner, som icke vidare äro tjenstbara, men ännu ej blifvit berättigade till pension från civilstatens pensionsinrättning, med	kr.	1,100: —

D. Pensionsstaten:

i följd af pensions- och understödstagares afgång, med	kr.	4,775: —

E. Omkostnadsstaten:

i anslaget till inköp och underhåll af inventarier, med	kr.	25,000: —	
i dito för sjöpostföringen mellan Sverige och Danmark, med	»	8,000: —	33,000: —

F. Afkortningar och restitutioner m. m.:

minskning med	kr.	7,025: —
Summa minskning	kr.	47,600: —
Om från summan af ökningen	»	362,600: —
drages summan af minskningen	»	47,600: —
erhålles det belopp af	kr.	315,000: —

hvarmed, enligt Kongl. Maj:ts förslag, postverkets utgiftsstater skulle komma att för år 1890 på det hela ökas.

Då, enligt hvad statsverkspropositionen gifver vid handen, postverkets inkomster för år 1890 blifvit af Kongl. Maj:t beräknade till 6,900,000

kronor, skulle således, i händelse af bifall till hvad Kongl. Maj:t föreslagit, inkomsterna komma att öfverstiga utgifterna med 180,000 kronor.

I fråga om de skäl, hvilka ligga till grund för Kongl. Maj:ts nu gjorda framställning, tillåter sig utskottet i allmänhet hänvisa till ofvan omförmälda statsrådsprotokoll och vill här endast ur samma statsrådsprotokoll anmärka följande.

Under rubriken *aflöningsstaten* har departementschefen bland annat erinrat, att den betydliga ökningen i anslaget till *ålderstillägg* väsentligen beror derpå att, enligt den år 1884 fastställda nya staten, något mera än 600 af de vid postanstalterna anstälde ordinarie vaktbetjente antoges komma i åtnjutande af ålderstillägg från 1890 års början med 100 kronor hvar.

Vidare har departementschefen under samma rubrik meddelat, att generalpoststyrelsen i sammanhang med framställning om höjande af det å berörda stat uppförda anslaget till *arfvoden åt extra vaktbetjente och till hushyresbidrag för en del betjente* hemstält om upphörande för framtiden af de sedan år 1861 å sistnämnda anslag utgående särskilda hushyresbidrag till en del af de i Stockholm och Göteborg stationerade vaktbetjente. Då nemligen styrelsen numera enligt § 36 mom. 3 i den för styrelsen gällande instruktion vid bestämmande, inom stadgadt maximibelopp, af dagtraktamente till vaktbetjent, ordinarie eller extra ordinarie, egde taga hänsyn ej blott till de mera eller mindre ansträngande göromål, som åt vaktbetjent uppdroges, utan ock till öfriga förekommande omständigheter samt styrelsen dessutom jemlikt § 16 mom. 6 i instruktionen vore i tillfälle att, när sådant funnes behöfligt, för betjente, tjenstgörande vid jernvägsposten, förhyra rum å öfverliggningsort, hade styrelsen ansett anledning saknas för bibehållande af ifrågavarande särskilda hyresbidrag. Då likväl, för den händelse Kongl. Maj:t godkände generalpoststyrelsens berörda framställning, de vaktbetjente, som vid tidpunkten, då Kongl. Maj:ts beslut i ämnet kunde varda meddeladt, redan uppbure sådant hyresbidrag, icke borde, under oförändrade omständigheter i öfrigt, frånkännas bidraget, hade styrelsen icke ansett sig böra för år 1890 föreslå någon förändring i förevarande anslags benämning.

Beträffande *pensionsstaten* har departementschefen erinrat bland annat, att genom kungörelsen den 6 december 1878 angående vilkoren för åtnjutande af de från 1879 års början fastställda nya löneförmåner för generalpoststyrelsen hade bestämmelser i fråga om pensionsåldern för styrelsens tjenstemän meddelats. Vidare hade genom nådigt bref den 4 juni 1886 såsom vilkor för medgifna förbättrade löneförmåner för 2:dra, 3:dje, 4:de, 5:te och 6:te klassernas postförvaltare samt kontrollörer och

postexpeditörer stadgats, bland annat, att dylik tjensteman skulle, då han uppnått 65 lefnadsår och minst 35 år varit i statens tjenst, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension från tjensten afgå, Kongl. Maj:t eller generalpoststyrelsen, der det tillkomme styrelsen att afskedet utfärda, dock obetaget att låta med detsamma anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvades kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kunde finnas villig att i densamma qvarstå; hvarjemte i sammanhang härmed förklarats, dels att dylik pension skulle utgå af postmedel, i den mån den afskedade posttjenstemannen icke enligt gällande bestämmelser egde att erhålla pension från civilstatens pensionsinrättning, dels ock att hvad sålunda föreskrifvits skulle ega tillämpning äfven å de postförvaltare af 1:sta klassen, som derefter utnämdes.

Under erinran härom hade generalpoststyrelsen påpekat, hurusom emellertid för postverkets betjente ej funnes några särskilda föreskrifter i fråga om pensionsåldern. Hittills hade i fråga om pensionsålder och pensionsbelopp för postbetjente tillämpats de äldre bestämmelser, på grund af hvilka civile tjenstemän och betjente vore berättigade att erhålla afsked med lönens bibehållande såsom pension antingen vid fylda 70 år och minst 30 års oafbruten tjenstetid eller ock vid 65 års ålder, då efter vid pass 40 års tjenstgöring deras sjuklighet eller försvagade helsotillstånd genom laglig läkareattest bestyrktes.

Då det emellertid för posttjenstens behöriga bestridande vore synnerligen önskvärdt, att postbetjente tidigare, än hvad på grund af nyssberörda äldre bestämmelser kunde ega rum, vore i tillfälle att afgå från sina sysslor med pension motsvarande lönebeloppet, hade generalpoststyrelsen hemstält, att enahanda bestämmelser, som enligt ofvan omförmälda nådiga bref den 4 juni 1886 i detta afseende gälde för posttjenstemän, måtte meddelas jemväl i fråga om postverkets vaktbetjentes pensionering.

Då med hänsyn till beskaffenheten af den tjenstgöring, postverkets betjente i allmänhet vore underkastade, en pensionsålder af 70 år obetingadt måste anses för hög, vore den nedsättning i denna ålder, som nu föreslagits, enligt departementschefens förmenande, af behofvet synnerligen påkallad, hvarför generalpoststyrelsens framställning syntes departementschefen böra vinna godkännande, så mycket mer som densamma endast afsåge att för postverkets betjente bereda likställighet med civile tjenstemän och betjente i allmänhet.

I hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad generalpoststyrelsen hemstält, borde alltså stadgas,

att postverkets betjente skulle ega att, då de uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjensteår, vid afskedstagandet från sina befattningar undfå pension till lönens hela belopp;

att ej mindre de, som, efter det bestämmelse i nyssberörda hänseende blifvit af Kongl. Maj:t utfärdad, antoges till ordinarie vaktbetjente vid postverket, än äfven de redan antagne vaktbetjente, som åstundade komma i åtnjutande af berörda pensionsförmån, skulle vara förpligtade att, då de uppnått nämnda lefnads- och tjensteålder, med oafkortad lön såsom pension från befattningen afgå, generalpoststyrelsen dock obetaget att låta med afskedet anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvades kunna i befattningen på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kunde finnas villig att i befattningen qvarstå;

samt att dylik pension skulle utgå af postmedel, i den mån den afskedade postbetjenten icke enligt gällande bestämmelser egde att erhålla pension från civilstatens pensionsinrättning.

För de omständigheter, hvilka föranledt framställning om understöd åt förre eldaren Landergren, förre matrosen Jansson, enkan Karolina Andersson och hennes tre minderåriga barn samt enkan Anna Stina Widmark, har departementschefen närmare redogjort på sid. 10—12 i statsrådsprotokollet; och inhemtas deraf, *att* Landergren, hvilken är född den 4 april 1839 samt sedan år 1858 tjenstgjort dels som eldare och dels som andre maskinist å postångfartygen Polhem, Sofia och Öland, enligt läkares intyg lider af vattusot och kronisk njursjukdom samt till följd deraf är oförmögen till arbete; *att* Jansson, hvilken är född den 9 oktober 1834 och under omkring 22 år tjenstgjort såsom matros och långlots ombord å postångfartygen Polhem och Sofia dels i postverkets och dels under åren 1885—1886 samt 1886—1887, då vinterpostföringen mellan Gotland och fastlandet besörjts af ångfartygsaktiebolaget Vestervik—Libau, i nämnda bolags tjenst, enligt läkares intyg, under den tid, han tjenstgjort å ångfartygen Polhem och Sofia, ådragit sig en kronisk strup- och lungkatarr med emfysem, hvarför han, som dessutom förlorat synförmågan på det ena ögat, redan vore i viss grad beröfvad sin arbetsförmåga och, enär ofvan berörda sjukdom vore obotlig, sannolikt inom en ej aflägsen framtid komme att blifva helt och hållet urståndsatt att genom arbete bidraga till sitt uppehälle; samt *att* Karolina Andersson och Anna Stina Widmark, hvilka båda befinna sig i behöfvande omständigheter, äro enkor efter postförarne Alban Andersson och Carl August Widmark, hvilka enligt med generalpoststyrelsen afslutade kontrakt haft till åliggande att året om fortskaffa post fram och åter, Andersson mellan Strömstads postkontor och den 0,8 mil derifrån å ön

Tjernö belägna Tjernö poststation, och Widmark mellan Torö poststation i Stockholms län och Landsorts 1,5 mil derifrån belägna poststation, samt under fullgörande af den dem sålunda åliggande postföringsskyldighet och vid försök att inom föreskrifven tid med post uppnå bestämmelseorten genom drunkning omkommit, Andersson den 12 och Widmark den 26 februari 1888.

Vidare har departementschefen under rubriken *omkostnadsstaten* upplyst, att generalpoststyrelsen beträffande den föreslagna förhöjningen med icke mindre än 150,000 kronor i anslaget till *postföringskostnad vid befordran å jernväg* meddelat, att utgifterna å berörda anslag, som i runda tal uppgått, 1885 till 964,300 kronor, 1886 till 1,002,400 kronor samt 1887 till 1,093,100 kronor, under tiden från den 1 juli 1887 till den 30 juni 1888 stigit till ett belopp af 1,189,900 kronor, samt att styrelsen med fäst afseende å de ytterligare utvidgningar i jernvägspostförbindelserna, som dels redan inträdt efter utgången af sistlidne juni månad, dels vidare komme att inträda under tiden intill 1890 års slut, icke ansett berörda anslag för sistnämnda år kunna sättas lägre än till 1,200,000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till någon erinran mot Kongl. Maj:ts förevarande framställning och får för den skull hemställa,

a) att Riksdagen må, med godkännande af de af Kongl. Maj:t föreslagna och i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 januari 1889 omförmälda ändringar i postverkets nedannämnda stater för år 1890, för samma år höja

aflöningsstaten med	kronor	92,700: —
omkostnadsstaten med	»	223,000: —
oförutsedda utgifter med	»	7,000: —

b) att Riksdagen må bevilja årliga pensioner åt förre eldaren och maskinisten Per Conrad Landergren å 400 kronor, åt förre matrosen och långlotsen Daniel August Jansson å 300 kronor samt åt postföraren Alban Anderssons enka Carolina Falk och postföraren Carl August Widmarks enka Anna Stina Agulin å 100 kronor till hvardera, att utgå så länge bemälda enkor lefva ogifta, äfvensom årliga understöd åt postföraren Anderssons minderåriga barn, sonen Albert Julius samt döttrarna Olivia Maria och Anna Sofia å 50 kronor till hvardera, att utgå till fylda femton år, med rätt för samtliga dessa personer att uppbära berörda pensioner

och understöd från och med år 1889 samt för beredande af dessa pensioner och understöd äfvensom de af Kongl. Maj:t beviljade nya pensioner å postverkets stat bestämma anslaget till pensionsstaten för år 1890 till 80,840 kronor, samt

c) att Riksdagen, vid bifall till hvad i mom. a) och b) föreslagits, och med beräknande af postverkets stater för år 1890 till följande belopp, nemligen:

aflöningsstaten	kronor	2,655,900: —
öfvergångsstaten	»	7,400: —
indragningsstaten	»	6,440: —
pensionsstaten	»	80,840: —
omkostnadsstaten	»	3,843,500: —
oförutsedda utgifter	»	90,000: —
afkortningar och restitutioner m. m.	»	35,920: —
tillsammans	kronor	6,720,000: —

må bestämma postverkets anslag, förslagsvis beräknadt, till 6,720,000 kronor att utgå direkt af postmedlen.

Telegrafverket.

Ang. anslag till telegrafverket. [4.]

4:o) Kongl. Maj:t har under denna anslagstitel föreslagit, att Riksdagen med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 januari 1889 tillstyrkta ändringar i telegrafverkets utgiftsstater, under Kongl. Maj:t förbehållen rätt att i verkets utgiftsstater göra de jemkningar, som kunde finnas af behofvet påkallade, måtte såsom reservationsanslag, att utgå direkte af telegrafmedlen, till telegrafverket för 1890 anvisa enahanda belopp, 1,260,000 kronor, hvartill telegrafinkomsterna för året blifvit beräknade, samt tillika medgifva, att det öfverskott, som kunde å telegrafinkomsterna uppstå, finge af Kongl. Maj:t användas för telegrafverkets tidsenliga utveckling och förbättring.

Enligt hvad af omförmälda statsrådsprotokoll (sid. 16—20) framgår, skulle telegrafverkets stater för år 1890 komma att utvisa följande summor:

aflöningsstaten	kronor	906,400: —
öfvergångsaflöningsstaten	»	8,920: —
pensions- och understödsstaterna	»	85,580: —
underhållsstaten	»	259,100: —
	tillsammans kronor	1,260,000: —

Slutsumman af de stater för verket, som af senaste Riksdag fastställdes för innevarande år, uppgick jemväl till 1,260,000 kronor, hvilket belopp å de olika staterna fördelade sig sålunda:

aflöningsstaten	kronor	910,700: —
öfvergångsaflöningsstaten	»	8,120: —
pensions- och understödsstaten	»	82,580: —
underhållsstaten	»	258,600: —

Då emellertid reservationsanslaget till telegrafverket för år 1889 af Riksdagen bestämdes till allenast 1,200,000 kronor, eller samma belopp, hvartill telegrafinkomsterna för samma år beräknades, anvisade 1888 års Riksdag derjemte för innevarande år ett extra anslag af 60,000 kronor till betäckande af verkets utgifter i den mån dessa icke kunde bestridas med verkets egna inkomster. Genom bifall till Kongl. Maj:ts förevarande framställning, skulle nyssnämnda reservationsanslag komma att höjas med 60,000 kronor, hvaremot något extra anslag icke för nästkommande år blefve behöfligt.

Under antagande, att inkomsttiteln »telegrafmedel» varder af Riksdagen beräknad till det af Kongl. Maj:t i sådant hänseende föreslagna beloppet, 1,260,000 kronor, har utskottet icke något att erinra mot Kongl. Maj:ts förevarande framställning och hemställer fördenskull,

att Riksdagen, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 januari 1889 tillstyrkta ändringar i telegrafverkets utgiftsstater, under Kongl. Maj:t förbehållen rätt att i verkets utgiftsstater göra de jemkningar, som kunna finnas af behofvet påkallade, må såsom reservationsanslag, att utgå direkte af telegrafmedlen, till telegrafverket för år 1890 anvisa 1,260,000 kronor, samt tillika medgifva, att det öfverskott, som kan å telegrafinkomsterna uppstå, må af Kongl. Maj:t användas för telegrafverkets tidsenliga utveckling och förbättring.

Tullverket.

5:o) Beträffande tullverket har Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 januari 1889 föreslagna förändringar i tullverkets stater, måtte bestämma anslaget för tullverket till ett mot staternas slutsumma svarande belopp af 2,533,000 kronor, att såsom förslagsanslag utgå direkt af tullmedlen. *Ang. anslag till tullverket.* [5.]

Af ofvannämnda statsrådsprotokoll inhemtas, att tullverkets stater för år 1890 enligt Kongl. Maj:ts berörda förslag skulle komma att sluta å följande belopp:

aflöningsstaten	kronor	1,778,300: —
öfvergångsaflöningsstaten	»	28,970: —
ålderstilläggsstaten	»	220,000: —
indragningsstaten	»	35,420: —
pensionsstaten för afskedade tjenstemän och betjente	»	227,000: —
penssionsstaten för aflidne tjenstemäns och betjentes i fattigdom efterlemnade enkor och barn	»	31,800: —
omkostnadsstaten	»	211,510: —
Summa	kronor	2,533,000: —

För innevarande år hafva samma staters slutsummor bestämts sålunda:

aflöningsstaten	kronor	1,692,900: —
öfvergångsaflöningsstaten	»	31,060: —
ålderstilläggsstaten	»	220,000: —
indragningsstaten	»	38,830: —
penssionstaten för afskedade tjenstemän och betjente	»	227,000: —
pensionsstaten för aflidne tjenstemäns och betjentes i fattigdom efterlemnade enkor och barn	»	31,800: —
omkostnadsstaten	»	211,410: —
Summa	kronor	2,453,000: —

Slutsumman af de för år 1890 föreslagna staterna öfverstiger således slutsumman af de för innevarande år fastställda med tillhopa 80,000 kronor.

Utskottet, som beträffande de omständigheter, hvilka föranledt de af Kongl. Maj:t nu föreslagna förändringarne i staterna, i öfrigt tillåter sig hänvisa till den redogörelse derför, som lemnats på sid. 20—24 i

statsrådsprotokollet, vill här endast anmärka, *att* det i aflöningsstaten ingående anslaget till vikariatsersättning, extra biträden m. m. vid lokaltullförvaltningen funnits böra höjas från 113,900 kronor till 200,000 kronor, eller med 86,100 kronor; *att* det belopp af 85,400 kronor, hvarmed aflöningsstaten i dess helhet skulle ökas, utgör skilnaden mellan nyssnämnda ..... kronor 86,100: —

och det belopp, hvarmed aflöningen för en till indragning föreslagen inspektorsplats	kronor 1,900: —	
öfverstiger aflöningen åt en uppsyningsman med 900 kronors lön och tjenstgöringspenningar 300 kronor.....	» 1,200: —	» 700: —
		Summa Kronor 85,400: —

samt *att* berörda förhöjning i anslaget till vikariatsersättning, extra biträden m. m. erfordras i följd af de under nästlidet år vidtagna genomgripande förändringar i landets tullagstiftning, hvilka, på sätt generaltullstyrelsen erinrat, i hög grad ökat göromålen inom tullverket samt nödvändiggjort så väl användande af ett betydligt antal extra biträden vid de flesta större tullplatserna som ock anordnande af extra bevakning å flera ställen af norska gränsen samt, i större utsträckning, vid riksgränsen mot Finland.

Kongl. Maj:ts förevarande framställning har icke gifvit anledning till någon utskottets erinran, och får utskottet för den skull hemställa,

att hvad Kongl. Maj:t under anslagstiteln »tullverket» äskat och föreslagit må af Riksdagen bifallas.

Skogsväsendet.

Ang. anslag till skogsväsendet.

[6.] 6:o) Under denna anslagstitel har Kongl. Maj:t föreslagit,

att Riksdagen — under förutsättning att, på sätt i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 januari 1889 angifvits, godtgörelse för skogsstatens förvaltningsåtgärder å ecklesiastika skogar och häradsallmänningar komme statsverket till godo, och att vissa, jägmästarne nu tillkommande extra ersättningar upphörde att utgå eller, der de utgjordes af enskilde, indroges till statsverket — måtte godkänna den i berörda protokoll föreslagna stat för skogsförvaltningen i orterna och de

vilkor för den nya aflöningens åtnjutande, hvilka i sammanhang dermed tillstyrkts;

att Riksdagen härjemte måtte besluta, att de till jägmästare anslagna boställen, hvilka Kongl. Maj:t icke funne böra för ändamålet eller eljest för skogsväsendet bibehållas, skulle till statsverket indragas den 14 mars 1891, dock med iakttagande dels att indelningshafvare finge, om han så önskade, under sin återstående tjenstetid och med fardagsrätt enligt § 62 i den för skogsstaten nu gällande instruktion, för sig eller sterbhus fortfarande såsom löneförmån åtnjuta sitt boställe emot det afdrag å den kontanta lönen, som efter uppskattning kunde blifva bestämdt, dels ock att staten, då den från vederbörande indelningshafvare eller hans sterbhus öfvertoge boställe, efter värdering vid syn jemväl öfvertoge sådana å bostället befintliga, indelningshafvaren tillhöriga åbyggnader, som vid synen ansåges vara för bostället nyttiga;

att Riksdagen vidare måtte medgifva, att, derest löneregleringen icke kunde omedelbart i alla dess delar genomföras, uppkommande behållningar å de nya aflöningarne finge af Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af aflöningen för å gammal stat qvarstående löntagare;

att för regleringens genomförande

dels det bestämda anslaget för skogsstaten måtte höjas med 34,915 kronor till 447,208 kronor;

dels för ålderstillägg åt skogsstaten måtte uppföras ett förslagsanslag å 84,400 kronor;

samt *att* anslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet måtte höjas med 172,685 kronor till 386,992 kronor;

så att anslaget till skogsväsendet skulle erhålla denna uppställning:

bestämdt anslag:				
för skogsstaten	kronor	447,208: —		
» statens skogsskolor	»	24,500: —	kronor	471,708: —
förslagsanslag:				
till ålderstillägg åt skogsstaten			»	84,400: —
reservationsanslag:				
till skogsinstitutet	kronor	21,300: —		
» enskilda skogsundervisningen	»	8,600: —		
» kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	»	386,992: —	»	416,892: —
			Summa kronor	973,000: —

hvarigenom det nuvarande ordinarie anslaget till skogsväsendet i dess helhet skulle ökas med 292,000 kronor;

och har Kongl. Maj:t i sammanhang härmed äskat Riksdagens medgifvande, att de medel, som influtit eller hädanefter inflöte för försäljning jemlikt nådiga brefvet den 18 maj 1888 af åtskilliga kronoegendomar och enligt samma nådiga bref skulle inlevereras till riksgäldskontoret för att användas för inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark, finge för sådant ändamål af Kongl. Maj:t disponeras och följaktligen på Kongl. Maj:ts reqvisition från riksgäldskontoret utbetalas.

I en inom Första Kammaren väckt motion (n:o 35) har herr *A. F. O. Cederberg* för sin del hemstält, det Riksdagen, med uttalande af den åsigt, att de vissa jägmästare tillkommande utsyningsersättningar, så vida de icke ansåges böra alldeles upphöra, åtminstone borde nedsättas så, att de stode i skäligt förhållande till det arbete utsyningen medförde, ville besluta, det dessa ersättningar icke finge beräknas som tillgång för nu möjligen förestående reglering af skogsstaten.

För skogsväsendet är för år 1889 å ordinarie stat uppfördt:

dels *bestämdt anslag:*		
för skogsstaten	kronor 412,293: —	
» statens skogsskolor	» 24,500: —	436,793: —
dels *reservationsanslag:*		
för skogsinstitutet	kronor 21,300: —	
» enskilda skogsundervisningen	» 8,600: —	
» kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	» 214,307: —	244,207: —
	tillsammans kronor	681,000: —
Dessutom är å extra stat för samma år anvisadt för kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	kronor	99,000: —
så att, oberäknadt det å 1889 års stat jemväl uppförda extra anslag å 25,000 kronor till skogsodlingens befrämjande, hela anslaget för skogsväsendet i innevarande års stat utgör	kronor	780,000: —

Hvad nu först angår *den för skogsstaten föreslagna regleringen och hvad dermed står i sammanhang*, får utskottet erinra, att frågan om skogsstatens omorganisation under de senare åren stått på dagordningen, i det att, bland annat, år 1886 ett partielt och år 1887 ett fullständigt förslag till fragans lösning förelagts Riksdagen, utan att likväl någotdera förslaget af Riksdagen antagits. På sidd. 25—73 i statsrådsprotokollet har departementschefen nu utförligt redogjort icke blott för de olika skeden, frågan under de senare åren genomgått, utan äfven i sammanhang dermed för det nu föreliggande regleringsförslaget. Innan utskottet öfvergår att lemna den sammanträngda framställning af hvad departementschefen i berörda hänseenden anfört, som utskottet för vinnande af en lättare öfversigt af frågan torde böra meddela, anser sig utskottet emellertid beträffande den nuvarande staten för skogsväsendet böra erinra, *att* denna stat, hvilken i allt väsentligt grundar sig på den reglering, som egde rum vid 1874 års riksdag, upptager 9 skogsinspektörer, 85 jägmästare eller revirförvaltare och 211 kronojägare, fördelade på följande sätt:

		Skogsinspektörstjenster.	Jägmästaretjenster.	Kronojägaretjenster.
Norrbottens distrikt	Norrbottens län	1	14	56
Vesterbottens d:o	Vesterbottens d:o	1	9	31
Jemtlands d:o	Jemtlands d:o	1	4	12
Södra Norrlands d:o	Vesternorrlands d:o	1	5	13
	Gefleborgs d:o		4	7
Bergslags d:o	Kopparbergs d:o	1	4	10
	Vermlands d:o		4	—
	Örebro d:o		2	3
	Vestmanlands d:o		3	—
Östra distriktet	Upsala d:o	1	4	5
	Stockholms d:o		1	1
	Södermanlands d:o		3	4
	Östergötlands d:o		4	5
	Gotlands d:o		1	—
Vestra d:o	Skaraborgs d:o	1	5	21
	Elfsborgs d:o		4	16
	Göteborgs och Bohus län		1	1
Smålands distrikt	Kalmar d:o	1	3	8
	Jönköpings d:o		3	3
	Kronobergs d:o		2	2
Södra distriktet	Hallands d:o	1	1	6
	Blekinge d:o		1	—
	Kristianstads d:o		2	6
	Malmöhus d:o		1	1
	Summa	9	85	211

att aflöningen, fördelad med tre fjerdedelar i lön och en fjerdedel i tjenstgöringspenningar, är bestämd:

för skogsinspektörerne i Norrbottens och södra Norrlands distrikt till 4,800 kronor,

» öfrige skogsinspektörer till 3,800 kronor,

» jägmästare till 1,500 kronor med tillägg efter 10 år af 500 kronor, efter 15 år af ytterligare 500 kronor och efter 20 år af nya 500 kronor,

» kronojägare i de sex nordligaste länen till 600 kronor, inberäknad hyresersättning af 50 kronor, hvilken ersättning hänföres till lönen, så att af aflöningen i öfrigt 400 kronor beräknas såsom lön och 150 kronor såsom tjenstgöringspenningar; samt

» kronojägare i rikets öfriga län 500 kronor;

att från tillämpningen af lönestaten undantag likväl eger rum dels för skogsinspektören i södra Norrlands distrikt, hvilken på grund af äldre konstitutorial uppbär den till befattningen hörande aflöning, fördelad med 4,000 kronor i lön och 800 kronor i tjenstgöringspenningar, och dels för skogsinspektören i Vesterbottens distrikt, till förhöjning af hvilkens aflöning enligt 1888 års Riksdags beslut, får af uppkommande besparingar å det bestämda anslaget till skogsstaten från och med den 1 juli samma år, intill dess skogsstaten blifver definitivt reglerad, användas ett belopp af 1,000 kronor för år räknadt; samt

att skogsinspektörerne, jägmästarne och, i de sex nordligare länen, kronojägarne, utöfver nu angifna löneförmåner, åtnjuta resepenningar, utgörande för

skogsinspektörerne	i Norrbottens och södra Norrlands distrikt	kronor	1,000
dito	i Vesterbottens, Jemtlands och Bergslagsdistrikten	»	750
dito	i öfriga distrikten	»	600
jägmästarne	i Norr- och Vesterbottens distrikt	»	600
dito	i öfriga delar af Norrland och Kopparbergs län	»	500
dito	i det öfriga landet	»	200
samt för kronojägare	i de sex norra länen	»	100.

Beträffande hvad i regleringsfrågan förekommit, innan det fullständiga förslaget i ämnet år 1887 framlades för Riksdagen, har departementschefen på sidd. 25—28 i statsrådsprotokollet erinrat hufvudsakligen följande.

I skrifvelse den 30 oktober 1884 hade domänstyrelsen afgifvit förslag till förändrad reglering af skogsstaten. Hufvuddragen i berörda förslag hade varit,

att de nu endast för viss tid förordnade skogsinspektörerne, hvilkas verksamhet vore i hufvudsak inskränkt till att utöfva kontroll, hvar inom sitt distrikt, öfver det sätt, hvarpå der anstälde skogstjenstemän och betjente fullgjorde sina åligganden, skulle ersättas med fast tillsatte öfverjägmästare, hvilka borde ställas i spetsen för skogsförvaltningen, hvar inom sitt tjenstgöringsområde, och erhålla ett verkligt chefskap öfver dervarande skogspersonal; i sammanhang hvarmed åtskilliga ärenden, hvilka hittills dragits under den centrala styrelsens pröfning, skulle öfverlemnas till öfverjägmästarnes afgörande;

att den egentliga skogsförvaltningen i orterna skulle såsom hittills besörjas af jägmästarne men gifvas en större omfattning derigenom, att, till skogsvårdens befrämjande å civila och ecklesiastika boställen samt utarrenderade kronoegendomar, all skogsodling å dessa egendomar öfvertoges af skogsstaten och jemväl ledningen af afverkningen derstädes i vidsträcktare mån än nu vore fallet öfverlemnades åt jägmästarne;

att, med bibehållande af skogsinspektörernes eller öfverjägmästarnes antal oförändradt, det nuvarande antalet jägmästarebefattningar skulle, i samband med en förändrad reglering af reviren, minskas, men deremot skogsbetjeningen ökas;

att, med hänsyn ej mindre till den ansenliga tillökning i göromål, hvilken, sedan skogsstaten senast reglerades, för denna stat uppstått i följd af statsskogarnes genom afvittring och köp mer och mer ökade ytvidd samt utfärdade nya författningar om skogsväsendet, än äfven till det ytterligare arbete, de nu ifrågasatta förändringarne komme att för skogstjenstemännen medföra, förbättrade aflöningsförmåner skulle beredas skogspersonalen i dess helhet; samt

att härvid, hvad angick jägmästarne, under den fasta aflöningen borde inbegripas äfven godtgörelse för vissa extra ersättningar, hvilka hittills af jägmästarne åtnjutits men nu borde upphöra att utgå eller, der desamma erlagts af enskilde, indragas till statsverket.

Enär emellertid domänstyrelsen, för beredande af tillgångar för regleringens genomförande, tillika föreslagit, att af den andel i de ecklesiastika boställsskogarnes behållna afkastning, hvilken nu tillfölle presterskapets löneregleringsfond, hälften, beräknad att för år uppgå till lägst 40,000 kronor, måtte indragas till statsverket, men Kongl. Maj:t af skäl, hvilka återfinnas på sidd. 26—27 i statsrådsprotokollet, ansett den ersättning, hvilken jemväl enligt Kongl. Maj:ts åsigt borde från berörda

skogar lemnas för den omvårdnad, som genom skogsstaten egnades dem, böra komma staten till godo icke genom tillskott från den behållna afkastningen utan i form af godtgörelse för en hvar af de särskilda till skogsskötseln hänförliga förrättningar, som genom skogsstatens försorg å boställena utfördes, och således utgå i enahanda ordning som öfriga omkostnader för skogsskötseln å boställena, hade det afgifna regleringsförslaget den 11 december 1885 blifvit till domänstyrelsen återremitteradt för vederbörlig omarbetning, dervid särskildt borde tagas i öfvervägande, om och i hvad mån skogsstatens förvaltningsåtgärder å en del andra allmänna skogar än de ecklesiastika, från hvilka afkastningen icke heller inginge till statsverket, kunde böra af skogsafkastningen godtgöras. Från omarbetningen hade likväl undantagits den del af förslaget, som angått skogsinspektörerne, rörande hvilken del framställning aflåtits till 1886 års Riksdag, hvilken framställning dock, enär regleringen af skogsinspektörsbefattningarne synts Riksdagen kunna utan synnerlig olägenhet uppskjutas, till dess tillfälle blifvit beredt att på en gång pröfva och afgöra frågan om reglering af skogsstaten i dess helhet, hade af Riksdagen afslagits.

I den skrifvelse af den 11 maj 1886, hvari Riksdagen anmält sitt berörda beslut, hade Riksdagen emellertid tillika anmärkt, att vid blifvande pröfning af förslaget om ersättning åt staten för vården af ecklesiastika boställsskogar synnerligt afseende, enligt Riksdagens förmenande, borde fästas derå, att församlingarnas rätt att från nämnda skogar erhålla virke till byggnader samt reparationer å boställen och kyrka tillräckligt tillgodosåges; och hade Kongl. Maj:t anbefalt domänstyrelsen att taga i öfvervägande hvad Riksdagen sålunda anfört.

Den 15 november 1886 hade domänstyrelsen derefter afgifvit förnyadt underdånigt förslag i ämnet, hvilket den 25 april 1887 anmälts i statsrådet och haft till följd nådig proposition till Riksdagen samma år.

På sidd. 31—50 i statsrådsprotokollet har vidare återgifvits det yttrande i frågan, som den 25 april 1887 af dåvarande chefen för finansdepartementet afgafs och hvilket yttrande i nyssnämnda kongl. proposition åberopades till stöd för deri framstälda förslag. Då nu det föreliggande regleringsförslaget i nästan alla delar öfverensstämmer med 1887 års förslag, samt nuvarande chefen för finansdepartementet hufvudsakligen åberopat hvad i statsrådsprotokollet den 25 april 1887 anförts, anser sig utskottet böra i ett sammanhang redogöra för de båda förslagen och dervid utgå från samt hvar för sig behandla de olika punkter, med afseende å hvilka Kongl. Maj:t, enligt hvad statsverkspropositionen gifver vid handen, nu velat inhemta Riksdagens yttrande. Utskottet

kommer således att redogöra, först för de bestämmelser i fråga om godtgörelse för skogsstatens förvaltningsåtgärder å ecklesiastika skogar och häradsallmänningar samt angående upphörande eller indragning till statsverket af vissa, jägmästarne nu tillkommande extra ersättningar, hvilkas godkännande, enligt Kongl. Maj:ts förslag, skulle utgöra förutsättningen för ett antagande af den föreslagna lönestaten; derefter för berörda stat och de vilkor för den nya aflöningens åtnjutande, hvilka i sammanhang dermed ifrågasatts; vidare för det förslag rörande de till jägmästare anslagna boställen, som Kongl. Maj:t uti statsverkspropositionen framstält; sedermera för det medgifvande i fråga om disponerandet af uppkommande behållningar å de nya aflöningarne, som Kongl. Maj:t äskat; och slutligen för Kongl. Maj:ts för regleringens genomförande framstälda anslagsfordringar. På vederbörliga ställen kommer utskottet jemväl att omförmäla de anmärkningar mot det år 1887 framlagda förslaget, som Riksdagen då framstälde och med afseende å hvilka Riksdagen, ehuru den erkände att förslaget i flera afseenden innebar förbättringar i rådande förhållanden beträffande förvaltningen af statens skogar, icke ansåg sig kunna bifalla förslaget, äfvensom den utredning och ändring, hvartill berörda anmärkningar gifvit anledning.

Beträffande då frågan om godtgörelse för skogsstatens förvaltningsåtgärder å de ecklesiastika skogarne, så uttalade domänstyrelsen, enligt hvad ofvan blifvit antydt, i sin skrifvelse den 30 oktober 1884 den åsigt, att all skogsodling å de till civila eller ecklesiastika boställen eller till utarrenderade egendomar hörande skogar och således äfven å dem, hvilka icke blifvit stälda under skogsstatens omedelbara förvaltning, borde besörjas af denna stat, samt att jemväl afverkningen å dylika skogar, i den mån denna icke redan, i följd deraf att bostället afkastning öfverstege husbehofvet eller särskilda föreskrifter vid skogens upplåtelse lemnats, vore beroende af föregången utstämpling, borde regleras genom skogsstatens åtgärder, vare sig genom utsyning eller genom lämpliga anvisningar; och tillvann sig denna domänstyrelsens mening vid ärendets behandling den 11 december 1885 Kongl. Maj:ts gillande, endast med den modifikation i fråga om skogar, hvilka brukades af indelningshafvare, att skogsstatens ingripande vid afverkningen, utöfver hvad redan egde rum, eller i de fall då afverkningen skedde endast för husbehof, icke borde ifrågakomma. De ökade utgifter för skogspersonalens så väl förstärkning som aflöning, hvilka måste blifva en följd af en anordning

af nu anförd beskaffenhet, hade emellertid föranledt domänstyrelsen att i sin nyss åberopade skrifvelse upptaga frågan, huruvida icke de ecklesiastika boställsskogarne borde lemna staten någon ersättning för den omvårdnad, som genom skogsstaten egnades desamma, samt att i sådan syftning göra den framställning om bidrag till skogsstatens aflöning med viss andel af de nämnda boställenas behållna afkastning, hvilken förut omförmälts. På grund af det beslut, Kongl. Maj:t med anledning af denna framställning fattade och hvarför ofvan redogjorts, föreslog domänstyrelsen i sin skrifvelse den 15 november 1886, att ersättning för statsverkets utgifter till skogsstatens aflöning, i hvad på de ecklesiastika boställenas skogar belöpte, borde ifrågasättas allenast för sådant arbete, som af revirförvaltare och kronojägare genom särskild förrättning å stället utfördes och derför kostnaden kunde viss skog efter rese- och traktamentsräkning påföras, och att följaktligen åt statsverket på denna väg icke borde beredas ersättning för skogsinspektörernes och jägmästarnes åligganden i öfrigt. För *jägmästarne* borde denna godtgörelse, i öfverensstämmelse med hvad i 1 och 4 §§ af gällande taxa för skogsförrättningar den 12 november 1875 vore stadgadt, utgå såsom reseersättning och dagtraktamente enligt gällande resereglemente, med iakttagande att resorna till förrättningsställen i samma ort, så vidt möjligt, företoges i sammanhang. Godtgörelsen borde dock af skäl, angifna på sidd. 33 och 34 i statsrådsprotokollet, icke tillfalla jägmästarne utan i stället tillgodoföras statsverket sålunda, att vid hvarje års bokslut skulle af influtna skogsmedel från de ecklesiastika boställena, innan fördelning af behållna afkastningen egde rum mellan vederbörande boställshafvare och presterskapets löneregleringsfond, eller, om vid dylikt boställe virkesförsäljning under året icke egt rum eller försäljningsmedlen dertill vore otillräckliga, från de ecklesiastika boställenas skogsfond till statsmedel omföras hvad som, efter behörig fördelning, motsvarade kostnaden för de af jägmästare å berörda skogar under året utförda arbeten, å hvilka för sådant ändamål jägmästarne skulle hafva att till domänstyrelsen ingifva på resereglementet grundade räkningar. *Kronojägarne* åter borde få direkt uppbära dagarfvoden af 2 kronor 50 öre, hvilka arfvoden skulle påföras de ecklesiastika skogarne såsom en utgift för skogsskötseln och utbetalas af inflytande skogsförsäljningsmedel eller i förekommande fall af de ecklesiastika boställenas skogsfond.

I sammanhang härmed anmälde domänstyrelsen tillika, att årliga beloppet af den ersättning, som de ecklesiastika boställena eller dessa boställens skogsfond i nu angifna hänseenden skulle få vidkännas, kunde beräknas för jägmästarnes förrättningar till lägst 22,800 kronor och för

kronojägarnes förrättningar till omkring 10,000 kronor, hvadan följaktligen de ecklesiastika skogarnes bidrag till skogsstatens aflöning enligt det nya förslaget blefve väsentligen mindre än hvad styrelsen förut beräknat; hvarjemte styrelsen i anledning af Riksdagens erinran i skrifvelsen den 11 maj 1886, att vid omarbetandet af regleringsförslaget synnerligt afseende borde fästas derå, att församlingarnes rätt att från ecklesiastika skogar erhålla virke till byggnader och reparationer å prestgård och kyrka blefve tillräckligt tillgodosedd, meddelade, att styrelsen redan i cirkulär den 16 juni 1884 angående allmänna skogars indelning till ordnad hushållning föreskrifvit, att, för iakttagande af församlingarnes rätt i berörda afseende, viss skogstrakt skulle vid indelning å ecklesiastik skog, der så ske kunde, reserveras.

Vid ärendets föredragning i statsrådet den 25 april 1887 förordade dåvarande departementschefen af skäl, angifna på sidan 35 i statsrådsprotokollet, hvad domänstyrelsen sålunda föreslagit i fråga om sättet för godtgörande af skogsstatens åtgörande å de ecklesiastika boställena. I den skrifvelse af den 7 juli 1887, deri Riksdagen anmälde sitt beslut beträffande det då framlagda förslaget till lönereglering för skogsstaten, anförde emellertid Riksdagen, att, då det förekomme, att några ecklesiastika boställsskogar torde vara af församlingarna eller eljest upplåtna på sådant sätt, att fråga kunde uppstå, om någon ersättning kunde beräknas för arbete, som af skogsstatstjenstemän eller betjente utfördes å dessa skogar, utredning härutinnan syntes vara af vigt, enär af det antydda förhållandet vore beroende, i hvad mån staten kunde erhålla godtgörelse för ifrågavarande del af skogsvården. Enligt hvad statsrådsprotokollet utvisar, har i anledning häraf domänstyrelsen, som anbefalts att, efter utredning i nu anmärkta och öfriga af Riksdagen antydda hänseenden, utlåta sig rörande de förändringar, som af den sålunda verkstälda utredningen eller eljest förändrade förhållanden kunde påkallas i det förslag till lönereglering för skogsstaten, som varit Riksdagen förelagdt, i skrifvelse den 15 oktober 1888 anfört, att i styrelsens regleringsskrifvelse den 15 november 1886 förutsatts, att godtgörelse för skogsstatens förrättningar å de ecklesiastika skogarne skulle påföras afkastningen utan afseende å sättet för boställenas tillkomst eller jordnatur, för hvilken uppfattning styrelsen ansett sig ega stöd i 1866 års skogsordning, som i fråga om gäldandet af kostnaden för deras skötsel icke gjorde någon åtskilnad i sådant afseende. Af den utredning, styrelsen med ledning af tillgängliga handlingar verkstält, i fråga om hvilka af dessa boställsskogar kunde för öfrigt anses hafva tillkommit genom sammanskott eller inköp af församlingarne eller genom donation

och derför vore att anse som församlingarnes enskilda egendom, hade framgått, att af samtliga ecklesiastika boställsskogar, utgörande 2,895 stycken om 332,310,72 hektars areal, 108 stycken eller endast omkring 3,73 procent om tillsammans 17,106 hektar på nyssnämnda sätt tillkommit, af hvilka 40 stycken med 13,193 hektars ytvidd lemnade virkesöfverskott till försäljning, men återstående 68 stycken om 3,912 hektar eller 2,3 procent af samtliga boställsskogarne icke gåfve afkastning utöfver husbehofvet. Då godtgörelsen för jägmästarnes arbeten å ecklesiastika skogar i dess helhet beräknats till 22,800 kronor, skulle alltså endast 3,73 procent af denna summa eller 850 kronor belöpa på de boställen, som voro församlingarnes enskilda egendom, och 2,3 procent eller omkring 524 kronor på dem af dessa sistnämnda skogar, som icke lemnade virkesöfverskott till försäljning. Med anledning af hvad styrelsen sålunda och i öfrigt (statsrådsprotokollet sidd. 53—54) anfört, har styrelsen jemväl uttalat den åsigt, att hvad i sammanhang med skogsstatens reglering blifvit föreslaget i fråga om godtgörelse för nämnda stats arbete å de ecklesiastika boställsskogarne jemväl borde gälla dem af dessa skogar, som genom donation eller eljest vore att anse som församlings enskilda egendom, men att, huru härutinnan än kunde blifva beslutadt, denna fråga så litet inverkade på skogsstatens reglering, att ändring i regleringsförslaget deraf ej kunde föranledas.

Till statsrådsprotokollet har nu departementschefen den 12 sistlidne januari på anförda skäl (sid. 63) förklarat, att han vore ense med domänstyrelsen deruti, att hinder icke funnes för staten att beräkna godtgörelse för de till skogsskötseln hörande arbeten, som af skogsstaten utfördes å sådana ecklesiastika boställen, hvilka vore församlingens enskilda egendom, för så vidt nemligen boställets skogsafkastning öfverstege husbehofvet. Om boställsskogens afkastning icke lemnade öfverskott, blefve deremot, enligt departementschefens åsigt, förhållandet ett annat. För detta fall hade i det 1887 års Riksdag förelagda regleringsförslaget varit förutsatt, att godtgörelsen för skogsstatens åtgärder skulle utgå af de ecklesiastika boställenas skogsfond. Härvid förekomme emellertid, att sådana ecklesiastika boställen, som utgjorde någon viss församlings enskilda egendom, icke lemnade bidrag till ifrågavarande fond. Då på Kongl. Maj:ts framställning 1874 års Riksdag medgifvit, att från ecklesiastika boställen inflytande försäljningsmedel för vissa besparade skogstillgångar, som icke kunde anses tillhöra skogens reguliera årliga afkastning, skulle få af Kongl. Maj:t disponeras till bekostande af skogsindelning och erforderliga skogsodlingsarbeten å andra ecklesiastika boställsskogar, hade man nemligen icke ansett sig kunna till ett för

församlingen främmande ändamål disponera öfver försäljningsmedel från skog å boställe, som utgjorde församlings enskilda egendom, hvarför från tillämpning af beslutet uttryckligen undantagits boställen af sistnämnda slag. Den på grund af Kongl. Maj:ts och Riksdagens nyssberörda beslut bildade fond, som jemlikt nådigt bref den 31 mars 1876 erhållit benämningen »de ecklesiastika boställenas skogsfond», hade i öfverensstämmelse härmed ej heller ansetts kunna anlitas för bekostande af skogsarbeten å boställen, som tillhörde församling under enskild eganderätt; och det syntes departementschefen ej heller nu böra ifrågasättas att af fondens tillgångar bestrida sådan kostnad för ifrågavarande boställen, för hvilka delaktighet i fonden icke egde rum. Vid beräkningen af den inkomst, som i godtgörelse till statsverket för jägmästarnes förrättningar å ecklesiastika boställen kunde vara att i och för skogsstatens löneregleringe påräkna, borde följaktligen från beloppet af denna inkomst, i det Riksdagen år 1887 förelagda regleringsförslaget, upptaget till 22,800 kronor, afräknas den del af detta belopp, af domänstyrelsen beräknad till 524 kronor, som belöpte å sådana, viss församling under enskild eganderätt tillhörande ecklesiastika boställen, hvilka ej lemnade virkesöfverskott till afsalu, och borde alltså den ifrågavarande inkomstposten upptagas med ett i jemnadt tal till 22,300 kronor nedsatt belopp.

Vid den återremiss af löneregleringsfrågan, i hvad den afsåg jägmästarne och kronojägarne, hvilken egde rum den 11 december 1885, fick domänstyrelsen sig, enligt hvad ofvan blifvit antydt, äfven anbefaldt att taga i öfvervägande, om och i hvad mån skogsstatens förvaltningsåtgärder å sådana allmänna, ej ecklesiastika skogar, från hvilka afkastning icke inginge till statsverket, kunde böra statsverket af skogsafkastningen godtgöras. På sidorna 69—71 i statsrådsprotokollet har departementschefen redogjort för det yttrande, domänstyrelsen i sin skrifvelse den 15 november 1886 med anledning deraf afgifvit; och inhemtas af denna redogörelse, att domänstyrelsen anfört, att, om de skogar undantoges, der skogsstatens åtgärder i afseende å skogshushållningen vore inskränkt till att endast hålla kontroll deröfver, att fastställd skogsindelningsplan efterföljdes, och med afseende å hvilka någon ersättning till staten af sådan anledning icke syntes böra ifrågasättas, i öfrigt icke förekomme andra skogar än de till bergshandteringens understöd anslagna och häradsallmänningarne, å hvilka skogsstaten verkstälde förrättningar, utan att staten i allmänhet af skogarne droge någon inkomst; samt att styrelsen af åberopade skäl funnit godtgörelse till

statsverket icke heller från bergverksskogarne och häradsallmänningarne böra ega rum.

Mot hvad domänstyrelsen sålunda andragit, fann vid regleringsförslagets föredragning den 25 april 1887 dåvarande departementschefen ej något att erinra, utom för så vidt det rörde häradsallmänningarne i de mellersta och sydligare delarne af landet, i fråga om hvilka departementschefen, af skäl, hvilka återfinnas på sidd. 71 och 72 i statsrådsprotokollet, uttalade en från domänstyrelsens skiljaktig åsigt; och har nuvarande departementschefen i öfverensstämmelse med den uppfattning, som år 1887 af dåvarande departementschefen gjordes gällande, och på de af denne anförda skäl ansett sig böra hemställa, att, då häradsallmänning stode under skogsstatens förvaltning, ersättning för jägmästares förrättningar derstädes skulle godtgöras statsverket i enahanda ordning, som föreslagits beträffande jägmästares förvaltningsåtgärder å ecklesiastika skogar. Den inkomst, som häraf kunde påräknas, skulle, upplyser departementschefen, komma att uppgå till 3,000 à 4000 kronor årligen, och syntes departementschefen lämpligen kunna beräknas till 3,200 kronor.

Vidkommande frågan om upphörande eller indragning till statsverket af vissa jägmästarne nu tillkommande ersättningar inhemtas af statsrådsprotokollet (sid. 37 och 38), att domänstyrelsen i sitt regleringsförslag hemstält, att rättigheten till särskild ersättning borde för jägmästare upphöra:

1:o vid utstämpling, på grund af nådiga brefvet den 9 december 1870, af kronans ekar och till master och spiror användbar furuskog å mark af krononatur, vare sig till enskildes behof eller till försäljning för kronans räkning;

2:o vid utsyning af bok till husbehof å kronohemman eller boställe, enligt nådiga brefvet den 12 april 1873;

3:o vid utsyning, jemlikt nådiga brefvet den 19 augusti 1873, af skadadt virke å allmänna hemmans skogar, hvilka ej blifvit till ordnad hushållning indelade;

4:o vid utsyning och försäljning, enligt särskilda nådiga beslut, af sådant virke, som å indelad skog till följd af eld- eller stormskada måste skyndsamt tillgodogöras utan sammanhang med den ordinarie skogsafverkningen;

5:o samt då — på grund af förordningen den 18 september 1874 angående utsyning och försäljning af skogsalster i Kopparbergs och de norrländska länen samt nådiga brefvet den 26 maj 1882, förordningen den 29 juni 1866 angående dispositionsrätten till skogen å vissa skatte-

hemman, nådiga brefvet sistnämnda dag angående dispositionen af vissa öfverloppsmarker, stadgan den 30 maj 1873 om afvittring i Vesterbottens och Norrbottens läns lappmarker, nådiga brefvet den 27 juni 1879 angående grunderna för afvittring och storskifte i Särna socken med Idre kapellag samt nådiga brefven den 21 april 1882 och den 12 september 1884 angående grunderna för förvaltningen af Pajala och Arvidsjaurs allmänningar — utsyning i de sex nordligaste länen egde rum åt dertill berättigade å kronohemman, nybyggen, stockfångstskogar, upplåtna till privilegierade sågverk, oafvittrade skatte- och frälsehemman, vissa afvittrade skattehemman med inskränkt dispositionsrätt öfver skogen, hemman emot tillökning i mantal och ränta af öfverloppsmarker tillagda skogstrakter, med skogsränta belagda och sålda öfverloppsmarker, skatte- och frälsehemman i Särna socken med Idre kapellag äfvensom i Vester- och Norrbottens läns lappmarker, samt vid storskifte eller afvittring bildade allmänningar i de norra länen.

Ersättningen vid sådana förrättningar, som omförmälts under punkterna 2:o och 5:o, utgår, enligt hvad i statsrådsprotokollet upplyses, med viss afgift, beräknad efter qvantiteten och dimensionerna af det utsynade virket, och godtgöres af den, för hvars räkning utsyningen sker; hvaremot ersättning för öfriga ifrågavarande förrättningar uppbäres i form af reseersättning och dagtraktamente enligt resereglementet samt gäldas, vid ekutstämpling af det under sjunde hufvudtiteln uppförda anslaget till rese- och traktamentspenningar, men eljest af de i följd af förrättningen inflytande virkesförsäljningsmedlen.

I statsrådsprotokollet meddelas vidare, att af dessa ersättningar endast de, som uppbures för ekutstämpling samt för utsyningsåtgärder enligt punkten 5:o, vore af någon större betydenhet. Statsverkets utgifter för ekutstämplingar uppginge till omkring 5,000 kronor årligen; och de utsyningsafgifter, jägmästarne i de sex norra länen uppburit i de fall, som berörts här ofvan under punkten 5:o, hade under åren 1875—1884 i medeltal för år utgjort något mer än 42,000 kronor samt uppgått år 1885 till 48,642 kronor 84 öre, år 1886 till 49,349 kronor och år 1887 till 58,401 kronor.

I fråga särskildt om de sistberörda afgifterna anmärkte domänstyrelsen vid framställandet af regleringsförslaget, att den inkomst, jägmästarne hemtade af desamma, i hög grad vexlade inom olika revir och ingalunda alltid stode i ett skäligt förhållande till det arbete, utsyningen medförde, i det att inom revir, der skogarne, hvarå utsyningen egde rum, vore hvarandra närbelägna eller utgjorde större sammanhängande områden, en betydlig inkomst kunde lätt nog intjenas, under det att i

andra revir med ogynsammare förhållanden inkomsten, oaktadt utsyningsarbetet vore långt mer betungande, blefve jemförelsevis ringa. Den omständigheten, att utsyningsafgiften utginge efter storleken af den på utsyningsförrättaren beroende afverkningen, syntes ock egnad att, då afgiften tillfölle förrättningsmannen, rubba dennes opartiska ställning. Styrelsen ansåge derföre af vigt, att de ifrågavarande utsyningsafgifterna icke vidare komme att utgöra en inkomst för jägmästarne utan i stället inginge till statsverket, under iakttagande likväl att vid regleringen af jägmästarnes löneförmåner hänsyn toges till måttet af det arbete inom de olika reviren, för hvilket samma afgifter varit afsedda att utgöra ersättning.

Vid ärendets föredragning i statsrådet den 25 april 1887 förklarade dåvarande chefen för finansdepartementet, att han, som med domänstyrelsen vore ense derom, att jägmästarne, likasom skogspersonalen i allmänhet, borde i möjligaste mån ersättas med en efter deras arbete afpassad bestämd lön, icke hade något att erinra mot hvad styrelsen i fråga om upphörande af nu omförmälda extra ersättningar hemstält. Dock ansåge sig departementschefen böra erinra, att, äfven efter indragning af de nu nämnda extra ersättningarne, en del sådana komme att qvarstå; men efter hvad departementschefen inhemtat afsåge dessa, om ersättning för skogsindelningar, hvilka numera i allmänhet uppdroges åt extra jägmästare, undantoges, förrättningar, som mera sällan förekomme och hvaraf någon afsevärd inkomst icke kunde beredas.

Till statsrådsprotokollet den 12 sistlidne januari har emellertid nuvarande departementschefen vid behandlingen af frågan om upphörande eller indragning till statsverket af ofvan omförmälda ersättningar anmält, att till Kongl. Maj:t inkommit *dels* särskilda underdåniga framställningar af hemmansegare och kronohemmansåbor i Sorsele, Stensele, Lycksele, Malå och Arvidsjaurs lappmarkssocknar, att vid förestående reglering af skogsstatens löner nu stadgad godtgörelse för skogsutsyning å hemmansskogar i lappmarken måtte upphöra eller ock nedsättas; *dels* särskilda af ledamoten af Riksdagens Andra Kammare, häradshöfdingen A. Hygrell med underdånig skrift af den 24 maj nästlidet år öfverlemnade petitioner från hemmansegare i Åsele, Fredrika, Lycksele, Örträsks, Stensele och Sorsele socknar i Vesterbottens län, deruti anhållits, att bestämmelserna i § 8 af gällande afvittringsstadga för lappmarkerna den 30 maj 1873 om inskränkning i dispositionsrätten öfver hemmanen vid afvittring tilldelad skog måtte upphäfvas och den för länets kustland gällande förordningen angående åtgärder till förekommande af öfverdrifven afverkning af ungskog i stället tillämpas för lappmarken, men att, derest detta

yrkande icke kunde bifallas, nu utgående utsyningsafgifter måtte upphöra eller åtminstone nedsättas; *dels och* en af Vesterbottens läns landsting i underdånig skrifvelse den 1 sistlidne oktober gjord framställning, att till Riksdagen måtte aflåtas nådig proposition derom, att den s. k. Norrbottenslagen skulle tillämpas jemväl i de delar af länets lappmarker, der afvittring försiggått och vunnit fastställelse, med utstämplingstvångets upphäfvande för nämnda delar af lappmarken.

Öfver dessa framställningar, hvilka alla mer eller mindre direkt åsyfta upphäfvande af eller nedsättning i de för skogsutsyning å hemman i lappmarken för närvarande utgående afgifter, och beträffande hvilka domänstyrelsen på grund af särskilda nådiga remisser sig utlåtit, har departementschefen yttrat sig på sidd. 54—62 i statsrådsprotokollet. Utskottet, som i fråga om detta yttrande i öfrigt hänvisar till berörda protokoll, får ur detsamma här endast anmärka följande.

Med afseende å först omförmälda framställningar från hemmansegare och kronohemmansåbor i vissa lappmarkssocknar har departementschefen upplyst, att domänstyrelsen inhemtat yttranden från vederbörande skogsinspektörer äfvensom från Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens och Vesterbottens län, hvilka myndigheter af anförda skäl afstyrkt afseende å framställningarna, dervid likväl Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län erinrat, att, enär i fjelltrakterna vid vattendragens öfre lopp sågtimmer endast betingade 25 à 40 öre i pris, en utsyningsafgift af 10 öre för träd i dessa trakter syntes vara för hög. För egen del hade domänstyrelsen, som funnit någon hufvudsaklig ändring af nuvarande bestämmelser rörande ifrågavarande afgifter icke påkallad, likväl, med afseende å hvad Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län erinrat, ansett utsyningsafgiften böra nedsättas till hälften i trakter ofvanför den vid afvittringen bestämda eller eljest provisionelt utstakade s. k. odlings- eller fjellgränsen, hvilka trakter, der timmerutstämpling endast med stor varsamhet egde rum, torde motsvara just dem, som af Kongl. Maj:ts befallningshafvande afsetts i fråga om det ringa skogsvärdet.

Beträffande öfriga framställningar har departementschefen — med erinran att på grund af 8 § i gällande afvittringsstadga för lappmarkerna egare af frälse- och skattehemman och lägenheter ej öfver den vid afvittring tilldelade skogen egde annan rätt, än att han derifrån finge dels, utan utsyning, till husbehof hemta nödigt virke och bränsle och dels, efter utsyning och stämpling af vederbörande skogstjenstemän, fritt taga eller försälja hvad derutöfver kunde, med bevarande för framtiden af skogens bestånd, årligen afverkas — anmärkt, att till stöd för dessa

framställningar hufvudsakligen anförts, att hemmansegarne, stälda i beroende af skogstjenstemännen, hindrades att på ett rationelt och för sig förmånligt sätt handhafva sin skog, samt att de nu bestämda utsyningsafgifterna vore betungande och utgjorde en orättvis beskattning.

Domänstyrelsen hade emellertid i ärendet inhemtat yttranden från vederbörande skogstjenstemän samt Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Vesterbottens län. Förstnämnde tjenstemän hade dervid anfört, bland annat, att afverkningsrätten till flertalet hemmansskogar i lappmarken innehades dels på grund af eganderätt, dels på grund af afverkningskontrakt utaf sågverksbolag och trävaruhandlare, hvilka disponerade $91^{21}/_{128}$ mantal eller nära tre fjerdedelar utaf i Lycksele, Örträsks, Stensele och Sorsele socknar befintliga $131^{61}/_{64}$ mantal med afverkningsbar skog försedda hemman äfvensom hälften af befintliga hemman i Dorotea och Fredrika socknar, tredjedelen af hemmanen i Åsele socken samt ej obetydlig del af hemmannen i Vilhelmina socken, oberäknadt i sist nämnda fyra socknar träffade aftal om afverkningsrätt å viss tid; samt att den åsyftade förändringen i lagstiftningen skulle medföra orättvisa och förlust för alla dem, som under förutsättning af i lag begränsad afverkningsrätt på viss tid sålt sina skogar, hvilkas värde vid aftalets slut måste blifva betydligt mindre, om de under afverkningstiden innehafts med fri dispositionsrätt, än om de endast efter utsyning fått anlitas, hvaremot afverkningsrättsinnehafvarne eller sågverksbolagen skulle tillskyndas en helt säkert till millioner uppgående vinst.

Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Vesterbottens län hade ansett, att det framstälda förslaget skulle leda till den långsamt växande skogens förstörande och dermed till lappmarkens undergång, samt på grund häraf och af i öfrigt anförda skäl hemstält, att detsamma måtte lemnas helt och hållet utan afseende.

För egen del hade domänstyrelsen enrinrat, att, enligt hvad Kongl. Maj:t år 1873 på gifven anledning meddelat Riksdagen, det vid verkställd utredning af lappmarksinbyggarnes på äldre författningar grundade rättigheter framgått, att åborna icke fått sig tillförsäkrad någon rätt till erhållande af bestämda skogsområden eller nyttjanderätt till skog utöfver husbehofvet. Enligt vid skattläggning i lappmarkerna på grund af gammal häfd följd metod hade mantal och ränta beräknats i förhållande endast till antalet kreatur, som vid lägenheten utfodrades, utan afseende å något skogsområde vid lägenheten, hvilket senare deremot enligt 1773 års metod tagits i beräkning vid skattläggning i nedre landet. Ehuru på grund häraf afvittringen skulle kunnat inskränkas till hemmanens inegor, såsom det säkraste och enklaste sättet att undan

förstörelse rädda lappmarkens skogar, hade likväl denna utväg icke ansetts lämplig, enär jordbruket i dessa trakter icke kunde bestå utan understöd från skogen. Hufvudsakligen af detta skäl hade skogsanslag medgifvits hemmanen i lappmarkerna. Så framt det med hemmanens skogsanslag sålunda afsedda ändamål, eller jordbrukets understödjande, genom en uthållig skogsafkastning fortfarande fasthölles, hvilket domänstyrelsen för sin del ansåge vara af stor betydelse, vore för den skull nu, då flertalet af hemmansskogarne vore i andras händer än den jordbrukande allmänhetens, mer än någonsin af behofvet påkalladt, att gällande skogslagstiftning för lappmarken bibehölles oförändrad.

Med framhållande att petitionärernas framställning om det s. k. utsyningstvångets olägenheter vore öfverdrifven och obefogad, då i betraktande toges skogarnes ofvan nämnda ändamål, hade domänstyrelsen vidare tillkännagifvit, att, efter det den sedan 1884 på pröfning beroende frågan om skogsstatens reglering blifvit afgjord, hvilken reglering äfven berörde ordnandet af ifrågavarande utsyningar åt enskilde, det vore domänstyrelsens afsigt att så väl i berörda som i andra i samband dermed stående afseenden utfärda reglementariska föreskrifter äfvensom att hos Kongl. Maj:t föreslå en del ändringar i nuvarande bestämmelser, bland annat dels i fråga om utsyningarnas verkställande i lappmarkerna för 2 eller 3 år i sänder, hvarigenom för resor mellan förrättningsställena skulle tagas i anspråk mindre del af skogstjenstemännens tid, som då kunde användas till noggrannare undersökning å skogen å hvarje förrättningsställe, dels angående skogsinspektörs befogenhet att på ort och ställe meddela föreskrifter eller vidtaga åtgärder för ändring i fråga om utsyningar åt enskilde, som öfver dylik förrättning anmält missnöje, m. m.

Af skäl, anförda på sidd. 61 och 62 i statsrådsprotokollet, har departementschefen för sin del hemstält, att de underdåniga framställningarna om ändring i gällande bestämmelser angående inskränkning i dispositionsrätten öfver skogen å hemman och lägenheter inom Vesterbottens läns lappmark icke måtte till någon Kongl. Maj:ts åtgärd föranleda. Då statens skogstjenstemän följaktligen, enligt departementschefens åsigt, fortfarande skulle ega skyldighet att å enskildes skogar i lappmarken utstämpla virke till afsalu, kunde det icke annat än anses billigt, att kostnaden för detta skogstjenstemännens besvärliga och tidsödande arbete framgent som hittills af skogsegarne godtgjordes, och departementschefen saknade derför anledning att förorda bifall till merbemälde petitionärers alternativt gjorda yrkande om afskaffande af utsyningsafgifterna. Deremot syntes departementschefen det af domänstyrelsen, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Kongl. Majts befallnings-

hafvande i Norrbottens län, framstälda förslag om nedsättning till hälften af utsyningsafgiften i trakter ofvanom fjellgränsen vara förtjent af all uppmärksamhet, likasom äfven, på sätt jemväl domänstyrelsen erinrat, vissa ändringar i gällande bestämmelser rörande dispositionsrätten öfver skogen torde kunna vidtagas i syfte att, utan äfventyrande af statskontrollens verksamhet, minska de olägenheter, som för jordegaren alltid i någon mån måste vara förbundna med denna kontroll. Departementschefen anhölle att framdeles, sedan frågan om lönereglering för skogsstaten hos Riksdagen förevarit till behandling, för de sålunda ifrågasatta ändringarna få påkalla Kongl. Maj:ts uppmärksamhet.

Af skäl, hvilka återfinnas på sidd. 54 och 55 i statsrådsprotokollet, har departementschefen slutligen, lika med domänstyrelsen, ansett, att de af jägmästare förut uppburna afgifter för utsyningar i Kopparbergs och de norrländska länen, som erlades af enskilde och nu skulle till statsverket indragas, kunde lägst beräknas till 47,000 kronor om året.

Hvad angår den för skogsstaten föreslagna nya organisationen samt de för samma stat ifrågasatta aflöningsförmåner och de vilkor, hvarunder dessa skulle åtnjutas, så upptog det förslag till stat för skogsförvaltningen i orterna, som domänstyrelsen i sin skrifvelse den 30 oktober 1884 framstält och oförändradt framlagt i utlåtandet den 15 november 1886, 9 öfverjägmästare, 74 jägmästare och 263 kronojägare.

Antalet öfverjägmästare skulle således blifva detsamma som nu skogsinspektörernas, men deremot skulle någon jemkning ega rum i öfverjägmästarnes tjenstgöringsområden, så att Jemtlands distrikt skulle utvidgas med Vesternorrlands län och erhålla benämningen Mellersta Norrlands distrikt; att till det distrikt, som nu benämnes Södra Norrlands, skulle i stället för Vesternorrlands län läggas Kopparbergs län, och distriktet derefter kallas Gefle-Dala distrikt; samt att med Bergslagsdistriktet skulle i stället för Kopparbergs län förenas Upsala län, och det Östra distriktet sålunda komma att inskränkas till Stockholms, Södermanlands, Östergötlands och Gotlands län.

Af de nuvarande 85 jägmästarebefattningarna skulle, såsom en följd af ändringar i revirfördelningen, indragas 11, i det att domänstyrelsen ansett jägmästarnes antal kunna minskas med en inom hvartdera af följande län, nemligen Norrbottens, Vesterbottens, Vesternorrlands, Gefleborgs, Vermlands, Vestmanlands, Upsala, Södermanlands, Östergötlands, Skaraborgs och Kristianstads län.

Kronojägarnes antal skulle slutligen, på samma gång en förändrad förläggning delvis egde rum af den nuvarande bevakarepersonalen, ökas med 52, af hvilka för närvarande borde anställas 5 i Vermlands, 2 i Örebro, 6 i Vestmanlands, 3 i Upsala, 5 i Stockholms, 2 i Södermanlands, 5 i Östergötlands, 1 i Gotlands, 5 i Kalmar, 7 i Jönköpings, 6 i Kronobergs, 1 i Blekinge, 3 i Kristianstads och 1 i Malmöhus län.

Det af Kongl. Maj:t för Riksdagen år 1887 framlagda förslaget till stat upptog enahanda antal öfverjägmästare, jägmästare och kronojägare, som domänstyrelsen sålunda ifrågasatt. I den skrifvelse, deri Riksdagen anmälde sitt beslut i fråga om berörda förslag, anförde Riksdagen emellertid i förevarande afseende, att den omständighet, att många revir, särskildt i rikets mellersta och södra delar, funnes, der inkomsterna vore så små, att de ej kunde anses stå i skäligt förhållande till förvaltningsutgifterna, synts Riksdagen böra föranleda undersökning, huruvida icke en sammanslagning af revir, som lemnade obetydliga eller inga inkomster, kunde ega rum, så att reviren till vinnande af besparing blefve större, samt att, enligt Riksdagens förmenande, i samma syfte borde utredas, huruvida icke en jemkning af de föreslagna öfverjägmästaredistrikten kunde åstadkommas.

På sidd. 51—53 i stadsrådsprotokollet har departementschefen nu redogjort för hvad domänstyrelsen i sitt ofvan omförmälda utlåtande den 15 oktober 1888 upplyst och anfört med anledning af berörda, af Riksdagen framstälda anmärkningar, och får utskottet, som i öfrigt hänvisar till protokollet, här meddela, att domänstyrelsen såsom resultat af den af styrelsen verkstälda utredningen ansett framgå, att indragning af flere jägmästaretjenster, än i det Riksdagen år 1887 förelagda regleringsförslaget redan ifrågasatts, icke läte sig förena med ett nöjaktigt handhafvande af statens skogsförvaltning, samt att minskning eller jemkning af öfverjägmästarnes distrikt i följd häraf ej heller läte sig verkställa.

För egen del har departementschefen förklarat, att genom nämnda utredning syntes honom nöjaktigt ådagalagdt, att någon ytterligare reduktion af distrikten, utöfver den, som redan iakttagits i det Riksdagen förelagda regleringsförslaget, icke utan men för skogsadministrationen kunde ega rum, och att han derför saknade anledning att i detta afseende förorda någon ändring i det uppgjorda statsförslaget.

Enligt hvad förut blifvit antydt, hemstälde domänstyrelsen i sitt den 30 oktober 1884 afgifna regleringsförslag, att *öfverjägmästarne*, hvilka skulle ersätta de nuvarande skogsinspektörerna, skulle ställas i spetsen för skogsförvaltningen, hvar inom sitt tjenstgöringsområde, och erhålla ett verkligt chefskap öfver dervarande skogspersonal; i sammanhang

hvarmed åtskilliga ärenden, hvilka hittills dragits under den centrala styrelsens pröfning, skulle öfverlemnas till öfverjägmästarnes afgörande.

Af statsrådsprotokollet sid. 36 inhemtas, att domänstyrelsen i fråga om den utvidgade befogenhet, som borde tillkomma öfverjägmästarne gent emot skogsinspektörerna, särskildt framhöll:

att förutom de frågor angående virkesförsäljning, deri skogsinspektörerna redan fått sig anförtrodt att besluta, åtskilliga andra ärenden förefunnes af beskaffenhet, att beslutanderätten deri med fördel kunde från domänstyrelsen öfverflyttas på öfverjägmästarne;

att de årliga förslag rörande så väl virkesförsäljningar och vilkoren derför som äfven skogsodlingsarbeten och andra förvaltningsåtgärder, hvilka hittills afgifvits af jägmästarne, i stället borde upprättas af öfverjägmästarne med ledning af de uppgifter och framställningar, som jägmästarne skulle hafva att för detta ändamål till dem afgifva;

att vidare granskningen af upprättade förslag till skogsindelningar, hvilken hittills utförts inom centralstyrelsen af extra biträden, borde öfverlemnas åt öfverjägmästarne, med skyldighet härvid för dem att, der så erfordras, på stället undersöka förslagens lämplighet, genom hvilken anordning granskningsarbetet skulle erhålla en större betydelse än nu, då detsamma i allmänhet måste inskränkas till en siffergranskning; samt

att åt öfverjägmästarne äfven borde uppdragas att hafva inseende öfver skogsstatsboställen och för skogsväsendet utarrenderade fastigheter äfvensom att årligen till styrelsen afgifva berättelse öfver skogs- och jagtväsendet.

Hvad domänstyrelsen sålunda hemstält beträffande öfverjägmästarnes ställning och embetsåligganden godkändes af Kongl. Maj:t i de för Riksdagen åren 1886 och 1887 framlagda förslagen i ämnet och har, enligt hvad statsrådsprotokollet gifver vid handen, äfven nu vunnit Kongl. Maj:ts gillande.

I fråga om öfverjägmästarnes aflöningsförmåner föreslog Kongl. Maj:t vid 1886 års riksdag, med framhållande af det ansvarsfulla värf, som komme att åligga innehafvarne af de tillämnade befattningarna, äfvensom att det för skogsinspektörerna nu stadgade förbud att åtaga sig skogsförrättningar åt enskilde borde blifva gällande äfven för öfverjägmästarne,

att en hvar af öfverjägmästarne skulle i aflöning erhålla 4,800 kronor, deraf 3,200 kronor såsom lön och 1,600 kronor såsom tjenstgöringspenningar, med rätt att efter intjenta fem år erhålla ålderstillägg à 600 kronor;

samt att resepenningar, afsedda att motsvara de kontanta utgifterna för fortskaffning och bostad under tjensteresor, skulle, med någon jemkning i de belopp, som i detta hänseende utgått till skogsinspektörerna, anvisas åt öfverjägmästaren i Norrbottens distrikt med 1,000 kronor, åt öfverjägmästarne i Vesterbottens, mellersta Norrlands, Gefle-Dala och bergslagsdistrikten med 800 kronor till hvardera samt för en hvar af öfverjägmästarne i östra, vestra, Smålands och södra distrikten 700 kronor, allt för år räknadt.

Det var härjemte förutsatt, att, med hänsyn till den omfattande skriftvexling, som komme att blifva förenad med öfverjägmästarebefattningarna, och det arbete med granskning af skogsindelningsplaner, som enligt regleringsförslaget skulle öfverflyttas på innehafvarne af dessa befattningar, ett efter förhållandena i de särskilda distrikten lämpadt årligt expensanslag skulle af reservationsanslaget till skogsväsendet ställas till öfverjägmästarnes förfogande, att emot redovisning användas till skrifbiträde och skrifmaterialier m. m.; och erinrade dåvarande chefen för finansdepartementet, att de anslag, som för dylikt ändamål kunde blifva anvisade vid den närmare pröfning af behofven i detta hänseende, hvilken borde ega rum vid fastställande af de årliga generalförslagen för skogsväsendet, i det närmaste borde komma att uppvägas genom besparing af medel, som hittills af reservationsanslaget till skogsväsendet utgått för biträde vid indelningsplaners granskning i domänstyrelsen och hvilka medel, efter denna granskningens öfverflyttande på öfverjägmästarne, icke vidare blefve för sådant biträde erforderliga.

Vid frågans föredragning i statsrådet den 25 april 1887 hade dåvarande departementschefen icke annat att erinra mot de för öfverjägmästarne sålunda föreslagna löneförmånerna, än att det ifrågasatta ålderstillägget af särskild anledning (statsrådsprotokollet sid. 46) syntes honom böra hänföras med tre fjerdedelar till lönen och med en fjerdedel till tjenstgöringspenningarne.

Nuvarande departementschefen har beträffande öfverjägmästarnes löneförmåner anslutit sig till den åsigt, chefen för finansdepartementet år 1887 gjorde gällande.

Vidkommande aflöningen för *jägmästarne* hemstälde domänstyrelsen i sitt regleringsförslag, att denna skulle bestämmas till lägst 2,500 kronor, deraf 1,500 kronor i lön och 1,000 kronor i tjenstgöringspenningar, hvartill skulle komma tre ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, att uppbäras, det första efter 5 års, det andra efter 10 års och det tredje efter 15 års väl vitsordad tjenstgöring. De påfallande olikheter, som med hänsyn till tjenstgöringsområdets utsträckning, kommunikatio-

ner, klimat och lefnadsomkostnader egde rum mellan, å ena sidan, reviren i de sex norra länen och särskildt de nordligare bland dessa, samt, å den andra, reviren i det öfriga landet, äfvensom den betydande minskning i inkomst, som indragningen till statsverket af utsyningsafgifterna i Kopparbergs och de norrländska länen komme att medföra för revirförvaltare i dessa orter, uppgående i vissa fall till 2,000 kronor och derutöfver för år, betingade emellertid, att aflöningen för jägmästarne i de sex norra länen i allmänhet bestämdes något högre än för de öfrige, och äfven att gradationer vidtoges i de förres aflöning, lämpade efter olika ortförhållanden. Den olikhet i löneförmåner, som häraf påkallades, borde efter domänstyrelsens åsigt lämpligast förläggas till tjenstgöringspenningarne; och föreslog jemväl styrelsen, att tjenstgöringspenningarne, afsedda att för samtliga reviren i södra och mellersta delarne af landet, ett revir i Kopparbergs och två revir i Gefleborgs län, eller tillsammans 41 revir, utgå med 1,000 kronor årligen, skulle, hvad anginge öfriga revir, bestämmas för 10 revir till 1,200 kronor, för 13 revir till 1,400 kronor och för 10 revir till 1,600 kronor.

Jägmästarnes resepenningar föreslog styrelsen, med någon jemkning af de nuvarande beloppen, för jägmästarne i 27 revir till 600 kronor, i 24 revir till 500 kronor, i 18 revir till 400 kronor, i 3 revir till 300 kronor, i 1 revir (Gotlands) till 200 kronor och i 1 revir (Ölands) till 100 kronor.

Med allenast motsvarande ändring rörande ålderstilläggen, som, enligt hvad nyss omförmälts, för öfverjägmästarne tillstyrktes, hemstälde departementschefen år 1887 om bifall till hvad domänstyrelsen sålunda föreslagit i fråga om jägmästarnes löneförmåner; och har nuvarande departementschefen jemväl i denna del instämt med sin företrädare.

I den fasta aflöningen för *kronojägarne* ifrågasatte domänstyrelsen icke annan förändring, än dels att förhållandet mellan lön och tjenstgöringspenningar skulle något jemkas, så att den förra blefve lika för alla kronojägare och, der ortförhållanden påkallade högre löneförmåner, förhöjningen, i likhet med hvad som iakttagits rörande jägmästarne, komme att falla på den del af aflöningen, som alltid uppbures af den verkligen tjenstförrättande, eller tjenstgörings- och resepenningarne, dels ock att hyresersättning, som icke vidare borde hänföras till lönen utan upptagas särskildt, skulle tilläggas alla kronojägare, hvilka icke innehade boställen, med belopp, som kunde anses motsvara de fördelar af boställslägenhet, hvilka icke plägade tagas i beräkning vid uppskattning af kronojägareboställes afkomst för bestämmande af det löneafdrag, innehafvaren finge vidkännas, eller den fria bostaden och i allmänhet äfven

bränsle. I öfverensstämmelse härmed föreslog domänstyrelsen, *att* för kronojägare lönen måtte bestämmas till 400 kronor samt tjenstgöringspenningarne, om han vore anställd i något af de sex nordligaste länen, till 150 kronor, men eljest till 100 kronor; *att* resepenningar måtte få uppbäras, såsom nu vore fallet, af kronojägare i de norrländska samt Kopparbergs län och dessutom af kronojägare i Vermlands län med 100 kronor för år; samt *att* en hvar kronojägare, som vore i saknad af boställslägenhet, måtte få uppbära hyresersättning med 100 kronor.

Emellertid vore, framhöll domänstyrelsen, af behofvet påkalladt, att härutöfver någon ökning i inkomst bereddes kronojägarepersonalen. I detta syfte föreslog domänstyrelsen, på sätt redan omförmälts i fråga om skogsstatens förrättningar å ecklesiastik skog, att kronojägare skulle få uppbära dagarfvode med 2 kronor 50 öre, då han efter jägmästares bestämmande ledde afverkning, skogsodling eller annat arbete å allmän skog, som icke stode under skogsstatens förvaltning; och, enär dylika förrättningar icke kunde i de nordligare länen, der boställen och utarrenderade kronoegendomar vore färre till antalet, förekomma i samma omfattning som i de sydligare, ansåg domänstyrelsen att kronojägare i Kopparbergs och de norrländska länen borde tilläggas enahanda dagarfvode af 2 kronor 50 öre, då han biträdde vid der förekommande utsyningsförrättning, för hvilken utsyningsafgift erlades af enskilde. Genom dessa dagarfvoden skulle, enligt i domänstyrelsen gjord beräkning, en tillökning i inkomst beredas kronojägarne, vexlande från lägre belopp intill högst 120 kronor årligen.

Föredragande departementscheferna hafva så väl år 1887 som innevarande år förordat bifall till hvad domänstyrelsen i fråga om kronojägarnes löneförmåner sålunda föreslagit.

Såsom af statsverkspropositionen framgår, har Kongl. Maj:t äskat Riksdagens medgifvande, att de till jägmästare anslagna boställen, hvilka Kongl. Maj:t icke funne böra för ändamålet eller eljest för skogsväsendet bibehållas, finge under vissa förutsättningar till statsverket indragas. Utskottet, som nedan kommer att närmare redogöra för Kongl. Maj:ts berörda framställning, anser sig, beträffande de skogsstaten anslagna boställena, böra i detta sammanhang anmärka, *att*, enligt hvad statsrådsprotokollet (sid. 44) gifver vid handen, bland de nuvarande kronojägarne 100 innehafva bostadslägenheter; *att* domänstyrelsen, med hänsyn till den svårighet, som för innehafvarne af dessa kronojägarebefattningar skulle möta att i närheten af deras bevakningstrakter förhyra lämplig bostad, ansett det i allmänhet vara oundgängligen af behofvet påkalladt, att dessa oftast obetydliga boställen för sitt ändamål bibehölles, samt

tillika uttalat den mening, att, om i följd af kronojägarnes förändrade förläggning vid den ifrågasatta omregleringen ett eller annat bevakareboställe icke blefve för ändamålet vidare behöfligt eller användbart, indragning af sådant bevakareboställe, då detsamma vore beläget å kronopark, likväl icke borde ifrågakomma, utan bostället äfven i sådant fall bibehållas för skogsväsendet, som då lämpligen skulle kunna göra sig detsamma till godo genom dess upplåtande åt skogsarbetare under arrende eller såsom ersättning för skogsarbeten och biträde vid skogsbevakning äfvensom att dispositionen af bevakareboställe, som icke ansåges vidare kunna för dylikt ändamål användas, borde i hvarje särskildt fall göras till föremål för Kongl. Maj:ts pröfning; *att* nuvarande departementschefen icke heller gjort någon hemställan om indragning af kronojägareboställen; samt *att*, beträffande det afdrag å aflöningen, som innehafvare af boställe borde få vidkännas, departementschefen, på sätt af statsrådsprokollet närmare inhemtas, föreslagit, att boställets uppskattade afkomst skulle afgå å indelningshafvarens lön och, om boställsafkastningen öfverstege denna, till öfverskjutande beloppet å tjenstgörings- och resepenningarne, med skyldighet i sistnämnda fall för indelningshafvaren att under ledighet till vikarien kontant utgifva hvad som erfordrades till tjenstgörings- och resepenningarnes fyllande till de i staten upptagna belopp.

Den för skogspersonalen föreslagna staten är, såsom af det nu anförda framgår, af följande innehåll:

	Lön.	Tjenstgörings-penningar.	Summa.	
»1 öfverjägmästare	3,200	1,600	4,800	Efter 5 år kan aflöningen höjas med 600 kronor.
8 d:o	25,600	12,800	38,400	
1 jägmästare	1,500	1,600	3,100	Aflöningen kan höjas efter 5 år med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med nya 500 kronor.
9 d:o	13,500	14,400	27,900	
1 d:o	1,500	1,400	2,900	
12 d:o	18,000	16,800	34,800	
1 d:o	1,500	1,200	2,700	
9 d:o	13,500	10,800	24,300	
1 d:o	1,500	1,000	2,500	
40 d:o	60,000	40,000	100,000	
1 kronojägare i de sex norra länen.	400	150	550	Der boställslägenhet saknas, utgår hyresersättning med 100 kronor.
128 d:o	51,200	19,200	70,400	
1 d:o i de mellersta och södra delarne af af landet.	400	100	500	
133 d:o	53,200	13,300	66,500	
Summa	245,000	134,350	379,350	
Resepenningar:				
1 öfverjägmästare ... 1,000: —				
4 d:o (800 kr.) 3,200: —				
4 d:o (700 ») 2,800: —				
27 jägmästare (600 ») 16,200: —				
24 d:o (500 ») 12,000: —				
18 d:o (400 ») 7,200: —				
3 d:o (300 ») 900: —				
1 d:o (200 ») 200: —				
1 d:o (100 ») 100: —				
134 kronojägare (100 ») 13,400: —	——	——	57,000	
Hyresersättning:				
163 kronojägare (100 kr.)	——	——	16,300	
Summa kronor	——	——	452,650	

Innehar jägmästare eller kronojägare boställe, skall boställets uppskattade afkomst afgå å indelningshafvarens lön och, om boställsafkastningen öfverstiger denna, till öfverskjutande beloppet å tjenstgörings- och resepenningarne, med skyldighet i sistnämnda fall för indelningshafvaren att under ledighet till vikarien kontant utgifva hvad som erfordras till tjenstgörings- och resepenningarnes fyllande till de i staten upptagna belopp.»

Såsom vilkor för åtnjutande af de ifrågasatta löneförmånerna har Kongl. Maj:t ansett böra stadgas:

att innehafvare af befattning vid skogsstaten skall vara underkastad så väl den vidsträcktare tjenstgöringsskyldighet och jemkning i åligganden som ock den reglering af tjenstgöringsområde, som kan varda föreskrifven;

att med ordinarie tjenst vid skogsstaten icke må förenas annan tjenst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, med undantag af befattning vid skogsläroverk eller såsom domänintendent, och ej heller annan tjenstebefattning, med mindre den finnes icke vara hinderlig för fullgörande af tjenstgöringen vid skogsstaten, dock att tjensteman, som vid den nya lönereglerings inträdande innehar tjenst utom skogsstaten, må densamma bibehålla, så länge den icke är för tjenstgöringen vid denna stat hinderlig;

att öfverjägmästare alldeles icke och jägmästare endast inom de gränser, domänstyrelsen bestämmer, eger åtaga sig skogsförrättningar åt enskilde;

att de med hvarje befattning förenade tjenstgörings- och resepenningar få uppbäras endast för den tid, tjenstens innehafvare verkligen tjenstgjort, men skola för den tid, han varit från tjenstgöring befriad, utgå till den, som tjensten förrättat;

att den, som af sjukdom hindras att sin tjenst förrätta, eger uppbära hela lönen, men att den, som eljest undfår ledighet för svag helsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskildt uppdrag, kan förpligtas att under ledigheten, utöfver sina tjenstgörings- och resepenningar, afstå så mycket af lönen, som för tjenstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att tidpunkten för åtnjutande af det öfverjägmästare tillerkända ålderstillägg, likasom det åt jägmästare medgifna första ålderstillägget skall inträda fem år efter befattningens tillträdande, under vilkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af denna tid sjelf bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjenst, och att hans tjenstgöring derunder varit af beskaffenhet att kunna väl vitsordas, samt med iakttagande att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det år, då den stadgade tjensteåldern blifvit uppnådd; börande härvid öfverjägmästare tillgodoräknas den tid, han före den nya statens utfärdande varit förordnad till skogsinspektör, och jägmästare den tid, han likaledes före den nya statens utfärdande enligt nådigt förordnande uppehållit skogsinspektörsbefattning eller skogsinspektörs jägmästaretjenst eller jägmästaretjenst, som

under afbidan på skogsstatens omreglering icke blifvit med ordinarie innehafvare besatt;

att andra ålderstillägget får af jägmästare tillträdas efter ytterligare fem år och det tredje ålderstillägget efter nya fem år, allt under enahanda vilkor, som gälla beträffande det första ålderstillägget;

att af ålderstillägg tre fjerdedelar skola räknas till lönen och en fjerdedel anses såsom tjenstgöringspenningar; samt

att skogstjensteman eller skogsbetjent skall, då han uppnått 60 lefnads- och minst 30 tjenstår, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjensten afgå, Kongl. Maj:t eller domänstyrelsen, der det tillkommer denna att afskedet utfärda, dock obetaget att låta med detsamma anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i tjensten qvarstå.

Beträffande de skäl, som legat till grund för hvad Kongl. Maj:t föreslagit i fråga om skogspersonalens pensionering, får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 46 och 47.

Rörande Kongl. Maj:ts förslag, att de till jägmästare anslagna boställen, hvilka Kongl. Maj:t icke funne böra för ändamålet eller eljest för skogsväsendet bibehållas, skulle på vissa vilkor till statsverket indragas, inhemtas af statsrådsprotokollet (sid. 43—44 och 67) hufvudsakligen: *att* sedan under de senare åren en fortgående indragning egt rum af jägmästareboställen, i den mån desamma genom boställshafvares afgång blifvit lediga, återstode för närvarande endast 13 dylika boställen, upplåtna åt indelningshafvare; *att* i fråga om 6 af dessa särskilda anledningar påkallade deras bibehållande för skogsväsendet; men *att* öfriga 7 boställen ansetts böra vid löneregleringen indragas till statsverket, dervid dock en hvar af de nuvarande innehafvarne borde få åtnjuta fardagsår enligt § 62 i den för skogsstaten nu gällande instruktion, så att han följaktligen ej blefve skyldig afträda bostället förrän vid midfastan året efter det, då löneregleringen trädde i tillämpning, samt vidare ega att, om han så önskade, under sin återstående tjenstetid fortfarande innehafva bostället emot det afdrag å den kontanta lönen, bostället vid ny uppskattning ansåges böra betinga; hvarjemte, då indragning verkställdes, samma förmån borde få åtnjutas, som i andra dylika fall tillerkänts boställsinnehafvare, eller att lösen,

efter värdering, af staten erlades för sådana å bostället befintliga, afträdaren tillhöriga åbyggnader, hvilka funnes vara för bostället nyttiga.

Vidkommande det af Kongl. Maj:t äskade medgifvandet i fråga om disponerandet af uppkommande behållningar å de nya aflöningarna inhemtas af statsrådsprotokollet (sid. 68), att domänstyrelsen i det regleringsförslag, som år 1887 utgjorde föremål för Kongl. Maj:ts pröfning, ifrågasatt, att å extra stat måtte uppföras ett anslag af 15,000 kronor för att vid den nya löneregleringens genomförande vara att tillgå, för den händelse att icke åt alla nuvarande ordinarie skogstjenstemän skulle kunna beredas plats å den nya staten, men att nuvarande departementschefen af anförda skäl ansett, att för ifrågavarande ändamål blefve tillräckligt sörjdt, i fall Kongl. Maj:t, såsom ock skett i det Riksdagen år 1887 förelagda förslaget, begärde Riksdagens medgifvande, att, derest den föreslagna regleringen icke kunde genast i alla sina delar genomföras, uppkommande behållningar å de anvisade nya löneanslagen finge användas för att bestrida aflöningen för de tjenstemän, hvilka kunde blifva qvarstående å gammal stat.

Beträffande slutligen Kongl. Maj:ts för den nya regleringens genomförande framstälda anslagsfordran får utskottet meddela, att departementschefen till statsrådsprotokollet (sid. 67—73) i fråga om kostnaderna för regleringen anfört hufvudsakligen följande.

Från slutsumman å den föreslagna staten, utgörande	kronor	452,650: —
skulle komma att afgå uppskattade afkomsten af skogsstatens innehafvande boställen, hvilken afkomst kunde upptagas till	»	5,442: —
då återstoden utgjorde	kronor	447,208: —

För att bestrida de ålderstillägg, hvartill skogstjenstemän vid löneregleringens trädande i kraft kunde finnas berättigade, erfordrades vidare medel, hvilka departementschefen af anförda skäl (sid. 67 och 68) ansåge lämpligen kunna beredas genom uppförande af ett förslagsanslag till belopp af 84,400 kronor.

För skogsstatens aflöning i enlighet med det nu föreliggande förslaget komme således att erfordras:

bestämdt anslag	kronor 447,208: —	
till ålderstillägg, förslagsvis	» 84,400: —	kronor 531,608: —
i följd hvaraf, och då det nu för skogsstaten anvisade anslaget utgjorde		» 412,293: —
en förhöjning i anslaget blefve behöflig med		kronor 119,315: —

Detta belopp utvisade emellertid icke den rätta kostnaden för regleringen, hvilken i sjelfva verket komme att ställa sig vida lägre. Den berörda ökade utgiften skulle nemligen till en icke ringa del komma att motvägas af de ökade inkomster, som genom åtgärder, stälda i samband med regleringen, komme att tillflyta statsverket.

Sålunda skulle till statsverket komma att ingå:

dels de af jägmästarne förut uppburna afgifter för utsyningar i Kopparbergs och de norrländska länen, som erläggas af enskilde och hvilka ansetts kunna lägst beräknas till	kronor 47,000: —
dels ersättning för jägmästarnes förrättningar å ecklesiastika boställen med ett beräknadt belopp af minst	» 22,300: —
dels ock ersättning för jägmästarnes förrättningar å häradsallmänningar med ett beräknadt belopp af	» 3,200: —
hvadan alltså genom de i sammanhang med skogsstatens löneregler ing ifrågasatta åtgärder en direkt inkomst skulle tillföras statsverket af	kronor 72,500: —

Lades till berörda summa å 72,500 kronor den besparing, som skulle uppstå genom indragning af vissa utaf jägmästarne hittills åtnjutna extra ersättningar, hvilka guldits af statsmedel och hvaraf särskildt den från sjunde hufvudtitelns anslag till rese- och traktamentspenningar utgående godtgörelsen för ekutstämplingar vore af betydenhet samt för år beräknats till omkring 5,000 kronor, torde den ökade utgift, som, för skogsstatens reglering på föreslaget sätt, skulle under år 1890 drabba statsverket, icke komma att uppgå till mer än omkring 40,000 kronor. Det borde derjemte bemärkas, att i följd af det höga antal tjenstår, flertalet af de nuvarande skogstjenstemännen uppnått, utgifterna för ålderstillägg under den första tiden efter regleringen komme att blifva betydligt större, än som under normala förhållanden borde blifva fallet, i det att för ålderstillägg under år 1890 ett anslag af 84,400 kronor ansetts behöfligt, medan, enligt hvad inom domänstyrelsen beräknats, medelsiffran å ålderstillägg enligt den föreslagna nya staten

icke borde för år öfverstiga 58,000 kronor. Slutligen kunde äfven härtill läggas, att till extra kronojägare af reservationsanslaget för skogsväsendet förut utbetalts omkring 17,000 kronor, hvilken utgift hädanefter ej komme att bestridas från detta anslag, enär de ordinarie kronojägarnes antal efter regleringen ökades.

Efter att hafva redogjort för det föreliggande regleringsförslaget har departementschefen, innan han öfvergått att yttra sig rörande öfriga anslagsbehof under skogsväsendet, anfört följande, hvilket utskottet ansett böra här ordagrant inflyta:

»I detta sammanhang torde jag vidare böra erinra om Eders Kongl. Maj:ts den 5 oktober nästlidet år fattade beslut om införande af militära öfningar för lärjungarne vid statens skogsläroverk.

Sedan fråga blifvit väckt om utbildande af lärlingarne vid statens lägre skogsskolor och eleverna vid skogsinstitutet till reservunderbefäl och reservbefäl vid armén, anmodade chefen för landtförsvarsdepartementet, med öfverlemnande af en i frågan utarbetad promemoria, domänstyrelsen att häröfver afgifva underdånigt utlåtande. Efter att hafva hört vederbörande skogsskoleföreståndare och direktören vid skogsinstitutet afgaf domänstyrelsen i underdånig skrifvelse den 27 februari 1888 det infordrade utlåtandet, deruti styrelsen, som icke ansåg det tillkomma sig att utreda, i hvad mån genomförandet af det ifrågavarande förslaget komme att medföra gagn för försvarsväsendet, i öfrigt, under framställande af anmärkningar vid vissa delar af förslaget, hufvudsakligen anförde, att en militärisk utbildning af den beskaffenhet, förslaget afsåge, icke ansåges komma att inverka ofördelaktigt på undervisningen vid skogsläroverken, utan syntes vara egnad att i vissa afseenden främja lärjungarnes utveckling i praktisk rigtning.

Chefen för landtförsvarsdepartementet öfverlemnade sedermera till finansdepartementet en med ledning af framstälda anmärkningar omarbetad promemoria rörande det ifrågasatta införandet af militära öfningar vid skogsläroverken. Af innehållet i detta förslag torde jag nu allenast behöfva erinra derom, att förslaget, som var bygdt på den förutsättning, att för erhållandet af fullständigt afgångsbetyg från lägre skogsskola eller skogsinstitut skulle erfordras att med nöjaktig skicklighet hafva genomgått stadgade militära öfningar, i detta hänseende

kräfde af lärjunge vid lägre skogsskola sådana öfningar under 75 dagar, fördelade på 2 år, med 60 dagar under det första och 15 under det andra, samt af elev vid skogsinstitutet 105 dagars öfningar, fördelade på 3 år, med 30 dagar under första, 30 dagar under andra samt 45 dagar under tredje året, förutom fem timmars praktisk och teoretisk militärundervisning hvarje vecka under vintermånaderna. I nämnda öfningstider voro inberäknade de lärlingarne och eleverna såsom värnpligtige åliggande öfningar. Af lärlingarne vid skogsskolorna skulle öfningarne fullgöras vid det regemente, inom hvars stånd vederbörande skogsskola vore belägen, och af eleverna vid skogsinstitutet vid något af de båda lifgardesregementena till fot. Utexaminerade skogslärlingar skulle benämnas »underjägare», i stamrullorna upptagas under denna titel och afses att vid mobilisering och i krig användas såsom vice korporaler intill 32 års ålder. Utexaminerade elever vid skogsinstitutet borde åter af Eders Kongl. Maj:t förordnas, om de anställdes i skogsstatens tjenst, till »jägmästareassistenter» och, om de icke erhölle anställning i nämnda tjenst, till »extra jägmästare». Äfven de sistnämnde skulle lyda under skogsstatens instruktion med skyldighet att för tjenstgöring vid nämnda stat i mån af behof vara till domänstyrelsens disposition. Så väl jägmästareassistenter som extra jägmästare skulle upptagas i stamrullorna med dessa titlar och afses att vid mobilisering och i krig användas såsom underlöjtnanter. De militära skyldigheterna borde af så väl de ena som de andra bibehållas, så länge de befunne sig i värnpligtsåldern, och af dem, som vunne anställning i skogsstatens tjenst, derutöfver, så länge deras anställning vid skogsstaten varade.

Derjemte ifrågasattes, huruvida icke lärlingarne vid de enskilda skogsskolorna vid Skogshall och Presterud borde åläggas enahanda öfningsskyldighet, som blefve stadgad för lärlingarne vid statens lägre skogsskolor.

Vid underdånig anmälan den 5 nästlidne oktober af detta ärende tillät jag mig erinra, att då de unge män, som utbildades till skogsbetjente och skogstjenstemän i åtskilliga afseenden borde förvärfva sig egenskaper, som hade mycket gemensamt med krigarens, såsom vana att föra befäl, disciplin, fysisk uthållighet, skicklighet att använda skjutvapen, ortkännedom m. m., staten, i den mån sådant utan menlig inverkan på de blifvande skogstjenstemännens utbildning för sitt egentliga lefnadskall eller utan olägenhet för skogsadministrationen kunde ske, borde tillgodogöra sig de omförmälda egenskaperna genom att åt skogspersonalen gifva en sådan utbildning, att den vid härens ställande på fältfot kunde användas som reservbefäl och reservunderbefäl vid

hären och framför allt vid landstormen; samt att det syntes så mycket mindre obilligt, att staten af lärlingarne och eleverna vid skogsläroverken utkräfde en sådan skyldighet, som staten genom den kostnadsfria undervisningen för deras egentliga lefnadskall beredde dem väsentliga förmåner, och den militära utbildningen, som skulle komma dem till del, äfven om den kräfde något längre tid än den, som enligt värnpligtslagen skulle bibringas hvarje svensk krigsduglig man, i allt fall, på sätt ej mindre skogsläroverkens förståndare än äfven domänstyrelsen vitsordat, komme att öka elevernas duglighet för sitt fack. På grund af hvad sålunda blifvit erinradt och då det mått af militärisk öfning, som enligt omförmälda promemoria skulle bibringas skogslärlingarne och eleverna, vore det minsta, som för ändamålet kunde ifrågasättas, täcktes Eders Kongl. Majt besluta, att, såsom vilkor för erhållandet af fullständigt afgångsbetyg från vare sig någon af statens skogsskolor eller skogsinstitutet, skulle för de lärlingar och elever, som hädanefter vid läroverken inskrefves, fordras att hafva med nöjaktig skicklighet genomgått de militära öfningar, som i promemorian för hvarttdera slaget af läroverk upptoges; och anbefaldes domänstyrelsen att med ledning af de i öfrigt i promemorian föreslagna bestämmelser afgifva förslag till de förändringar i gällande stadgar för de allmänna skogsläroverken af den 13 april 1886, som af den sålunda stadgade öfningsskyldigheten kunde påkallas.

Rörande vissa i omförmälda promemoria föreslagna bestämmelser i afseende på skogslärlingarnes och skogselevernas anställande såsom volontärer vid särskilda regementen samt aflöning och andra ersättningar åt dem under öfningstiderna, förklarade sig Eders Kongl. Maj:t vilja framdeles besluta på föredragning af chefen för landtförsvarsdepartementet. Å de föreslagna föreskrifterna i fråga om utexaminerade skogslärlingars och skogselevers tjenstgöringsskyldighet ej mindre i militäriskt hänseende än äfven i vissa afseenden i skogsstatens tjenst, deras benämning m. m., äfvensom om utsträckning af öfningsskyldigheten till lärjungar vid de enskilda skogsskolor, som åtnjuta statsunderstöd, behagade Eders Kongl. Maj:t tillåta mig att i sammanhang med frågorna om ny lönereglering för skogsstaten samt om anslagsbehofven för skogsväsendet för år 1890 få å nyo påkalla Eders Kongl. Maj:ts uppmärksamhet, och utbedjer jag mig att till frågan om militära öfningar för lärjungarne vid nyssnämnda enskilda skogsskolor få återkomma vid anmälan af gjorda framställningar om anslag för den enskilda skogsundervisningen.

Vidkommande de utexaminerade skogslärlingarnes och skogsele-

vernas militära tjenstgöringsskyldighet var, såsom jag nyss erinrat, i promemorian förutsatt, att denna tjenstgöringsskyldighet skulle för utexaminerade skogslärlingar äfvensom för sådana utexaminerade skogselever, som icke erhölle anställning i skogsstatens tjenst, fortvara, så länge de befunne sig i värnpligtsåldern eller intill fylda 32 år, men för de elever, som blefve vid skogsstaten anstälde, derutöfver, så länge denna anställning varade. Domänstyrelsen, som icke haft något att erinra vid förslaget om den ifrågavarande skogspersonalens militära skyldighet intill värnpligtsålderns utgång, har deremot beträffande den föreslagna tiden för de egentliga skogstjenstemännens militära skyldighet anmärkt, att, om denna utsträcktes till hela den tid, anställningen i skogsstaten varade, komme i mobiliseringsfall och krigstid skogsadministrationen i orterna att ligga helt och hållet nere, hvarjemte, utom det att freqvensen till de svagt aflönade skogsstatsbefattningarne till skada för corpsens tjensteduglighet kunde minskas, det syntes vara allt för betungande för skogsstatens medlemmar, att, utöfver deras hufvudsakliga uppgift, dem pålades en helt annan, på deras lefnadsförhållanden så djupt ingripande som möjlig krigstjenst ända till pensionsåldern. Styrelsen har derföre hemstält, att ifrågavarande militära skyldighet, om den samma ansåges böra utsträckas öfver tiden för allmän värnpligt, dock måtte upphöra efter fylda 45 år.

Jag bestrider icke, att, derest afsedt vore att vid mobilisering eller i krig använda skogsstatstjenstemännen som reservbefäl vid hären, fog i mycket kunde finnas för de af domänstyrelsen uttalade farhågor. Enligt hvad jag inhemtat, påräknar likväl krigsstyrelsen allenast, att de militäriskt utbildade skogstjenstemännen, likasom äfven skogsbetjente, skulle i förekommande fall kunna anlitas såsom befäl och underbefäl vid landstormen, hvarom äfven uttryckligt stadgande borde meddelas. Då sålunda den militära tjenstgöringen för hvar och en komme att inskränkas till försvaret af hemorten, torde grund ej vidare förefinnas för farhågan, att skogsadministrationen i orterna vid krigstillfälle komme att alldeles ligga nere, likasom ej heller en så väsentligt begränsad militär tjenstgöringsskyldighet kan anses komma att verka afskräckande för dem, som eljest önska inträda i skogsstatens tjenst. Dock finner äfven jag, lika med domänstyrelsen, någon inskränkning af den föreslagna tiden för skogsstatstjenstemännens militära skyldighet önsklig, men, då det från domänstyrelsen infordrade förslag till ändringar i stadgarne för skogsläroverken ännu icke inkommit, och det synes mig lämpligt, att frågan om skogspersonalens militära öfnings- och tjenstgöringsskyldighet i hela dess vidd samtidigt förekommer till definitivt

afgörande, hemställer jag, att med pröfning af de föreslagna nya bestämmelserna rörande utexaminerade skogslärlingars och skogselevers tjenstgöringsskyldighet m. m. må anstå, intill dess nyssberörda utlåtande inkommit.»

Beträffande anslagen till *statens skogsskolor* och för *skogsinstitutet* har Kongl. Maj:t, enligt hvad statsverkspropositionen utvisar, icke föreslagit någon förändring.

Å anslaget för den *enskilda skogsundervisningen* har Kongl. Maj:t icke heller ifrågasatt någon ändring. Till statsrådsprotokollet har emellertid departementschefen — efter att hafva erinrat, att från berörda anslag, 8,600 kronor, för närvarande utginge bidrag, bland annat, med 3,800 kronor till enskilda skogsskolan vid Presterud i Vermlands län och med enahanda belopp för uppehållande af undervisningen vid Skogshalls skogsskola i Södermanlands län, samt att skogsskolan vid Skogshall, som tillförene underhållits af Södermanlands läns hushållningssällskap, numera så till vida vore en statens skola som staten öfvertagit skolan, mot det hushållningssällskapet förbundit sig att under tre år från och med den 1 januari 1888 kostnadsfritt för staten tillhandahålla för skolan lämplig lokal — anfört att, enär de skäl, som föranledt Kongl. Maj:ts beslut om införande af militära öfningar vid statens skogsläroverk, äfven syntes departementschefen ega giltighet i fråga om de af statsmedel väsentligen underhållna skogsskolorna vid Skogshall och Presterud, helst en utsträckning af öfningsskyldigheten till lärjungarne äfven vid dessa skolor skulle tillföra ortförsvaret en afsevärd förstärkning af reservunderbefäl, departementschefen ansåge sig böra förorda, att Kongl. Maj:t, derest Riksdagen anvisade de för ifrågavarande skolor afsedda medel, måtte föreskrifva, att lärjungarne vid Skogshalls skogsskola skulle vara underkastade samma militära öfningsskyldighet som lärlingarne vid statens skogsläroverk, äfvensom för beviljande af anslaget till Presteruds skogsskola såsom ytterligare vilkor jemte de nu gällande uppställa, att lärlingarne vid skolan likaledes underkastades sagda öfningsskyldighet.

I fråga om de omständigheter, som föranledt Kongl. Maj:ts framställning, att ordinarie anslaget till *kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet* måtte höjas med 172,685 kronor till 386,992 kronor, tillåter sig utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet (sid. 78—80) och får här endast meddela, att, då det för ifrågavarande ändamål i 1889 års stat uppförda extra anslag å 99,000 kronor blefve

för år 1890 obehöfligt, den verkliga nu föreslagna förhöjningen under anslagstiteln komme att utgöra 73,685 kronor, deraf omkring 25,000 beräknats för utgifter, som följde af de i sammanhang med regleringsförslaget ifrågastälda förändrade anordningar beträffande skogsskötseln å vissa kronans egendomar, och återstoden, eller 48,685 kronor, för i öfrigt ökad kostnad för skogsförvaltningen.

I fråga om den af Kongl. Maj:t begärda rätt att för skogsinköp disponera öfver köpeskillingarne för vissa försålda kronoegendomar har departementschefen erinrat derom, att, enligt hvad Riksdagen i skrifvelse den 7 mars nästlidet år anmält, Riksdagen med bifall till en af Kongl. Maj:t gjord framställning medgifvit,

att vid inträffande arrendeledighet af sådana söder om Norrland belägna, under förvaltning af domänstyrelsen stälda och för statsverkets räkning utarrenderade egendomar, hvilka i arrende lemnade mer än 200 kronor men icke utöfver 400 kronor, det finge bero af Kongl. Maj:t att, efter omständigheterna i hvarje fall, förordna, huruvida egendomen fortfarande borde för kronan bibehållas eller till större eller mindre del försäljas; samt

att, der Kongl. Maj:t pröfvade försäljning böra ega rum, densamma finge ske i den ordning och under de vilkor, som enligt kongl. brefvet den 29 maj 1874 gälde för försäljning af mindre hemman och lägenheter, med iakttagande derjemte af de särskilda bestämmelser, Kongl. Maj:t kunde finna lämpligt att, i allmänhet eller i vissa fall, för försäljningen meddela;

dock under vilkor att de genom försäljningen inflytande medel skulle användas för inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark; hvilka medel borde inlevereras till riksgäldskontoret och der bokföras på sätt nu vore stadgadt angående köpeskillingarne för de kronoegendomar, som säljas enligt nådiga brefvet den 29 maj 1874;

och hade hvad Kongl. Maj:t och Riksdagen sålunda beslutat genom nådigt bref den 18 maj 1888 till efterrättelse meddelats.

Som i öfverensstämmelse med hvad Riksdagen enligt skrifvelse den 24 maj 1877 medgifvit i fråga om de medel, som inflöte vid försäljning af kronoegendomar enligt kongl. brefvet den 29 maj 1874, Kongl. Maj:t torde böra ega rätt att för det afsedda ändamålet disponera äfven de nu ifrågavarande medlen, har departementschefen hemstält, att en sådan rätt borde af Riksdagen äskas.

Beträffande de skäl, som herr *Cederberg* anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till sjelfva motionen; och får utskottet här endast erinra, att motionärens förslag till syftet öfverens-

stämmer med de till Kongl. Maj:t inkomna framställningar från åtskilliga lappmarksinbyggare, för hvilka i statsrådsprotokollet redogjorts.

Enligt hvad i statsrådsprotokollet meddelas, har kronoparkernas areal, som år 1874 utgjorde 1,538,285,30 hektar, vid 1887 års utgång uppgått till 3,386,964,45 hektar och statsverkets kontanta inkomster af skogarne — oberäknadt afkastningen af utarrenderade hemman och lägenheter — hvilka åren 1870—1874 i medeltal utgjorde 775,515 kronor 19 öre och för året 1874, taget för sig, uppgingo till 820,064 kronor 5 öre, utgjort under de följande fem åren i medeltal för år 959,447 kronor 58 öre, under åren 1880—1885, likaledes i medeltal, 1,706,210 kronor 63 öre, år 1885 1,733,710 kronor 55 öre, år 1886 1,711,211 kronor 61 öre, år 1887 1,685,392 kronor 72 öre och år 1888 2,067,115 kronor 19 öre. Då statens skogsväsende sålunda vunnit en högst betydlig utveckling, sedan den senaste löneregleringen för skogsstaten år 1874 genomfördes, samt skogspersonalens arbete i följd deraf naturligen i hög grad ökats, anser utskottet en förbättring i nämnda personals löneförmåner af behofvet påkallas, helst genom den föreslagna utsträckningen af skogsförvaltningens åtgöranden å civila och ecklesiastika boställen samt utarrenderade kronoegendomar, hvilken utsträckning utskottet för sin del finner synnerligen ändamålsenlig, personalens arbete skulle komma att än ytterligare ökas. De erinringar, Riksdagen år 1887 framstälde mot det då framlagda, med det nu föreliggande i allt väsentligt öfverensstämmande regleringsförslaget och med hänsyn till hvilka Riksdagen icke ansåg sig kunna bifalla samma förslag, hafva jemväl i de delar, der desamma icke föranledt ändring, synts utskottet, efter den utredning, som rörande de af Riksdagen anmärkta förhållandena numera åstadkommits och till statsrådsprotokollet meddelats, icke vidare böra utgöra hinder för lösningen af den enligt utskottets förmenande angelägna regleringsfrågan.

Vid granskning af den af Kongl. Maj:t nu föreslagna lönestaten har utskottet funnit der upptagna aflöningar i allmänhet motsvara hvad billigheten kräfver, men i fråga om jägmästarne har utskottet trott sig finna, att för dem ifrågasatts högre löneförmåner än hvad, med hänsyn till dessa tjenstemäns verksamhet och lefnadsförhållanden i öfrigt, kan anses skäligt. Enligt utskottets förmenande bör derför en nedsättning ske i de för jägmästare föreslagna aflöningarne och denna synes utskottet lämpligen kunna ega rum å ålderstilläggen, sålunda, att jäg-

mästare må ega rätt att åtnjuta allenast två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, hvilka skulle inträda det första efter fem år och det andra efter ytterligare fem år.

Med afseende å de för de nya löneförmånernas åtnjutande ifrågasatta vilkor har utskottet icke annan anmärkning att framställa, än att den för skogspersonalen föreslagna pensionsåldern synes utskottet inträda väl tidigt. Till stöd för hvad i fråga om rätten för skogstjensteman att erhålla pension å allmänna indragningsstaten föreslagits har visserligen i statsrådsprotokollet anförts, att sådana bestämmelser som de ifrågavarande vore gällande för afvittringslandtmätare, provinsialläkare och statens landtbruksingeniörer, med hvilka skogstjenstemännen i afseende på tjenstgöringens ansträngande beskaffenhet vore likstälda, men då, enligt utskottets förmenande, skogstjenstemännens arbete, ehuru ansträngande, icke torde med nödvändighet fordra samma låga pensionsålder, som för nyssnämnda tre tjenstemannaklasser är bestämd, samt skogspersonalens pensionsrätt å allmänna indragningsstaten för närvarande inträder först vid uppnådda 70 lefnads- och 30 tjensteår eller, i händelse af sjuklighet eller försvagadt helsotillstånd, vid 65 lefnads- och vid pass 40 tjensteår, har utskottet ansett skogspersonalens pensionsålder i sammanhang med löneregleringen lämpligen kunna bestämmas till 65 lefnads- och 35 tjensteår, dock med här nedan föreslaget undantag för skogstjensteman eller skogsbetjent, som begär afsked på grund af sjuklighet eller försvagadt helsotillstånd.

De bestämmelser i fråga om godtgörelse för skogsstatens förvaltningsåtgärder å ecklesiastika skogar och häradsallmänningar samt beträffande upphörande eller indragning till statsverket af vissa jägmästarne nu tillkommande extra ersättningar, hvilka Kongl. Maj:t funnit böra utgöra förutsättning för ett fastställande af den föreslagna lönestaten, anser utskottet vidare böra från Riksdagens sida godkännas. Hvad särskildt angår den i ämnet väckta motionen, vill det synas utskottet, som om genom hvad till statsrådsprotokollet anförts beträffande deri omförmälda, med motionen till syftet väsentligen öfverensstämmande framställningar från åtskilliga lappmarksinbyggare vore till fullo ådagalagdt, att staten eger all anledning att godtgöra sig kostnaden för de utsyningsförrättningar, motionären afsett; och då, enligt hvad af departementschefens yttrande till statsrådsprotokollet framgår, frågan om nedsättning i afgifterna för vissa af berörda förrättningar inom kort torde blifva föremål för vederbörlig pröfning, lärer Riksdagen icke för närvarande böra uttala sig om önskvärdheten af en dylik nedsättning.

Mot hvad Kongl. Maj:t föreslagit i fråga om indragning till statsverket af vissa jägmästare nu anslagna boställen samt rörande rätt för Kongl. Maj:t att för visst ändamål disponera uppkommande behållningar å de nya aflöningarne likasom mot beviljandet af det ökade anslag, Kongl. Maj:t äskat till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, har utskottet icke något att erinra; hvaremot utskottet i fråga om Kongl. Maj:ts för den nya regleringens genomförande framstälda anslagsfordran anser sig, med hänsyn till den minskning i anslagsbehofvet, som blifver en följd af den af utskottet förordade jemkningen i jägmästarnes löneförmåner, böra föreslå Riksdagen, att det äskade förslagsanslaget till ålderstillägg nedsättes från 84,400 kronor med 24,400 kronor till 60,000 kronor.

Beträffande Kongl. Maj:ts framställning om rätt att disponera medel, som inflyta för försäljning enligt 1888 års Riksdags beslut af söder om Norrland belägna kronoegendomar, hvilka i arrende lemna mer än 200, men icke utöfver 400 kronor, anser utskottet visserligen en sådan rätt böra Kongl. Maj:t medgifvas, dock icke utan all begränsning.

I anseende till detta ämnes jemförelsevis ej ringa vigt och då det här gäller förvärfvande af fastigheter, hvilkas skötsel måste blifva med kostnader förenad, anser utskottet Riksdagen böra sättas i tillfälle att bilda sig ett omdöme om sättet för inköpen af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark. Väl förekomma uppgifter härom i berättelsen om hvad i rikets styrelse sig tilldragit, likasom ock Riksdagens revisorer och genom dem Riksdagen kunna i riksgäldskontoret taga del af de kongl. bref, i hvilka underrättelse om beslutade inköp meddelas och anvisningar å innestående medel göras. Lämpligare synes dock vara, att Riksdagen årligen erhåller en sammanfattad redogörelse öfver de skogsinköp, som under ett år egt rum, och derigenom sättes i tillfälle att fatta det beslut, omständigheterna kunna föranleda.

På det en sådan pröfning periodvis må kunna ega rum, har utskottet funnit sig böra tillstyrka, att det äskade medgifvandet lemnas för tre år i sänder, och nu för de tre åren från innevarande års början.

Af statsrådsprotokollet inhemtas, att Kongl. Maj:t genom beslut den 5 sistlidne oktober föreskrifvit att för erhållande af fullständigt afgångsbetyg från vare sig någon af statens skogsskolor eller skogsinstitutet skulle för de lärlingar och elever, som hädanefter inskrefves, fordras att hafva med nöjaktig skicklighet genomgått vissa i statsrådsprotokollet närmare angifna militära öfningar, äfvensom att chefen för finansdepartementet den 12 sistlidne januari vid anmälan af de anslags-

behof, som för den enskilda skogsundervisningen vore erforderliga, af anförda skäl ansett sig böra förorda, att Kongl. Maj:t, derest Riksdagen anvisade de för skogsskolorna vid Skogshall och Presterud erforderliga medlen, måtte föreskrifva, att lärjungarne vid Skogshalls skogsskola skulle vara underkastade samma militära öfningsskyldighet som lärlingarne vid statens skogsläroverk, samt för beviljandet af anslaget till Presteruds skogsskola såsom särskildt vilkor uppställa, att lärlingarne vid skolan likaledes underkastades sagda öfningsskyldighet; och af statsrådsprotokollet framgår jemväl, att Kongl. Maj:t torde vara betänkt på att utfärda föreskrifter derom, att viss tjenstgöringsskyldighet såsom reservbefäl och reservunderbefäl vid hären skall åligga utexaminerade skogselever och skogslärlingar. Det tillkommer visserligen icke utskottet att ingå i pröfning, huruvida Kongl. Maj:t eger grundlagsenlig rätt att i administrativ väg såsom vilkor för inträde i skogsstaten eller i allmänhet i någon af den civila tjenstens grenar stadga vidsträcktare vapenöfningsskyldighet än den, som genom lag är bestämd för alla värnpligtige, eller att i sådan ordning för civil tjensteman föreskrifva vissa militära åligganden, men utskottet anser sig likväl icke kunna undertrycka den åsigt, att Riksdagens yttrande öfver sådana bestämmelser bör inhemtas, innan de meddelas; och föreställer sig utskottet, att i motsatt fall svårighet lätt kan möta att vinna Riksdagens medverkan i de delar, der den för ordnande af med tjensten sammanhängande förhållanden är nödvändig. Då statsrådsprotokollet emellertid gifver vid handen, att chefen för finansdepartementet den 12 sistlidne januari hemstält, att med pröfning af de föreslagna nya bestämmelserna rörande utexaminerade skogslärlingars och skogselevers tjenstgöringsskyldighet m. m. måtte få anstå, intill dess det från domänstyrelsen infordrade förslag till ändringar i stadgarne för skogsläroverken inkommit, samt beslutet om de militära öfningarne för lärjungarne icke lärer hafva trädt i verket eller ens torde kunna anses fullständigt, förr än berörda infordrade förslag blifvit pröfvadt, hyser utskottet den tillförsigt, att Riksdagen blifver satt i tillfälle att yttra sig om samtliga ifrågavarande bestämmelser, innan någon tillämpning af dem kommer att ega rum eller slutliga föreskrifter utfärdas. Med afseende härå har utskottet icke ansett sig vid pröfning af de framstälda förslagen böra taga särskild hänsyn till hvad i ofvanberörda afseende förekommit, helst ökade anslag för undervisningen icke blifvit begärda.

Under åberopande af hvad nu blifvit anfördt får utskottet hemställa:

a) *att* Riksdagen — under förutsättning att, på sätt i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 januari 1889 angifvits, godtgörelse för skogsstatens förvaltningsåtgärder å ecklesiastika skogar och häradsallmänningar kommer statsverket till godo, och att vissa, jägmästarne nu tillkommande extra ersättningar upphöra att utgå eller, der de utgöras af enskilde, indragas till statsverket — må godkänna den i berörda protokoll föreslagna stat för skogsförvaltningen i orterna och de för den nya aflöningens åtnjutande föreslagna vilkor, dock med den ändring, beträffande staten, att ålderstilläggen för jägmästarne bestämmas till endast två, hvartdera å 500 kronor, hvilka skola inträda, det första efter fem år och det andra efter ytterligare fem år, och, beträffande de föreslagna vilkoren, att skogstjensteman eller skogsbetjent skall, då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjensteår, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjensten afgå, Kongl. Maj:t eller domänstyrelsen, der det tillkommer denna att afskedet utfärda, dock obetaget dels att låta med afskedet anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i tjensten qvarstå, dels att, i händelse af sjuklighet eller försvagadt helsotillstånd, uppå ansökning gifva skogstjensteman eller skogsbetjent afsked vid uppnådda 60 lefnads- och 30 tjensteår;

att Riksdagen härjemte må besluta, att de till jägmästare anslagna boställen, hvilka Kongl. Maj:t icke finner böra för ändamålet eller eljest för skogsväsendet bibehållas, skola till statsverket indragas den 14 mars 1891, dock med iakttagande dels att indelningshafvare må, om han så önskar, under sin återstående tjenstetid och med fardagsrätt enligt § 62 i den för skogsstaten nu gällande instruktion, för sig eller sterbhus fortfarande såsom löneförmån åtnjuta sitt boställe emot det afdrag å den kontanta lönen, som efter uppskattning kan blifva bestämdt, dels ock att staten, då den från vederbörande indel-

ningshafvare eller hans sterbhus öfvertager boställe, efter värdering vid syn jemväl öfvertager sådana å bostället befintliga, indelningshafvaren tillhöriga åbyggnader, som vid synen anses vara för bostället nyttiga;

att Riksdagen vidare må medgifva, att, derest löneregleringen icke kan omedelbart i alla dess delar genomföras, uppkommande behållningar å de nya aflöningarne må af Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af aflöningen för å gammal stat qvarstående löntagare;

att för regleringens genomförande

dels det bestämda anslaget för skogsstaten höjes med 34,915 kronor till 447,208 kronor;

dels för ålderstillägg åt skogsstaten uppföres ett förslagsanslag å 60,000 kronor;

att anslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet höjes med 172,685 kronor till 386,992 kronor;

så att anslaget till skogsväsendet erhåller denna uppställning:

bestämdt anslag:			
för skogsstaten	kr. 447,208: —		
» statens skogsskolor.....	» 24,500: —	kronor	471,708 —
förslagsanslag:			
till ålderstillägg åt skogsstaten.....		»	60,000 —
reservationsanslag:			
till skogsinstitutet	kr. 21,300: —		
» enskilda skogsundervisningen	» 8,600: —		
» kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	» 386,992: —	»	416,892: —
		Summa kronor	948,600: —

samt *att* Riksdagen må medgifva, att de medel, som influtit eller hädanefter inflyta för försäljning jemlikt nådiga brefvet den 18 maj 1888 af åtskilliga kronoegendomar och enligt samma nådiga bref skola inlevereras till riksgäldskontoret för att användas för inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark, må för sådant ändamål under en tid af tre år, räknadt från den 1 januari 1889, af Kongl. Maj:t disponeras och följaktligen på Kongl. Maj:ts reqvisition från riksgäldskontoret utbetalas;

b) att herr Cederbergs förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

För kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter.

Ang. anslaget för kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter.

[7.] 7:o) Kongl. Maj:t har föreslagit, att, under förutsättning att å staten för finansdepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli blefve uppförd aflöning för en bankinspektör samt erforderliga medel anvisade för amanuens och tillfälliga biträden åt honom, förslagsanslaget för kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter å högst 12,000 kronor måtte nedsättas med 3,000 kronor eller till högst 9,000 kronor, deraf 4,000 kronor att användas till arfvode för en assistent åt bankinspektören.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för Kongl. Maj:ts förevarande framställning, och de omständigheter, som dermed stå i sammanhang, får utskottet hänvisa till den redogörelse derför, som lemnats vid punkten 1:o här ofvan. Af hvad der anförts framgår, *att* utskottet icke ansett sig kunna förorda den åtgärd, som, enligt hvad ofvan angifves, utgör förutsättningen för den af Kongl. Maj:t föreslagna nedsättningen i det under ofvanstående anslagstitel uppförda anslag, eller att å staten för finansdepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli uppföra aflöning för en bankinspektör samt anvisa erforderliga medel för amanuens och tillfälliga biträden; *att* utskottet i stället är af den mening, att ifrågavarande förslagsanslag bör i riksstaten för år 1890 uppföras till sitt nuvarande belopp, högst 12,000 kronor, deraf 7,000 kronor att användas till arfvoden åt dem, hvilka förordnas att inom finansdepartementet biträda med kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter och med handläggning af ärenden rörande dylika banker och kreditanstalter, och 5,000 kronor att användas till arfvoden åt ombud vid sådana inrättningar; samt *att* utskottet tillika håller före, att det till beredande af arfvode för en assistent åt bank-

inspektören begärda belopp af 4,000 kronor bör på extra stat anvisas; och får utskottet här anmärka, att utskottet af den anledning ansett sig böra föreslå de för sistnämnda ändamål nödiga medlens anvisande på extra stat, att utskottet icke trott det vara lämpligt, att innan någon som helst erfarenhet vunnits om den verkliga vidden och beskaffenheten af de åligganden, som komma att tillhöra assistentbefattningen, företaga någon höjning af det ordinarie anslaget för kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter.

Utskottet får alltså hemställa,

att Riksdagen må besluta:

a) att bibehålla förslagsanslaget »för kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter» vid dess nuvarande belopp, högst 12,000 kronor; och

b) att, med anledning af Kongl. Maj:ts förslag, på extra stat för år 1890 anvisa 4,000 kronor till beredande af arfvode för en assistent åt bankinspektören.

Ålderstillägg.

Ang. anslag till ålderstillägg. [8.]

8:o) Med anledning af Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och enär utgifterna å förslagsanslaget till ålderstillägg under sjunde hufvudtiteln, hvilket i riksstaten för innevarande år blifvit uppfördt med 30,800 kronor, uppgått, år 1885 till 46,474 kronor 99 öre, år 1886 till 44,633 kronor 31 öre och år 1887 till 45,583 kronor 33 öre, får utskottet hemställa,

att förslagsanslaget till ålderstillägg, 30,800 kronor, må höjas med 14,200 kronor till 45,000 kronor.

Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser.

Ang. anslag till postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser. [9.]

9:o) Då utgifterna från förslagsanslaget till postafgifter och dylika försändelser, i riksstaten för år 1889 upptaget till 250,000 kronor, uppgått, år 1885 till 375,576 kronor 58 öre, år 1886 till 364,648 kronor 41 öre och år 1887 till 400,027 kronor 98 öre, och någon väsentlig nedgång i dessa utgifter icke kunde vara att emotse, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att höja berörda anslag till 400,000 kronor eller med 150,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att förslagsanslaget till postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser, 250,000 kronor, må höjas med 150,000 kronor till 400,000 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

Ang. öfriga ordinarie anslag. [10.]

10:o) I fråga om öfriga ordinarie anslag under sjunde hufvudtiteln har Kongl. Maj:t icke föreslagit någon förändring.

Utskottet får hos Riksdagen hemställa,

att samtliga, här ofvan icke särskildt omförmälda, i nu gällande riksstat uppförda ordinarie anslag å sjunde hufvudtiteln må i riksstaten för år 1890 uppföras till oförändrade belopp.

Extra anslag.

För *tillfälliga behof*, hänförliga till sjunde hufvudtiteln, hafva nedannämnda framställningar blifvit gjorda; och får utskottet, som redan här ofvan under punkten 7:o föreslagit ett anslagsbelopps uppförande på extra stat, härmed öfvergå till afgifvande af yttrande öfver berörda framställningar.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

Ang. anslag till ersättning för af statskontoret gjorda förskott. [11.]

11:o) Enligt hvad statskontoret hos Kongl. Maj:t anmält (statsrådsprotokollet sid. 91) har statskontoret förskottsvis bestridt följande, till sjunde hufvudtiteln hänförliga utgifter, hvilka borde hos Riksdagen anmälas till ersättning, nemligen:

till godtgörande af kostnader för uppmätning och kartläggning m. m. af åtskilliga kronans domäner	kronor	10,987: 06
» ersättning för till statsverket afträdda åbyggnader å indragna boställen	»	3,905: 50
» ersättning till vissa kronoarrendatorer för saknad afkomst af exproprierad jord	»	376: 91
Transport	kronor	15,269: 47

Transport	kronor	15,269: 47
till godtgörande af den på vissa kronoegendomar belöpande kostnad för deltagande under år 1887 i Hjelmarens och Qvismarens sänkning	»	9,435: 29
» godtgörande af kostnader för vissa kronoegendomars deltagande i andra vattenafledningsföretag	»	6,024: 25
» godtgörelse till arrendatorn af Bäckaskogs kungsgård för åtskilliga vid kungsgården uppkomna förluster genom ett sjösänkningsföretag	»	1,000: —
» ersättning för öfverbyggnad å indragna boställen	»	24,710: 85
» godtgörande af skifteskostnad, belöpande å indragna häradsskrifvarebostället Lilla Rombs i Gotlands län	»	298: 11
» ståndskogsliqvid för indragna kaptensbostället Nordanå n:o 4 i Gefleborgs län	»	625: 39
» ersättning åt Sala bergslags intressenter för återlemnande till kronans disposition af den till bergslaget förut upplåtna Nora skogsallmänning	»	9,328: 65
» godtgörande af husröteersättning vid indragna sergeantbostället $^1/_2$ mantal Viby n:o 1 i Södermanlands län	»	1,616: 82
» kostnader för komitén för afgifvande af förslag till åtgärder i syfte att upphjelpa den ekonomiska ställningen i riket	»	47,429: 71
» godtgörande af reparations- och underhållsarbeten å Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar	»	2,531: 28
eller tillhopa	kronor	118,269: 82.

Med anledning häraf och på grund af Kongl. Maj:ts gjorda framställning får utskottet hemställa,

att Riksdagen må till ersättning för ofvan omförmälda, af statskontoret gjorda förskott på extra stat för år 1890 anvisa ett belopp i jemnt krontal af 118,270 kronor.

Genomförande af öfverintendentsembetets nya organisation.

Ang. anslag till genomförande af öfverintendentsembetets nya organisation.

[11.]

12:o) Med anledning af Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och i öfverensstämmelse med hvad förut egt rum hemställer utskottet,

att Riksdagen må, *för genomförande af öfverintendenstembetets nya organisation*, å extra stat för år 1890 anvisa ett belopp af 500 kronor.

Ombyggnad af länsresidensets i Malmö vestra flygel.

Ang. anslag till ombyggnad af länsresidensets i Malmö vestra flygel.

[12.]

13:o) Till bestridande af kostnaden för ombyggnad af länsresidensets i Malmö vestra flygel har Kongl. Maj:t äskat ett extra anslag för år 1890 af 18,000 kronor.

Af det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver finansärenden inhemtas, att föredragande departementschefen anmält, det Kongl. Maj:ts befallninghafvande i Malmöhus län i särskilda, tid efter annan förnyade framställningar framhållit behofvet af en ombyggnad af länsresidensets vestra flygel. Denna flygel, deri bottenvåningen inrymde tvättstuga och stallägenheter samt våningen deröfver barnkammare och andra boningsrum, befunne sig, enligt hvad instrumenten öfver de årliga besigtningarne utvisade, i ett synnerligen bofälligt skick, i det alla fönster vore af röta förstörda, vattentaket odugligt och den mot Larmgatan vettande väggen förvittrad, hvarjemte trossbotten saknades i bjelklaget mellan bottenvåningen och våningen deröfver. Med omförmälande häraf hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande i skrifvelse den 22 december 1886 vidare framhållit, att icke obetydlig eldfara vore förenad med flygelns nuvarande inredning. Till det i flygelns norra ända befintliga stallet hörde nemligen två förvaringsrum för foder, ett mindre öfver första bjelklaget öfver stallet och ett större på öfversta bjelklaget omedelbart under yttre taket, hvilka båda förvaringsrum vore förenade genom en trätrumma af bräder för att medelst denna kunna transportera hö eller halm från den öfversta höskullen förbi mellanvåningen ned till stallet. Härtill komme, att stallet och det nedra foderrummet vore i förbindelse med bredvidliggande förstugor och boningslägenheter medelst trädörrar. Då föreslagna åtgärder för eldfarlighetens minskande emellertid skulle göra byggnaden mindre ändamålsenlig, hvad inredningen beträffade, både för stall och boningsrum, och den nuvarande inredningen uti den del, som

användes till boningsrum, både i ändamålsenlighet och i sanitärt hänseende lemnade mycket öfrigt att önska, hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande ansett tillräckliga skäl vara för handen att låta delvis ombygga ifrågavarande flygel och delvis göra ny inredning i densamma.

Vid Kongl. Maj:ts befallningshafvandes förevarande skrifvelse hade varit fogad ritning öfver det föreslagna arbetet jemte kostnadsförslag, slutande å en summa af 16,150 kronor 97 öre, vid beräkningen hvaraf afdrag gjorts för värdet af äldre brukbara materialier.

I afgifvet utlåtande hade öfverintendentsembetet, med hänsyn bland annat till den nuvarande byggnadens högeligen eldfarliga beskaffenhet, tillstyrkt den af Kongl. Maj:ts befallningshafvande föreslagna ombyggnaden i hufvudsaklig öfverensstämmelse med deröfver uppgjorda förslag, emot hvilka embetet ej funnit skäl till anmärkning.

Sedermera hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande af särskild anledning, hvarför redogöres på sid. 94 i statsrådsprotokollet, inkommit med ny ritning och nytt kostnadsförslag till ombyggnad från grunden af omförmälda flygel, enligt hvilka handlingar kostnaden för dess uppförande skulle utgöra 16,500 kronor eller allenast 349 kronor 3 öre mer än det i det förra kostnadsförslaget beräknade beloppet.

Jemväl öfver denna framställning hade yttrande infordrats från öfverintendentsembetet, som i underdånigt utlåtande den 8 november 1887 anfört, att, då åt den ifrågavarande byggnaden, derest den på senast föreslagna sätt refves till grunden, kunde beredas en ökad bredd af i medeltal 3 fot, härigenom vunnes, förutom ökadt utrymme, fördelarne af en ogenombruten brandmur, lägre och mindre kostsamma takstolar samt i allmänhet en ändamålsenligare konstruktion, utan att kostnaden härigenom ökades mer än från 16,150 kronor 97 öre till 16,500 kronor eller, derest brandbotten på starkare bjelklag upplades, för större säkerhet mot eldfara, öfver den högre med bostäder försedda delen af nybyggnaden, till jemnt 17,000 kronor; med afseende hvarå embetet förordade bifall till Kongl. Maj:ts befallningshafvandes ifrågavarande framställning.

Med förmälan att till Kongl. Maj:ts befallningshafvandes kännedom kommit, att prisen å arbetslöner och materialier betydligt stegrats, sedan Kongl. Maj:ts befallningshafvandes sistberörda förslag afgifvits, hade länsstyrelsen, jemte framhållande att nödvändigheten af ifrågavarande ombyggnad fortfarande vore lika stor, med underdånig skrifvelse den 5 oktober sistlidet år öfverlemnat nytt kostnadsförslag, slutande å 18,000 kronor. Öfverintendentsembetet, hvars yttrande i anledning häraf å nyo infordrats, hade i utlåtande den 31 sistlidne oktober åberopat sitt den 8 november 1887 afgifna utlåtande angående nödvändigheten att från grun-

den ombygga ifrågavarande residensflygel, derför kostnaden då af embetet beräknats till 17,000 kronor, hvilken summa dock numera på grund af den utaf länsstyrelsen anmälda prisstegringen jemväl af embetet ansåges böra ökas i enlighet med senast upprättade kostnadsförslag med tillhörande ritning, mot hvilka embetet ej funnit något att erinra.

För egen del har departementschefen funnit hvad i ärendet förekommit tillräckligt ådagalägga det ifrågavarande arbetets nödvändighet samt på de af länsstyrelsen och öfverintendentsembetet anförda skäl, och med särskildt fäst afseende å den obetydliga skilnaden i kostnad, ansett en fullständig nybyggnad af flygeln vara att föredraga framför den först föreslagna ombyggnaden; och har departementschefen derjemte erinrat, att tillgång till bestridande af kostnaden derför icke kunde beredas å det hårdt anlitade anslaget till byggnader och reparationer, hvilket i öfrigt, såsom hufvudsakligen afsedt endast till underhåll af kronans byggnader, icke borde tagas i anspråk för arbeten, som, i likhet med det förevarande, vore att anse såsom nybyggnader.

Då genom hvad till statsrådsprotokollet derom meddelats behofvet af den föreslagna ombyggnaden synes utskottet vara ådagalagdt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, till bestridande af kostnaden för ombyggnad af länsresidensets i Malmö vestra flygel, å extra stat för år 1890 anvisa ett belopp af 18,000 kronor.

Den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner.

Ang. anslag till den lokala förvaltningen i af statens jordbruksdomäner.

[13 o. 14.]

14:o) Med anledning af Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och öfverensstämmelse med hvad förut egt rum hemställer utskottet,

att Riksdagen må anvisa på extra stat för år 1890 ett anslag af 45,000 kronor till *aflöning åt domänintendenter och uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna.*

15:o) Vidare hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, må anvisa på extra stat för år 1890 ett förslagsanslag af 22,030 kronor till *resekostnader vid domänförvaltningen.*

Skogsodlingens befrämjande.

16:o) Med anledning af Kongl. Maj:ts nu derom gjorda framställning och under åberopande af de skäl, som till stöd för samma framställning anförts till statsrådsprotokollet (sid. 96—98), får utskottet hemställa, *Ang. anslag till skogsodlingens befrämjande.* [15.]

att Riksdagen — i likhet med hvad för innevarande år egt rum — må för år 1890 för skogsodlingens befrämjande bevilja ett extra anslag af 25,000 kronor, att ställas till Kongl. Maj:ts förfogande för att i mån af tillgång tilldelas landsting eller hushållningssällskap, som understödja enskilde skogsodlare genom tillhandahållande af skogsfrö och plantor till billigt pris eller beredande af kostnadsfritt biträde vid skogsodlingsarbeten, dock med vilkor att statsbidrag icke må till något län utgå med högre belopp än hvad landsting och hushållningssällskap tillsammans eller endera af dem för ändamålet anslagit, ej heller till högre belopp än 2,000 kronor för hvarje landstingsområde.

Strömrensningar i gränselfvarne mot Finland.

17:o) För verkställande af strömrensningar i gränselfvarne mot Finland har Kongl. Maj:t äskat ett extra anslag för år 1890 af 27,500 kronor. *Ang. anslag till strömrensningar i gränselfvarne mot Finland.* [16.]

Af det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver finansärenden inhemtas, att departementschefen vid ärendets föredragning till en början erinrat, att Kongl. Maj:t den 2 november 1877 uppdragit åt ministern för utrikes ärendena att i och för åvägabringande af en reglering af flottningen i Muonio elf och den del af Torneå elf, som utgjorde gränsen mellan Sverige och Finland, med kejserliga ryska regeringen inleda underhandling derom, att en undersökning af de förhållanden, som kunde hafva inverkan på berörda fråga, måtte under påföljande år anställas genom dertill från hvartdera landet utsedda personer, hvilken undersökning skulle hafva till föremål dels sättet, hvarpå flottningen i elfvarne kunde genom för begge länderna gemensamma bestämmelser ordnas, dels ock grunderna för de vilkor, hvarpå framdeles möjligen kunde mellan de båda länderna byggas en öfverenskommelse om verkställandet på gemen-

sam bekostnad af elfrensningar och strömbyggnader till flottningens underlättande, i hvilket sistnämnda hänseende utredning borde åstadkommas om kostnaderna för och virkesåtgången vid elfvarnes upprensning med dertill hörande strömbyggnader, om myckenheten af de skogseffekter, som från elfvarnes vattensystem inom hvartdera landet kunde antagas komma att å dem framflottas, samt om den andel, hvarmed hvartdera landet, med afseende å myckenheten af dess flottningsgods, kunde anses böra bidraga till arbetena med elfrensningarne och strömbyggnaderna.

Sedan ryska regeringen bifallit gjord framställning om nedsättande af en svensk-finsk komité för ändamålet, hade en dylik komité kommit till stånd, hvilken den 13 maj 1884 afgifvit betänkande med förslag ej mindre till stadga angående flottning af skogsalster i gränsfloderna mellan konungariket Sverige och storfurstendömet Finland än äfven till verkställande i berörda vattendrag af rensningar och byggnader till flottningars underlättande.

Departementschefen har vidare anmält, att nyssnämnda förslag till flottningsstadga med åtskilliga af finska senaten deruti ifrågasatta ändringar för närvarande afbidade högsta domstolens yttrande och följaktligen icke kunde föreläggas Riksdagen, men att departementschefen likväl ansåge sig redan nu böra påkalla Kongl. Maj:ts uppmärksamhet för frågan om strömrensningars verkställande i gränselfvarne, hvilken fråga icke stode i oskiljaktigt sammanhang med frågan om lagstiftning för flottningen i nämnda elfvar.

Genom två af sina ledamöter hade komitén — anför departementschefen derefter — låtit upprätta kostnadsförslag jemte ritningar öfver de arbeten, som pröfvats för gränsflodernas upprensning erforderliga. Nämnda förslag, hvilket slutade å en summa af 55,000 kronor eller 77,000 finska mark, hade i allo biträdts af komitén, som ansett att genom detsammas utförande så stora och väsentliga fördelar skulle uppnås ej blott vid transport af tjära och timmer utan äfven för båtfarten, att den derför erforderliga, relativt obetydliga kostnaden blefve mycket väl använd.

Genom de föreslagna rensningarne skulle särskildt åtskilliga i statsrådsprotokollet (sid. 101) närmare omförmälda, för flottningen menliga förhållanden, enligt komiténs antagande, komma att undanrödjas, och i följd deraf flottningskostnaden minskas med 30 till 40 procent.

I fråga om den andel i kostnaden för omförmälda rensningar, som hvartdera riket borde vidkännas, hade af 2 komitéledamöter anstälts approximativa beräkningar öfver skogstillgången å de trakter på ömse sidor om riksgränsen, derifrån timmer kunde antagas komma att till gränsfloderna nedföras; exakta uppgifter saknades, enär å nämnda trakter i

Finland inga och i Sverige endast delvis taxeringar egt rum. Enligt berörda beräkningar skulle emellertid skogstillgången i båda rikena vara i det närmaste lika och medgifva en årlig afverkning af omkring 100,000 sågtimmer från hvartdera, deraf ungefär nio tiondedelar från kronans skogar; och hade komitén vid sådant förhållande ansett, att hvartdera riket borde till hälften i omförmälda kostnader deltaga.

I afgifvet utlåtande öfver komiténs förslag hade *Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län* förklarat sig icke kunna annat än helt och hållet instämma uti komiténs hemställan rörande strömrensningsarbetena uti gränselfvarne, deras bekostande af hvartdera rikets statsverk till hälften af hvartdera och sättet för deras verkställande. Genom den föreslagna strömrensningen skulle för öfrigt, enligt Kongl. Maj:ts befallningshafvandes förmenande, samfärdseln på ett ganska väsentligt sätt underlättas efter den trafikled, hvilken för närvarande vore och antagligen ännu under en lång tid komme att blifva den enda, som befolkningen i öfre delen af Torneå och Muonio dalar hade att tillita.

Under anförande att virke från kronans invid Torneå och Muonio elfvar belägna skogar i allmänhet betingat lägre pris än vid öfriga vattendrag inom Norrbottens län, samt att förnämsta orsaken dertill varit att söka uti de med virkets framflottande i sagda gränselfvar förenade svårigheter och kostnader, hvilka senare enligt komiténs uppgift uppginge till 56 à 70 öre per timmer, eller omkring dubbelt mot hvad flottningen i allmänhet kostade i andra vattendrag, hade jemväl *domänstyrelsen* uti infordradt utlåtande förmält sig anse ordnandet af de på virkesflottningen i gränsfloderna inverkande förhållanden vara för statens skogsväsende af desto större vigt, som nämnda elfvar utgjorde transportleder för virke från omkring 213,000 hektar kronoparker och öfverloppsmarker inom Öfver Torneå, Korpilombolo och Pajala socknar samt Muonionalusta kapell äfvensom från vidsträckta oafvittrade kronomarker vid Torneå elf inom Juckasjärvi socken, från hvilka sistnämnda skogar virke dock jemväl i Tärendö och Kalix elfvar kunde framföras till kusten. Då den för elfrensningen för en gång erforderliga, på svenska staten belöpande andel af kostnaden med 27,500 kronor fullt uppvägdes af fördelen utaf underlättad flottning af skogseffekter, hvilkas mängd från svenska sidan af gränselfven beräknats till 100,000 timmer årligen, till större delen från kronans skogar, hade domänstyrelsen ansett sig hafva fullt skäl förorda hvad komitén i detta afseende föreslagit.

Kammarkollegium, hvars yttrande i ärendet äfven infordrats, hade likaledes, på de af komitén anförda skäl, hemstält, att hälften af den till

55,000 kronor beräknade kostnaden för de föreslagna strömrensningarna måtte af svenska statsverket gäldas.

Med tillkännagifvande att, enligt hvad härvarande ryska minister meddelat, kejsaren af Ryssland redan bemyndigat finska senaten att gälda den på Finland belöpande hälft af berörda kostnad, under förutsättning att den andra hälften betalades af Sverige, har departementschefen för egen del och af skäl, hvilka angifvits på sid. 103 och 104 i statsrådsprotokollet, hemstält, att Kongl. Maj:t måtte af Riksdagen äska det anslagsbelopp, som nu för ändamålet begärts.

Då Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning icke gifvit anledning till någon utskottets erinran, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, för verkställande af strömrensningar i gränselfvarne mot Finland, anvisa ett extra anslag för år 1890 af 27,500 kronor.

Anläggande af telefonledningar.

Ang. anslag till anläggande af telefonledningar.

[17.] 18:o) Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte för anläggande af telefonledningar bevilja ett extra anslag af 750,000 kronor, att utgå under fem år, och deraf anvisa en femtedel, eller 150,000 kronor, för år 1890.

I fråga om förevarande anslagsfordran inhemtas af det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet, att departementschefen vid ärendets föredragning till en början lemnat några uppgifter angående den ståndpunkt, hvarpå statens telefonväsende för närvarande befunne sig.

Genom nådigt bref den 10 juni 1881 hade Kongl. Maj:t på framställning af telegrafstyrelsen bemyndigat nämnda styrelse att medelst anläggning af telefonledningar underlätta den telegrafiska samfärdseln inom sådana orter, som deraf funnes vara i behof, och att i detta syfte med kommuner, affärsbolag och enskilda personer träffa öfverenskommelse på de vilkor, som af telegrafstyrelsen finge i hvarje särskildt fall närmare bestämmas med ledning af vissa af telegrafstyrelsen i dess framställning i ämnet angifna grunder.

Anläggning af telefonförbindelser genom telegrafverkets försorg hade icke i någon större skala börjat förr än under år 1882 och hade sedermera fortgått så, att vid 1888 års slut antalet staten tillhöriga telefonledningar utgjort omkring 2,850 med en sammanlagd längd af omkring 7,000 kilometer samt antalet apparater omkring 3,350, hvaraf 109 på tele-

graf- eller centraltelefonstationer och återstoden hos abonnenter. Centraltelefonstationernas antal utgjorde vid samma tidpunkt 49, och antalet telegrafstationer, med hvilka telefonförbindelser funnes, 74, af hvilka en del tillika vore centraltelefonstationer.

Den sammanlagda kostnaden för anläggningen (eller inlösandet) af dessa statens telefonförbindelser, i hvilka icke vore inberäknade de redan påbörjade telefonledningarne mellan Stockholm och Göteborg, hade uppgått till omkring 850,000 kronor, för bestridande af hvilken kostnad användts:

dels direkta anslag eller från myndigheter, kommuner och enskilde influtna ersättningsbelopp, omkring	kronor	140,000: —
dels lånemedel	»	450,000: —
dels öfverskott å telefoninkomster, omkring	»	260,000: —
Summa	kronor	850,000: —

Å nyssberörda lånemedel, hvilka af Kongl. Maj:t blifvit anvisade att utgå dels af handels- och sjöfartsfonden, dels af den så kallade gemensamma fonden i statskontoret emot skyldighet för telegrafverket att å de lyftade lånebeloppen erlägga 4 procent ränta samt att återbetala minst $^1/_{10}$ årligen, hade vid 1888 års utgång varit afbetaldt tillhopa 178,000 kronor, så att telegrafverkets hela skuld till statskontoret vid innevarande års början nedgått till 272,000 kronor.

Inkomsterna af statens telefonväsende hade under år 1887 uppgått till 191,967 kronor 96 öre och utgifterna för underhållskostnader samt ränta och amortering å lånemedlen till 119,964 kronor 26 öre, hvadan en nettobehållning för året uppstått af omkring 72,000 kronor, hvilket belopp till största delen blifvit användt till ytterligare telefonanläggningar. För år 1888 hade bruttoinkomsterna beräknats uppgå till minst 300,000 kronor. Utgifterna under sistberörda år hade ännu ej kunnat med någon säkerhet uppgifvas, men telegrafstyrelsen hade ansett otvifvelaktigt, att det öfverskott, som under år 1888 kunnat användas till telefonanläggningar, varit betydligt större än under något af de föregående åren.

Sedan departementschefen derefter redogjort för de omständigheter, som föranledt Kongl. Maj:t att besluta anläggandet af telefonledningar mellan Stockholm och Göteborg, samt i sammanhang dermed erinrat, att Kongl. Maj:t, till bestridande af kostnaderna för telefonliniens anläggande, från handels- och sjöfartsfonden anvisat ett belopp af högst 230,000 kronor, att på telegrafstyrelsens i mån af behof skeende reqvisition af statskontoret utbetalas till telegrafverket, mot skyldighet för nämnda verk att

å de lyftade beloppen erlägga fyra procent årlig ränta samt att, sedan tio år förflutit efter det medlen lyftats, årligen deraf återbetala en tiondedel, har departementschefen tillkännagifvit, att han i skrifvelse den 7 sistlidne november anmodat telegrafstyrelsen att till Kongl. Maj:t inkomma med förslag jemte kostnadsberäkning för anläggning genom telegrafverkets försorg af ytterligare telefonförbindelser mellan landets vigtigare städer i hufvudsaklig öfverensstämmelse med en i ett af styrelsen den 17 februari 1888 afgifvet utlåtande för dylika anläggningar angifven plan.

Med anledning häraf hade — anför departementschefen vidare — telegrafstyrelsen den 18 december 1888 afgifvit sådant förslag, dervid styrelsen till en början erinrat, hurusom, enligt hvad styrelsen i skrifvelse den 23 sistlidne oktober, innefattande definitivt förslag rörande anläggningen af telefonförbindelsen mellan Stockholm och Göteborg, för Kongl. Maj:t anmält, styrelsen funnit lämpligaste sättet för anläggande af dylika långsträckta telefonförbindelser vara, att, der så ske kunde, med begagnande af samma stolpar som för statens efter jernvägarne uppsatta telegraflinier, derå upplägga dubbla ledningstrådar af koppar, hvilka fästades på stolparne på sådant sätt, att ledningarne bildade en efter hela linien fortgående spiral, hvarigenom kunde helt och hållet upphäfvas verkningarne af den för telefoneringen eljest mycket störande induktionen från de elektriska strömmar, som genomlöpte de å samma stolpar uppsatta telegrafledningarne. Detta system för telefonanläggningar erbjöde, enligt telegrafstyrelsens åsigt, många väsentliga fördelar, hvaribland icke minst den, att tillsynen och underhållet af telefonledningarne blefve mycket lättare och billigare, då dessa ledningar följde jernväg, än då de vore uppsatta efter landsväg. Likväl kunde förhållanden inträffa, då telefonledningarnes framdragande efter jernväg skulle så betydligt förlänga desamma, att anläggningskostnaden blefve mycket större, än om telefonlinierna uppsattes efter landsvägarne emellan de orter, som telefonförbindelserna skulle beröra. Om det således å vissa sträckningar kunde vara fördelaktigare att vid anläggning af telefonförbindelser följa landsväg än jernväg, emedan anläggningskostnaden blefve mindre, så mötte dock härvid den svårigheten, att numera efter de flesta landsvägar enskilda telefonlinier funnes uppsatta, hvilkas ledningar mycket ofta korsade landsvägarne och derigenom blefve till stort hinder vid framdragandet af statens ledningar och till ständig fara för kontakter, hvarigenom telefoneringen å dessa sistnämnda dubbla ledningar omöjliggjordes. För undanrödjandet af dessa hinder borde derför det enskilda intresset vika för det allmänna, och annan väg sökas för de enskilda telefonledningarne, så att de icke framträngde på allmänt område.

Vid beräkningen af kostnaderna för anläggning af långsträckta telefonförbindelser mötte en särskild svårighet till följd af de ständiga vexlingarne i priset på koppar, hvilket material inginge såsom det mest betydande och dyrbaraste vid dessa anläggningar. Telegrafstyrelsen hade emellertid ansett sig för kostnadsberäkningarne härvid kunna lägga till grund det under innevarande år beräknade medelpriset på verldsmarknaden för hårddragen koppartråd af bästa qvalitet så väl till hållfasthet som ledningsförmåga. Då man ännu icke hade någon säker erfarenhet beträffande den groflek, koppartråd borde ega för att blifva tillräckligt ledande för telefonering på mycket långa afstånd, uppstode äfven härigenom en svårighet vid kostnadsberäkningars uppgörande. Men innan det ännu kunnat konstateras, att utöfver ett visst afstånd koppartråd af 3 millimeters diameter vore otillräcklig ledare för de ytterligt svaga elektriska strömmar, som vid telefonering förekomme, syntes det icke vara skäl att för ledningstråden beräkna gröfre dimensioner, hvilket skulle i hög grad öka anläggningskostnaden. Telegrafstyrelsen emotsåge emellertid att vid de försök, som komme att anställas under den fortgående anläggningen af telefonförbindelsen mellan Stockholm och Göteborg, vinna tillräcklig erfarenhet rörande afståndens inverkan på telefoneringens tydlighet, för att med säkerhet kunna bedöma, huruvida ledningstrådar af gröfre dimensioner än de nu beräknade blefve erforderliga för de mest långsträckta af här nedan upptagna telefonförbindelser.

För åvägabringande af ett fullständigt telefonsystem, omfattande hela riket — med undantag dock tills vidare af de nordligare delarne af Norrland äfvensom af Gotland, till hvilka landsdelar telefonförbindelsernas utsträckande skulle blifva synnerligen kostsamt till följd af de långa afstånden och den dyrbara materiel (kabel), som dervid erfordrades — hade telegrafstyrelsen föreslagit upprättande af följande stamlinier, för hvilka kostnaderna beräknats sålunda:

Förbindelselinien Stockholm—Nyköping—Norrköping—Linköping—Malmö: en dubbelledning af 3 millimeters och en dubbelledning af 2,5 millimeters koppartråd, jemte kablar och stationsinredningar	km.	619	kr.	316,905: —
Utgreningslinien Nässjö—Jönköping: en dubbelledning af 2,5 mm. koppartråd jemte stationsinredning	»	43	»	9,815: —
Transport	km.	662	kr.	326,720: —

Transport	km.	662	kr.	326,720: —	
Utgreningslinien Alfvesta—Vexiö: tvenne dubbelledningar af 2,5 mm. koppartrådar, jemte stationsinredning	»	18	»	8,380: —	335,100: —
Förbindelselinien Stockholm—Upsala—Gefle—Söderhamn—Hudiksvall—Sundsvall—Hernösand: en dubbelledning af 3 mm. och en dubbelledning af 2,5 mm. koppartråd jemte kablar och stationsinredningar	»	508	»	249,700: —	
Utgreningslinien Hernösand—Sollefteå: en dubbelledning af 2,5 mm. koppartråd jemte stationsinredning	»	107	»	22,935: —	272,635: —
D:o *Göteborg—Varberg—Halmstad—Helsingborg—Malmö:* en dubbelledning af 3 mm. och en dubbelledning af 2,5 mm. koppartråd jemte kablar och stationsinredningar	»	307	»	— —	150,325: —
D:o *Göteborg–Borås–Jönköping:* en dubbel ledning af 2,5 mm. koppartråd jemte kablar och stationsinredning	»	165	»	— —	35,425: —
D:o *Göteborg—Uddevalla:* en dubbelledning af 2,5 mm. koppartråd jemte kablar och stationsinredning	»	105	»	23,525: —	
Utgreningslinien Öxnered—Venersborg: tvenne dubbelledningar af 2,5 mm. koppartråd jemte kablar och stationsinredning	»	4	»	2,940: —	26,465: —
Transport	km.	1,876	kr.	— —	819,950: —

Transport	km.	1,876	kr.	——	819,950: —
Förbindelselinien Örebro—Kristinehamn—Karlstad: en dubbelledning af 2,5 mm. koppartråd jemte stationsinredningar	»	117	»	——	32,145: —
D:o Norrköping—Vestervik—Oskarshamn—Kalmar—Karlskrona—Karlshamn—Kristianstad: en dubbelledning af 2,5 mm. koppartråd jemte kablar och stationsinredningar	»	559	»	——	121,195: —
D:o Helsingborg—Kristianstad: en dubbelledning af 2,5 mm. koppartråd	»	107	»	——	21,935: —
D:o Gefle—Falun: en dubbelledning af 2,5 mm. koppartråd jemte stationsinredning	»	92	»	——	19,860: —
Summa	km.	2,751	kr.	——	1,015,085: —

Af ofvan upptagna telefonförbindelser borde, enligt telegrafstyrelsens förmenande, i främsta rummet anläggas:

Förbindelselinien Stockholm—Nyköping—Norrköping—Linköping—Malmö med utgreningar till Jönköping och Vexiö	km.	680	kr.	335,100: —
D:o Stockholm—Upsala—Gefle—Söderhamn—Hudiksvall—Sundsvall—Hernösand med utgrening till Sollefteå	»	615	»	272,635: —
D:o Göteborg—Varberg—Halmstad—Helsingborg—Malmö med tills vidare endast *en* dubbelledning af 2,5 mm. koppartråd	»	307	»	67,435: —
D:o Göteborg—Borås—Jönköping	»	165	»	35,425: —
D:o Göteborg—Venersborg—Uddevalla	»	109	»	26,465: —
Summa	km.	1,876	kr.	737,060: —

Anläggning af telefonförbindelser med så stor utsträckning som de ofvan föreslagna kunde emellertid, enligt telegrafstyrelsens åsigt, icke utan svårighet och ökad kostnad verkställas samtidigt, utan borde lämpligen

fördelas på en tidsperiod af till exempel fem år, af det skäl, bland andra, att de stora qvantiteter koppartråd, som härför blefve erforderliga och hvilka det vore önskvärdt att, så vida icke priset stälde sig allt för högt, erhålla af inhemsk tillverkning, icke syntes kunna med nuvarande tillgång på svensk råkoppar på en gång anskaffas inom landet utan först efter hand och i mån af kopparproduktionen vid grufvorna.

I sammanhang med afgifvandet af ofvan omförmälda förslag till anläggning af telefonförbindelser hade telegrafstyrelsen — meddelar departementschefen vidare — fäst uppmärksamheten derpå, att dylika långsträckta förbindelser, för hvilkas begagnande till samtal afgiften vore i jemförelse med förhållandet i andra länder ganska lågt beräknad, icke i och för sig kunde inbringa staten någon nämnvärd inkomst utöfver utgifterna för ledningarnes tillsyn och underhåll samt betjenande. Detta insåges lätt deraf, att på hvarje till sådan förbindelse hörande dubbelledning icke mer än i medeltal högst tio samtal i timmen kunde beräknas ega rum, och då afgiften för hvarje samtal, enligt hittills gällande taxa, icke utgjorde mer än 50 öre, blefve sålunda inkomsterna begränsade till belopp, som föga torde öfverstiga kostnaderna för betjenandet och underhållet af dylika förbindelser, hvilkas ledningar lätt komme i olag till följd af kontakter och andra telefoneringshinder och som derför fordrade en vida noggrannare tillsyn än de vanliga telegrafledningarne. För att staten skulle kunna hafva någon verklig finansiel fördel af sådana anläggningar fordrades derför, enligt telegrafstyrelsens mening, att staten äfven hade i sin hand och droge inkomst af de lokala telefonnät, hvilka skulle sättas i förbindelse med de långsträckta ledningarne.

För egen del har departementschefen anfört, att det från finansiel synpunkt sedt vore otvifvelaktigt, att telefonverksamheten, begränsad till anläggande af telefonnät af öfvervägande lokal betydelse, komme att visa sig fördelaktigare, än om densamma derjemte i någon vidsträcktare mån åsyftade förmedlande af telefonsamtal å längre afstånd. Men å andra sidan vore det, enligt departementschefens åsigt, uppenbart, att först med anläggningen af ett samtliga vigtigare orter inom landet förbindande telefonnät full nytta blefve för samfärdseln dragen af den storartade uppfinningen af telefonen, och med den tekniska fulländning, uppfinningen nu ernått, hvarigenom hinder ej vidare förefunnes för telefonering på långa afstånd, syntes det departementschefen ej mindre uppenbart, att tiden nu vore inne för åstadkommandet af ett sådant, hela landet omfattande telefonnät. För staten gälde det under sådana förhållanden ett val, huruvida den sjelf ville bringa detta telefonnät till stånd och sålunda gå vidare på den bana, som genom anläggningen af linien Stockholm—Göteborg blifvit

beträdd, eller öfverlåta detta åt den enskilda företagsamheten. Vigtiga skäl syntes departementschefen föreligga, af beskaffenhet att böra fälla utslaget till förmån för det förra alternativet. För tillfället lemnande å sido frågan, huruvida den lokala telefonverksamheten lämpligast borde omhänderhafvas af staten eller af enskilde, ansåge departementschefen, hvad de långsträckta linierna anginge, tvifvel icke kunna förefinnas derom, att allmänheten bäst betjenades dermed, att dessa trafikerades af staten. Förutom de fördelar, som enhet i förvaltningen och afgiftsberäkningen gifvetvis komme att bereda den korresponderande allmänheten, torde det väl svårligen kunna förnekas, att denna äfven genom statens öfvertagande af de ifrågavarande linierna erhölle den bästa garanti derför, att telefonverksamheten komme att på ett fullt tillfredsställande sätt uppehållas.

Om det således, ur den korresponderande allmänhetens synpunkt sedt, måste betraktas som en fördel, att hufvudlinierna för telefonledningarne inom landet omhändertoges af staten, ansåge departementschefen äfven gifvet, att statens egen fördel härigenom bäst komme att tillgodoses. Någon afsevärd direkt behållning af trafiken å de långsträckta ledningarne vore måhända, åtminstone under den första tiden, icke att förvänta, men förbises borde icke, att då de till anläggning föreslagna hufvudtelefonlinierna komme att till stor del löpa jemsides med åtskilliga af statstelegrafens hufvudledningar, och korrespondensen å de förstnämnda sålunda måste komma att göra ett väsentligt intrång å freqvensen af telegramvexlingen på de senare, staten för den minskade telegramportoinkomsten åtminstone till någon del finge ersättning i inkomsten af telefonverksamheten, medan, om denna omhändertoges af enskilde, minskningen i telegrafinkomsterna för statsverket skulle utgöra en ren förlust. Nyssnämnda förhållande, att telefonledningarne komme att löpa jemsides med telegrafnätets hufvudledningar och till stor del uppläggas å telegrafverkets stolpar, komme äfven att ur administrativ synpunkt bereda fördelarne af lättad tillsyn och minskade förvaltningskostnader. Då härtill komme, att staten genom att åt enskilde öfverlåta anläggningen af hufvudlinierna för telefonledningarne inom landet, antagligen skulle, om icke för alltid åtminstone för en lång framtid, afsäga sig möjligheten att på telefonsamfärdselns område intaga den förherskande ställning, som nu tillkomme densamma med hänsyn till andra vigtigare samfärdsmedel, såsom jernvägar, post och telegraf, ansåge departementschefen sig ega fullgiltiga skäl att förorda bifall till telegrafstyrelsens framställning om anläggande för statens räkning af ett mera omfattande telefonnät.

Beträffande valet af de sträckningar, som borde i detta ingå så-

som hufvudlinier, funne departementschefen den af telegrafstyrelsen i detta hänseende uppgjorda plan, om ock måhända med vissa modifikationer i detaljerna, på det hela förtjent af godkännande, och likaså instämde departementschefen med telegrafstyrelsen deruti, att, näst den under anläggning varande och till en del redan fullbordade linien Stockholm—Göteborg, i första rummet borde till anläggande förekomma linierna Stockholm—Malmö, Stockholm—Hernösand, Göteborg—Malmö, Göteborg—Jönköping och Göteborg—Uddevalla med föreslagna utgreningar.

Å sid. 117 i statsrådsprotokollet har departementschefen derefter närmare angifvit de skäl, hvarför för anläggningen af det nu föreslagna telefonnätet statsmedel måste tagas i anspråk, samt i sammanhang dermed hemstält, att för utförandet under fem år af de i första rummet förordade telefonlinierna måtte anvisas den härför beräknade kostnaden, 737,060 kronor eller i afrundadt tal 750,000 kronor, att utgå med en femtedel eller 150,000 kronor årligen.

Slutligen har departementschefen uttalat den åsigt, att, derest staten genom anläggning af ett större delen af landet omfattande telefonnät åtoge sig uppgiften att förmedla telefonsamfärdseln mellan landets olika delar, en begränsning i vissa afseenden, utöfver den redan nu stadgade, af enskilda personers eller bolags rätt att anlägga telefonledningar blefve af nöden; och skulle departementschefen, sedan sig visat, om Riksdagen genom anvisande af nödiga medel satte staten i stånd att åtaga sig nyssberörda uppgift, förelägga Kongl. Maj:t förslag till författning i ämnet.

Ehuru utskottet erkänner ändamålsenligheten deraf, att staten, derest sådant låter sig göra utan allt för dryga kostnader, åtager sig telefonsamfärdselns ombesörjande mellan orter, hvilka äro belägna på jemförelsevis stort afstånd från hvarandra, anser utskottet likväl det i dylikt syfte nu framstälda förslaget icke föreligga i det skick, att detsamma kan hos Riksdagen till bifall förordas. Utredning synes utskottet nemligen saknas rörande en hel del förhållanden, hvarom Riksdagen uppenbarligen bör ega kännedom, innan den till telefonväsendet anslår medel till så stort belopp, som nu ifrågasatts.

I sådant afseende tillåter sig utskottet till en början erinra, att departementschefen, enligt hvad ofvan anmärkts, till statsrådsprotokollet uttalat den åsigt, att, om staten åtoge sig uppgiften att förmedla telefonsamfärdseln mellan landets olika delar, i vissa afseenden en begränsning, utöfver den redan nu stadgade, af enskilda personers eller bolags rätt att anlägga telefonledningar vore af nöden och i sammanhang der-

med anhållit att framdeles få förelägga Kongl. Maj:t förslag till författning i ämnet. Då nu inom vårt land den enskilda företagsamheten förstått att på ett sådant sätt tillgodose allmänhetens behof af telefonförbindelser, att Sverige för närvarande i fråga om telefonens användande torde stå främst bland alla länder, vill det synas utskottet, som om den begränsning af enskildes rätt att anlägga telefonledningar, som jemväl enligt utskottets förmenande i viss mån af behofvet påkallas, borde genomföras med den största varsamhet. Vid sådant förhållande har det förefallit utskottet angeläget, att Riksdagen, innan den genom beviljande af stora anslag till statens telefonväsende sätter detta i stånd att intaga en förherskande ställning, blir i tillfälle att taga kännedom om huru långt Kongl. Maj:t anser omförmälda begränsning böra sträckas.

Utskottet anser vidare såsom en brist i det nu framlagda förslaget, att upplysning der icke lemnats, huruvida Kongl. Maj:t tänkt sig, att staten i någon större omfattning skall öfvertaga jemväl den lokala telefonverksamheten. Ett uttalande från Kongl. Maj:t i detta hänseende hade, föreställer sig utskottet, varit af så mycket större betydelse för en rätt uppfattning af den föreliggande frågan, som telegrafstyrelsen, enligt hvad ofvan meddelats, för sin del ansett, att för att staten skulle hafva någon verklig finansiel fördel af sådana långsträckta anläggningar som den nu föreslagna, fordrades att staten äfven hade i sin hand och droge inkomst af de lokala telefonnät, hvilka skulle sättas i förbindelse med de långsträckta ledningarne.

Utskottet får äfven fästa uppmärksamheten derpå, att något meddelande från Kongl. Maj:t icke föreligger angående de vilkor, under hvilka de enskilda telefonnäten skulle få träda i förbindelse med de nu föreslagna statslinierna. Frågan härom synes utskottet dock böra fullt klargöras, innan anslag lemnas till nämnda liniers anläggning, ty om statsmedel anvisas för ett sådant ändamål som det ifrågavarande, dervid någon mera betydande ekonomisk fördel för staten icke påräknas, lära väl anordningarne böra vidtagas på sådant sätt, att den indirekta nyttan blir så stor som möjligt, hvilket i nu föreliggande fall är liktydigt med att en så stor allmänhet som möjligt får fördel af telefonliniernas framdragande.

Emellertid håller utskottet i sjelfva verket före, att nyttan af de föreslagna telefonledningarne icke skulle blifva så synnerligt stor, enär dessa ledningar icke komme att på ett tillfredsställande sätt fylla de behof af telefonförbindelse, som förefinnas för de orter, som af linierna skulle beröras. Enligt hvad i statsrådsprotokollet upplyses, har telegrafstyrelsen nemligen beräknat, att på hvarje till en förbindelse hö-

rande dubbellinie icke mer än i medeltal högst 10 samtal i timmen kunde ega rum. Efter denna beräkning skulle, med antagande af 10 timmars samtalstid om dagen, således icke mera än 100 samtal dagligen kunna på linien föras, hvilket antal säkerligen icke — åtminstone på de flesta ställen — skulle motsvara verkliga behofvet.

Af sist antydda förhållande blefve säkerligen en följd, att anspråk på ett större antal ledningar å de olika linierna inom kort komme att framställas; och bifölles, såsom väl på grund af omständigheternas magt komme att inträffa, dessa anspråk, blefve åter följden den, att kostnaden för liniernas anläggning skulle komma att blifva högst betydligt större än hvad nu beräknats.

En ytterligare anledning för Riksdagen att icke nu bevilja medel till anläggande af ifrågavarande telefonledningar synes utskottet jemväl förefinnas deruti, att resultatet af den nu pågående linieanläggningen mellan Stockholm och Göteborg bör afvaktas, innan andra långsträckta linier beslutas.

På grund af hvad nu blifvit anfördt får utskottet hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 21 mars 1889.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Reservationer:

vid punkten 6:o (angående skogsväsendet):

af herr friherre *B. A. Lejonhufvud;*

af herrar *H. P. P. Tamm* och *R. G. von Hedenberg,* hvilka yrkat bifall till Kongl. Maj:ts förslag i afseende å aflöningen;

af herrar *S. Nilsson, A. Persson, N. Petterson* och *L. Jönsson,* hvilka ansett, att utskottets yttrande och förslag i denna del bort hafva följande lydelse och innehåll:

»Enligt hvad i statsrådsprotokollet meddelas, har kronoparkernas areal, som år 1874 utgjorde 1,538,285,30 hektar, vid 1887 års utgång uppgått till 3,386,964,45 hektar, och statsverkets kontanta inkomster af skogarne — oberäknadt afkastningen af utarrenderade hemman och lägenheter — hvilka åren 1870—1874 i medeltal utgjorde 775,515 kronor 19 öre och för året 1874, taget för sig, uppgingo till 820,064 kronor 5 öre, utgjort under de följande fem åren i medeltal för år 959,447 kronor 58 öre, under åren 1880—1885, likaledes i medeltal, 1,706,210 kronor 63 öre, år 1885 1,733,710 kronor 55 öre, år 1886 1,711,211 kronor 61 öre, år 1887 1,685,392 kronor 72 öre och år 1888 2,067,115 kronor 19 öre. Då statens skogsväsende sålunda vunnit en högst betydlig utveckling, sedan den senaste löneregleringen för skogsstaten år 1874 genomfördes, samt skogspersonalens arbete i följd deraf naturligen i hög grad ökats, anser utskottet en förbättring i nämnda personals löneförmåner af behofvet påkallas, helst genom den föreslagna utsträckningen af skogsförvaltningens åtgöranden å civila och ecklesiastika boställen samt utarrenderade kronoegendomar, hvilken utsträckning utskottet för sin del finner synnerligen ändamålsenlig, personalens arbete skulle komma att än ytterligare ökas. De erinringar, Riksdagen år 1887 framstälde mot det då framlagda, med det nu föreliggande i allt väsentligt öfverensstämmande regleringsförslaget och med hänsyn till hvilka Riksdagen icke ansåg sig kunna bifalla samma förslag, hafva jemväl i de delar, der desamma icke föranledt ändring, synts utskottet, efter den utredning, som rörande de af Riksdagen anmärkta förhållandena numera åstadkommits och till statsrådsprotokollet meddelats, icke vidare böra

utgöra hinder för lösningen af den enligt utskottets förmenande angelägna regleringsfrågan.

Vid granskning af den af Kongl. Maj:t nu föreslagna lönestaten har utskottet funnit der upptagna aflöningar i allmänhet motsvara hvad billigheten kräfver, men i fråga om jägmästarne har utskottet trott sig finna, att för dem ifrågasatts högre löneförmåner än hvad, med hänsyn till desse tjenstemäns verksamhet och lefnadsförhållanden i öfrigt, kan anses skäligt. Enligt utskottets förmenande bör derför en nedsättning ske i de för jägmästare föreslagna aflöningarne, och denna synes utskottet lämpligen kunna ega rum å ålderstilläggen, sålunda, att jägmästare må ega rätt att åtnjuta allenast två ålderstillägg, hvilka skulle inträda, det första efter tio år och det andra efter ytterligare fem år.

Med afseende å de för de nya löneförmånernas åtnjutande ifrågasatta vilkor har utskottet icke annan anmärkning att framställa, än att den för skogspersonalen föreslagna pensionsåldern synes utskottet inträda väl tidigt. Till stöd för hvad i fråga om rätten för skogstjensteman att erhålla pension å allmänna indragningsstaten föreslagits har visserligen i statsrådsprotokollet anförts, att sådana bestämmelser som de ifrågavarande vore gällande för afvittringslandtmätare, provinsialläkare och statens landtbruksingeniörer, med hvilka skogstjenstemännen i afseende på tjenstgöringens ansträngande beskaffenhet vore likstälda, men då, enligt utskottets förmenande, skogstjenstemännens arbete, ehuru ansträngande, icke torde med nödvändighet fordra samma låga pensionsålder, som för nyssnämnda tre tjenstemannaklasser är bestämd, samt skogspersonalens pensionsrätt å allmänna indragningsstaten för närvarande inträder först vid uppnådda 70 lefnads- och 30 tjenstår eller, i händelse af sjuklighet eller försvagadt helsotillstånd, vid 65 lefnads- och vid pass 40 tjenstår, har utskottet ansett skogspersonalens pensionsålder i sammanhang med löneregleringen lämpligen kunna bestämmas till 65 lefnads- och 35 tjenstår.

De bestämmelser i fråga om godtgörelse för skogsstatens förvaltningsåtgärder å ecklesiastika skogar och häradsallmänningar samt beträffande upphörande eller indragning till statsverket af vissa jägmästarne nu tillkommande extra ersättningar, hvilka Kongl. Maj:t funnit böra utgöra förutsättning för ett fastställande af den föreslagna lönestaten, anser utskottet vidare böra från Riksdagens sida godkännas. Hvad särskildt angår den i ämnet väckta motionen, vill det synas utskottet, som om genom hvad till statsrådsprotokollet anförts beträffande deri omförmälda, med motionen till syftet väsentligen öfverensstämmande framställningar från åtskilliga lappmarksinbyggare vore till

fullo ådagalagdt, att staten eger all anledning att godtgöra sig kostnaden för de utsyningsförrättningar, motionären afsett; och då, enligt hvad af departementschefens yttrande till statsrådsprotokollet framgår, frågan om nedsättning i afgifterna för vissa af berörda förrättningar redan gjorts till föremål för Kongl. Maj:ts uppmärksamhet, lärer Riksdagen icke för närvarande böra uttala sig om önskvärdheten af en dylik nedsättning, utan afvakta den framställning derom, som, derest åtgärden, efter vederbörlig utredning, anses vara af behofvet påkallad, torde komma att af Kongl. Maj:t föreläggas Riksdagen.

Mot hvad Kongl. Maj:t föreslagit i fråga om indragning till statsverket af vissa jägmästare nu anslagna boställen samt rörande rätt för Kongl. Maj:t att för visst ändamål disponera uppkommande behållningar å de nya aflöningarne likasom mot beviljandet af det ökade anslag, Kongl. Maj:t äskat till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, har utskottet icke något att erinra; hvaremot utskottet i fråga om Kongl. Maj:ts för den nya regleringens genomförande framstälda anslagsfordran anser sig, med hänsyn till den minskning i anslagsbehofvet, som blifver en följd af den af utskottet förordade jemkningen i jägmästarnes löneförmåner och på grund af verkställd beräkning, böra föreslå Riksdagen, att det äskade förslagsanslaget till ålderstillägg nedsättes från 84,400 kronor till ett till 60,000 kronor jemnadt belopp, eller med 24,400 kronor.

Beträffande Kongl. Maj:ts framställning om rätt att disponera medel, som inflyta för försäljning enligt 1888 års Riksdags beslut af söder om Norrland belägna kronoegendomar, hvilka i arrende lemna mer än 200, men icke utöfver 400 kronor, anser utskottet visserligen en sådan rätt böra Kongl. Maj:t medgifvas, dock icke utan all begränsning.

I anseende till detta ämnes jemförelsevis ej ringa vigt, och då det här gäller förvärfvande af fastigheter, hvilkas skötsel måste blifva med kostnader förenad, anser utskottet Riksdagen böra sättas i tillfälle att bilda sig ett omdöme om sättet för inköpen af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark. Väl förekomma uppgifter härom i berättelsen om hvad i rikets styrelse sig tilldragit, likasom ock Riksdagens revisorer och genom dem Riksdagen kunna i riksgäldskontoret taga del af de kongl. bref, i hvilka underrättelse om beslutade inköp meddelas och anvisningar å innestående medel göras. Lämpligare synes dock vara, att Riksdagen årligen erhåller en sammanfattad redogörelse öfver de skogsinköp, som under ett år egt rum, och derigenom sättes i tillfälle att fatta det beslut, omständigheterna kunna föranleda.

På det en sådan pröfning periodvis må kunna ega rum, har ut-

skottet funnit sig böra tillstyrka, att det äskade medgifvandet lemnas för tre år i sänder, och nu för de tre åren från innevarande års början.

Om utskottet således, på sätt af det anförda framgår, håller före, att Riksdagen bör bifalla det nu föreliggande förslaget till reglering af skogsstaten, med allenast den ändring, beträffande den föreslagna lönestaten, som utskottet här ofvan ifrågasatt, anser sig utskottet emellertid af gifven anledning, hvarom utskottet nu går att yttra sig, böra hemställa, att vid Riksdagens omförmälda bifall fästes ett särskildt vilkor. Af statsrådsprotokollet inhemtas, att Kongl. Maj:t genom beslut den 5 sistlidne oktober föreskrifvit, att för erhållande af fullständigt afgångsbetyg från vare sig någon af statens skogsskolor eller skogsinstitutet skulle för de lärlingar och elever, som hädanefter inskrefves, fordras att hafva med nöjaktig skicklighet genomgått vissa i statsrådsprotokollet närmare angifna militära öfningar, äfvensom att chefen för finansdepartementet den 12 sistlidne januari vid anmälan af de anslagsbehof, som för den enskilda skogsundervisningen vore erforderliga, af anförda skäl ansett sig böra förorda, att Kongl. Maj:t, derest Riksdagen anvisade de för skogsskolorna vid Skogshall och Presterud erforderliga medlen, måtte föreskrifva, att lärjungarne vid Skogshalls skogsskola skulle vara underkastade samma militära öfningsskyldighet som lärlingarne vid statens skogsläroverk, samt för beviljandet af anslaget till Presteruds skogsskola såsom särskildt vilkor uppställa, att lärlingarne vid skolan likaledes underkastades sagda öfningsskyldighet; och af statsrådsprotokollet framgår jemväl, att Kongl. Maj:t torde vara betänkt på att utfärda föreskrifter derom, att viss tjenstgöringsskyldighet såsom reservbefäl och reservunderbefäl vid hären skall åligga utexaminerade skogselever och skogslärlingar. Det tillkommer visserligen icke utskottet att ingå i pröfning, huruvida Kongl. Maj:t eger grundlagsenlig rätt att i administrativ väg såsom vilkor för inträde i skogsstaten eller i allmänhet i någon af den civila tjenstens grenar stadga vidsträcktare vapenöfningsskyldighet än den, som genom lag är bestämd för alla värnpligtige, eller att i sådan ordning för civil tjensteman föreskrifva vissa militära åligganden; men då bestämmelser af ifrågavarande slag för dem, hvilka egna sig åt den civila tjenstemannabanan, medföra högre utbildningskostnader och ökade, från deras hufvudsakliga uppgift afvikande och på deras lefnadsförhållanden till äfventyrs ingripande tjensteåligganden, samt på grund häraf det kan komma att ifrågasättas, huruvida icke vid löneregleringen för tjenstemän, hvilka underkastats dylik militärisk utbildning och tjenstgöringsskyldighet, hänsyn bör tagas till berörda bestämmelser, och dessa följaktligen komma att medföra

ökade kostnader för statsverket, anser sig utskottet icke kunna underlåta att här uttala den åsigt, att, innan sådana bestämmelser af Kongl. Maj:t meddelas, Riksdagens yttrande öfver dem bör inhemtas.

I nu föreliggande fall anser sig utskottet tillika böra föreslå Riksdagen att godkänna det föreliggande regleringsförslaget allenast under uttryckligt vilkor, att tillämpning af Kongl. Maj:ts den 5 sistlidne oktober fattade beslut om införande af militära öfningar för lärjungarne vid statens skogsläroverk icke må ega rum, förr än Riksdagen dertill gifvit sitt bifall, samt att, utan Riksdagens medgifvande, hvarken andra militära öfningar än de, hvilka värnpligtslagen föreskrifver, må åläggas eleverne vid de med statsbidrag understödda skogsskolorna vid Skogshall och Presterud eller föreskrifter utfärdas, genom hvilka utexaminerade skogselever och skogslärlingar underkastas viss tjenstgöringsskyldighet såsom reservbefäl eller reservunderbefäl vid hären.

Under åberopande af hvad nu blifvit anfördt, får utskottet hemställa:

a) *att* Riksdagen — under vilkor att tillämpning af Kongl. Maj:ts den 5 oktober 1888 fattade beslut om införande af militära öfningar för lärjungarne vid statens skogsläroverk icke må ega rum, förr än Riksdagen dertill gifvit sitt bifall, och att, utan Riksdagens medgifvande, hvarken andra militära öfningar än de, hvilka värnpligtslagen föreskrifver, må åläggas eleverna vid de med statsbidrag understödda skogsskolorna vid Skogshall och Presterud eller föreskrifter utfärdas, genom hvilka utexaminerade skogselever och skogslärlingar underkastas tjenstgöringsskyldighet såsom reservbefäl eller reservunderbefäl vid hären, samt under förutsättning att, på sätt i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 januari 1889 angifvits, godtgörelse för skogsstatens förvaltningsåtgärder å ecklesiastika skogar och häradsallmänningar kommer statsverket till godo, och att vissa, jägmästarne nu tillkommande extra ersättningar upphöra att utgå eller, der de utgöras af enskilde, indragas till statsverket — må godkänna den i berörda protokoll föreslagna stat för skogsförvaltningen i orterna och de för den nya aflöningens åtnjutande föreslagna vilkor, dock med den ändring beträffande staten, att ålderstilläggen för jägmästarne bestämmas till endast två, hvilka skola

inträda, det första efter tio år och det andra efter ytterligare fem år, och, beträffande de föreslagna vilkoren, att skogstjensteman eller skogsbetjent skall, då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjenstår, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjensten afgå, Kongl. Maj:t eller domänstyrelsen, der det tillkommer denna att afskedet utfärda, dock obetaget att låta med afskedet anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i tjensten qvarstå;

att Riksdagen härjemte må besluta, att de till jägmästare anslagna boställen, hvilka Kongl. Maj:t icke finner böra för ändamålet eller eljest för skogsväsendet bibehållas, skola till statsverket indragas den 14 mars 1891, dock med iakttagande dels att indelningshafvare må, om han så önskar, under sin återstående tjenstetid och med fardagsrätt enligt § 62 i den för skogsstaten nu gällande instruktion, för sig eller sterbhus fortfarande såsom löneförmån åtnjuta sitt boställe emot det afdrag å den kontanta lönen, som efter uppskattning kan blifva bestämdt, dels ock att staten, då den från vederbörande indelningshafvare eller hans sterbhus öfvertager boställe, efter värdering vid syn jemväl öfvertager sådana å bostället befintliga, indelningshafvaren tillhöriga åbyggnader, som vid synen anses vara för bostället nyttiga;

att Riksdagen vidare må medgifva, att, derest löneregleringen icke kan omedelbart i alla dess delar genomföras, uppkommande behållningar å de nya aflöningarne må af Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af aflöningen för å gammal stat qvarstående löntagare;

att för regleringens genomförande

dels det bestämda anslaget för skogsstaten höjes med 34,915 kronor till 447,208 kronor;

dels för ålderstillägg åt skogsstaten uppföres ett förslagsanslag å 60,000 kronor;

att anslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet höjes med 172,685 kronor till 386,992 kronor;

så att anslaget till skogsväsendet erhåller denna uppställning:

bestämdt anslag:			
för skogsstaten	kr. 447,208: —		
» statens skogsskolor.....	» 24,500: —	kronor	471,708: —
förslagsanslag:			
till ålderstillägg åt skogsstaten.....		»	60,000: —
reservationsanslag:			
till skogsinstitutet	kr. 21,300: —		
» enskilda skogsundervisningen	» 8,600: —		
» kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	» 386,992: —	»	416,892: —
		Summa kronor	948,600: —

samt *att* Riksdagen må medgifva, att de medel, som influtit eller hädanefter inflyta för försäljning jemlikt nådiga brefvet den 18 maj 1888 af åtskilliga kronoegendomar och enligt samma nådiga bref skola inlevereras till riksgäldskontoret för att användas för inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark, må för sådant ändamål under en tid af tre år, räknadt från den 1 januari 1889, af Kongl. Maj:t disponeras och följaktligen på Kongl. Maj:ts reqvisition från riksgäldskontoret utbetalas;

b) att herr Cederbergs förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.»

vid punkten 18:o (angående anläggande af telefonledningar):

af herrar *S. Nilsson*, *N. Petterson*, *L. Jönsson*, vice talmannen *L. O. Larsson*, *J. Andersson*, *A. Peterson*, *L. F. Odell* och *A. G. Anderson*,

hvilka ansett, att utskottets yttrande och förslag i detta ämne bort hafva följande lydelse och innehåll:

»Rörande det inflytande, telefonverksamheten utöfvat på telegrafverkets inkomster, har utskottet under hand inhemtat följande, som utskottet anser sig böra låta komma till Riksdagens kännedom.

Telegrafkorrespondensen emellan nedannämnda orter har efter telefonförbindelses upprättande minskats på följande sätt:

emellan	Bollnäs—Söderhamn	med	61,7 %
»	Gamleby—Vestervik	»	82,0 »
»	Ronneby—Karlskrona	»	61,5 »
»	Slite—Visby	»	67,0 »
»	Södertelje—Stockholm	»	72,5 »
»	Vifstavarf—Sundsvall	»	92,3 »

I följd af dylik konkurrens från enskilda telefonförbindelser och deraf uppkommen minskning i telegrafinkomst hafva på grund af Kongl. Maj:ts beslut tid efter annan följande telegrafstationer måst indragas, nemligen: Berg, Burgsvik, Delsbo, Fårösund, Horn, Kinna, Kongelf, Kungsbacka, Mem, Sjötorp, Skeninge, Särö, Vaxholm och Vimmerby.

Inom provinsen Skåne hafva alla telegrafstationer genom telegrafverkets försorg blifvit med hvarandra förbundna jemväl genom telefonledningar. Efter dessa telefonförbindelsers åvägabringande har telegramvexlingen emellan städerna Helsingborg, Landskrona, Lund, Malmö och Trelleborg minskats med 67,7 %, för hvilken minskning telegrafverket dock haft full ersättning genom inkomsten af telefonledningarne. Fem nya telegrafstationer med hel dagstjenst hafva i anledning af telefonens införande inrättats i Skåne, hvarjemte tre förutvarande stationer af tredje klass upphöjts i andra klass.

I Ångermanland hafva tre telegrafstationer, Hernösand, Kramfors och Nyland, genom telegrafverkets försorg blifvit telefoniskt förbundna med hvarandra, med den påföljd, att telegramvexlingen emellan samma stationer minskats med 68,7 %. Genom de samtalsafgifter, som telegrafverket uppburit för begagnandet af förbindelselinierna, har dock ersättning blifvit telegrafverket beredd icke allenast för den nämnda förminskningen i telegramportot, utan äfven för kostnaden för telefonförbindelsernas betjenande och underhåll samt för utsträckningen af tjenstgöringen vid stationerna Kramfors och Nyland till hel dagstjenst.

Beträffande det inflytande, som den i slutet af sistlidna år upprättade enskilda telefonförbindelsen mellan Stockholm och Vesterås haft på telegrafkorrespondensen, är att märka, att hela antalet inländska

telegram vid *Vesterås* station utgjort under januari och februari sistlidna år 1,178, deraf 514 eller 43,6 %, utvexlats med Stockholm. Under samma månader innevarande år hafva de inländska telegramen vid Vesterås i deras helhet ökats till 1,888, men deraf hafva de mellan nämnda städer utvexlade nedgått till 345, eller till 18,3 % af det hela. Dessa siffror få ännu större betydelse af det förhållande, att telegramportot mellan de tider, uppgifterna omfatta, nedsatts från en krona för 15 ord till 50 öre för 10 ord. Af sistnämnda anledning har ock telegrafkorrespondensen emellan Vesterås och öfriga inländska orter utom Stockholm under förenämnda månader *ökats* med icke mindre än 132,4 %; hvaremot telegramvexlingen mellan Vesterås och Stockholm i följd af telefonförbindelsen *minskats* med 32,9 %.

Äfven i afseende å linien Stockholm—Norrköping är att märka, att under den korta tid, telefonförbindelsen mellan nämnda städer varit i användning, en relativ minskning uppstått i telegramutvexlingen.

Förestående statistiska uppgifter synas utskottet gifva vid handen, hvad jemväl af sakens natur torde framgå, att det allt mera sig utbredande telefonväsendet har en afgjord tendens att nedtrycka telegrafverkets inkomster. Fara synes utskottet i sjelfva verket vara för handen, att, om anläggningen af enskilda telefonledningar obehindradt får fortgå, och staten försummar att på detta område kraftigt uppträda såsom konkurrent, inkomsterna från det med så stora kostnader inrättade telegrafverket inom en mer eller mindre aflägsen framtid blifva högst väsentligt reducerade, utan att staten erhåller ersättning för förlusten genom ökade inkomster från telefonväsendet.

Enligt utskottets förmenande är det derför angeläget, att staten, om också med tillbörlig varsamhet och under tagen hänsyn till befintliga tillgångar, allt mera utsträcker sitt telefonnät. Särskildt synes det utskottet önskligt, att staten på det område af telefonväsendet, der sådant är för staten lättast, eller i fråga om anläggandet af mera långsträckta ledningar, går den enskilda företagsamheten i förväg. Ty om också dylika längre telefonlinier, såsom jemväl i statsrådsprotokollet antydes, icke till en början torde blifva så synnerligen inkomstgifvande, komma de, föreställer sig utskottet, under telefonväsendets utveckling att blifva af allt större betydelse såsom hufvudledningar mellan aflägsna, men med hvarandra i liflig förbindelse stående orter.

Då det nu föreliggande förslaget till inrättande af telefonförbindelser äfven i sina detaljer synes utskottet ändamålsenligt, och den för förslagets genomförande erforderliga kostnaden icke för närvarande lärer

kunna på annat sätt än genom direkt anslag från statsverket bestridas, får utskottet, under åberopande jemväl af de skäl, som till stöd för förevarande anslagsfordran anförts till statsrådsprotokollet, hemställa,

att Riksdagen må för anläggande af telefonledningar bevilja ett extra anslag af 750,000 kronor, att utgå under fem år, och deraf anvisa en femtedel eller 150,000 kronor för år 1890.»

Herrar *K. Bohnstedt* och *A. Persson* hafva begärt få antecknadt, den förre, att han inom utskottet ej deltagit i behandlingen af denna hufvudtitel, och den senare, att han ej närvarit vid behandlingen af punkten 18:o angående anläggande af telefonledningar.

BILAGOR.

Bi

Tabell öfver ordinarie anslagen unde

1889 års riksstat anslår:								
Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på *förslag.*				Summa.		
		Friheter och kyrkotionde.		Ersättningar.				
Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	**Finan**
17,000	—	——	—	——	—	17,000	—	Departementschefen
62,400	—	——	—	——	—	62,400	—	Departementets afdelning af Kongl Maj:ts kansli
122,100	—	——	—	——	—	122,100	—	Kammarkollegium
100,800	—	——	—	——	—	100,800	—	Statskontoret
174,000	—	——	—	——	—	174,000	—	Stämpelomkostnader, *förslagsanslag*
75,000	—	——	—	——	—	75,000	—	Kostnader för allmänna bevillningens uttaxering, *fö* *Ökas* med
20,300	—	——	—	——	—	20,300	—	Mynt- och kontrollverken
5,400	—	——	—	——	—	5,400	—	Omkostnader för kontrollverket, *förslagsanslag*
169,600	—	——	—	——	—	169,600	—	Kammarrätten
35,500	—	——	—	——	—	35,500	—	Öfverintendentsembetet
6,405,000	—	——	—	——	—	6,405,000	—	Postverket, *förslagsvis* beräknadt att utgå direkt *Ökas* med
1,200,000	—	——	—	——	—	1,200,000	—	Telegrafverket, *reservationsanslag,* att af telegrafmedl *Ökas* med
2,453,000	—	——	—	——	—	2,453,000	—	Tullverket, *förslagsanslag,* att af tullmedlen dire *Ökas* med
1,900,000	—	——	—	——	—	1,900,000	—	Ersättning till städerna för mistad tolag, *förslag*
94,000	—	——	—	——	—	94,000	—	Domänstyrelsen
681,000	—	——	—	——	—	681,000	—	Skogsväsendet: *Bestämdt anslag:* För skogsstaten. Nuvarande belopp *Ökas* med
								För statens skogsskolor
p:t 13,515,100	—	——	—	——	—	13,515,100	—	

tt. A.

ksstatens Sjunde hufvudtitel.

partementet.			Förslag till blifvande riksstat: Anvisning i kontant. Kronor	ö.	Indelning och dermed jemförlig anvisning, på *förslag*. Friheter och kyrkotionde. Kronor	ö.	Ersättningar. Kronor	ö.	Summa. Kronor	ö.
			17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
			62,400	—	—	—	—	—	62,400	—
			122,100	—	—	—	—	—	122,100	—
			100,800	—	—	—	—	—	100,800	—
			174,000	—	—	—	—	—	174,000	—
gsanslag. Nuvarande belopp	75,000: —									
	65,000: —		140,000	—	—	—	—	—	140,000	—
			20,300	—	—	—	—	—	20,300	—
			5,400	—	—	—	—	—	5,400	—
			169,600	—	—	—	—	—	169,600	—
			35,500	—	—	—	—	—	35,500	—
tmedlen. Nuvarande belopp	6,405,000: —									
	315,000: —		6,720,000	—	—	—	—	—	6,720,000	—
ekt utgå. Nuvarande belopp	1,200,000: —									
	60,000: —		1,260,000	—	—	—	—	—	1,260,000	—
å. Nuvarande belopp	2,453,000: —									
	80,000: —		2,533,000	—	—	—	—	—	2,533,000	—
slag			1,900,000	—	—	—	—	—	1,900,000	—
			94,000	—	—	—	—	—	94,000	—
412,293: —										
34,915: —	447,208: —									
24,500: —		471,708: —								
Trp:t		471,708: —	13,354,100	—	—	—	—	—	13,354,100	—

	1889 års riksstat anslår:								
	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på *förslag*.				Summa.		
			Friheter och kyrkotionde.		Ersättningar.				
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	
rp:t	13,515,100	—	——	—	——	—	13,515,100	—	
									Förslagsanslag:
									Till ålderstillägg åt skogsstaten. Nytt
									Reservationsanslag:
									Till skogsinstitutet
									» enskilda skogsundervisningen
									» kronoskogarnes förvaltning och befrämjande varande belopp
									Ökas med
	12,000	—	——	—	——	—	12,000	—	Till belöningar för rofdjurs dödande, *förslagsanslag*
	30,000	—	——	—	——	—	30,000	—	Lyshållning m. fl. utgifter för kronans publika hu
	200,000	—	——	—	——	—	200,000	—	Byggnader och reparationer, *reservationsanslag*
	21,550	—	6	—	5,234	—	26,790	—	Städers friheter, *förslagsanslag*
	15,000	—	——	—	——	—	15,000	—	Observations- och uppbördsprocenter m. m., *förslag*
	450,000	—	——	—	——	—	450,000	—	Kontroll å tillverkningsafgifter, *förslagsanslag*
	12,000	—	——	—	——	—	12,000	—	För kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalt
	25,000	—	——	—	——	—	25,000	—	Restitutioner, *förslagsanslag*
	30,800	—	——	—	——	—	30,800	—	Ålderstillägg, *förslagsanslag*. Nuvarande belopp
									Ökas med
	20,000	—	——	—	——	—	20,000	—	Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag*
	250,000	—	——	—	——	—	250,000	—	Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser, *f*
									Ökas med
	36,810	—	——	—	——	—	36,810	—	Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., *förslag*
	35,000	—	——	—	——	—	35,000	—	Extra utgifter, *reservationsanslag*
ma	14,653,260	—	6	—	5,234	—	14,658,500	—	

			Förslag till blifvande riksstat:							
			Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på *förslag*.				Summa.	
					Friheter och kyrkotionde.		Ersättningar.			
			Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Trp:t		471,708: —	13,354,100	—	——	—	——	—	13,354,100	—
.....		60,000: —								
.....	21,300: —									
.....	8,600: —									
gsväsendet i allmänhet. Nu-										
.....	214,207: —									
.....	172,685: —	386,992: — 416,892: —	948,600	—	——	—	——	—	948,600	—
.....			12,000	—	——	—	——	—	12,000	—
ckholm, *förslagsanslag*			30,000	—	——	—	——	—	30,000	—
.....			200,000	—	——	—	——	—	200,000	—
.....			21,550	—	6	—	5,234	—	26,790	—
lag			15,000	—	——	—	——	—	15,000	—
.....			450,000	—	——	—	——	—	450,000	—
slagsanslag högst			12,000	—	——	—	——	—	12,000	—
.....			25,000	—	——	—	——	—	25,000	—
.....		30,800: —								
.....		14,200: —	45,000	—	——	—	——	—	45,000	—
.....			20,000	—	——	—	——	—	20,000	—
ısanslag. Nuvarande belopp		250,000: —								
.....		150,000: —	400,000	—	——	—	——	—	400,000	—
lag			36,810	—	——	—	——	—	36,810	—
.....			35,000	—	——	—	——	—	35,000	—
		Summa	15,605,060	—	6	—	5,234	—	15,610,300	—

Bil. Litt. B.

Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens Sjunde hufvudtitel.

		Kronor	ö.
Finansdepartementet.			
Finansdepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli:			
Till arfvode för en assistent åt bankinspektören		4,000	—
Statskontoret:			
Ersättning för af statskontoret gjorda förskott		118,270	—
Öfverintendentsembetet:			
För genomförande af dess nya organisation	500: —		
» ombyggnad af länsresidensets i Malmö vestra flygel	18,000: —	18,500	—
Domänstyrelsen:			
Till aflöning åt domänintendenter och uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna	45,000: —		
» resekostnader vid domänförvaltningen, *förslagsanslag*	22,030: —	67,030	—
Skogsväsendet:			
För skogsodlingens befrämjande		25,000	—
Diverse anslag:			
Till strömrensningar i gränselfvarne mot Finland		27,500	—
	Summa	260,300	—

Stockholm, Ivar Hæggströms Boktryckeri, 1889.